

P

A

X

*

243

*

Octubre

2016

“Deixeu que els infants vinguin a mi i no els ho impediui, perquè el Regne de Déu és dels qui són com ells” (Lc 18,16).

EDITORIAL

US PRESETEM EL NÚMERO 243 DE PAX

OCTUBRE 2016

ELS GERMANS S'EXPRESSEN...

ELS GERMANS ES COMUNIQUEN...

Us presentem el PAX n. 243 que té la pretensió de ser molt adient amb el lema que se'ns ha proposat per aquest nou curs 2016-2017: **"MIRA + ENLLÀ" – "NO APAGUEU L'ESPERIT"**, és a dir, LA TRANSCENDÈNCIA anar sempre més enllà «*fer un procés de continua superació*».

Tant l'Evangeli com les diverses circumstàncies que vivim ens insten a la transcendència. Per part de l'Evangeli se'ns diu d'anar sempre a més: *"Ja sabeu que se us va dir... doncs jo us dic..."* (Mt 5,21-22). I per part de les circumstàncies que vivim en tots els aspectes –polític, social, religiós, educatiu...- ens sentim exigits i urgits a transcendir-les com a resposta del nostre carisma religiós-lasal·lià.

Haurem d'ampliar el nostre camp de visió en tots els aspectes sempre segons l'Evangeli. Jesucrist fou un model de viure la transcendència amb la relació amb el seu Pare i amb el món. És el nostre referent, més que mai, en els temps actuals. També el nostre Fundador ens és un model de transcendència en la seva constant referència a Déu, als Germans i als infants.

I haurem de transcendir sobretot en els aspectes de la nostra identitat: espiritualitat, oració, comunitat, fraternitat (el fet de dir-nos Germans ja ens suposa un reclam per millorar cada vegada més el nostre sentit de fraternitat) i missió... La comunitat esdevé la plataforma per la nostra espiritualitat i per a la nostra missió educativa, sobretot per als més desassistits.

Trobareu en aquest PAX articles que, tant poden ser d'informació-formació com de lectura espiritual. Es dona relleu a la canonització del G. Salomó Leclercq un model més de fidelitat a Déu reconegut per l'Església, a la vegada que serà un intercessor més qualificat per al nostre Institut en les actuals circumstàncies. També hi ha col·laboracions referents a la situació de l'Església i del món que reclamen la nostra mirada i accions transcendents al nostre abast.

Són habituals les aportacions dels Germans sobre els Salms, experiències viscudes, estudis sobre temes compartits, entrevistes, punts de vista, consells per a la salut i la memòria dels nostres Germans difunts des de l'últim PAX aparegut, que posen de relleu el seu valor i fidelitat vocacional. I altres temes que ens poden esperonar a mirar més enllà de l'avui per transitar vers el demà. A més, hi ha orientacions sobre lectures i encara més si en la pàgina de LINKS es van clicant els diferents portals suggerits.

PAX VOL SER UN MITJÀ D'EXPRESSIÓ I COMUNICACIÓ ENTRE ELS GERMANS.

Que tot plegat sigui pel bé del present i futur del nostre Institut.

El Consell de Direcció de PAX
GG. Lluís Diumenge, Carles Giol, Josep
Maria Pons, Miquel Xancó i Jaume Pujol

Un nou sant lasal·lià:

Germà Salomó Leclercq

El dimarts 10 de maig el Vaticà anuncià la propera canonització del Bolonyès Germà Salomó Leclercq, màrtir de la Revolució Francesa el 2 de setembre de 1792

Nicolas Senèze, Diari La Croix 10/05/2016

La Congregació de les Causes de Sants, en efecte, va publicar el dimarts 10 de maig un decret reconeixent un miracle atribuït a la intercessió del Beat G. Salomó: la curació inexplicable d'una nena dels voltants de Caracas, la capital de Veneçuela.

El 2007, la nena María Alejandra Hernández, de 5 anys, havia estat mossegada per una serp extremament verinosa prop d'una llar de religioses en la que estava acollida. Portada a l'hospital després de dos dies sense cures reals, els metges li donaren poques esperances de sobreviure i proposen

d'amputar-li la cama, dient a les religioses que només un «*miracle*» podria salvar-la. Nens de la llar i religioses pregaren intensament a la intercessió del Beat G. Salomó, de qui una efígie adornava la petita capella de l'ermita pròxima a la Casa de les religioses. Menys de dues hores després del començament d'aquelles pregàries, la petita María Alejandra va reprendre els colors. En poc temps, van desaparèixer tots els símptomes. La curació es feia evident. El «*miracle*» del que havien parlat els metges va ser reconegut el 2011 a la diòcesi de Caracas.

Però ens podem demanar, ¿com la imatge d'aquest futur sant, poc conegut en el seu país d'origen, va arribar a aquesta ermita de la capital de Veneçuela? Cal saber que no lluny de la llar de les religioses, els Germans de les Escoles Cristianes havien tingut durant molt temps un important noviciat. La seva capella estava ornada d'una efígie del beat G. Salomó, secretari del G. Agathó Superior General quan, el 1791 intervingué la Constitució civil del clergat. Des d'aquest noviciat lasal·lià fou conegut el nostre G. Salomó.

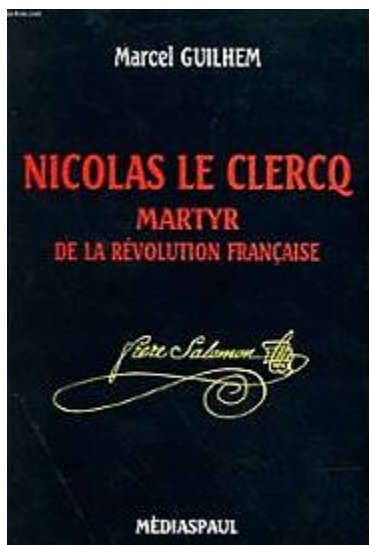
Refusant el jurament constitucional, el G. Salomó visqué en la clandestinitat a París i a l'agost de 1792 fou empresonat als Carmelites, on amb 190 altres eclesiàstics, i de manera salvatge, foren morts a cops d'espasa amb una massacre el 2 de setembre de 1792. Aquests «Màrtirs dels Carmelites» foren beatificats el 1926 per Pius XI: Salomó Leclercq és doncs el primer màrtir de la seva Congregació venerat per tots els llocs lasal·lians del món.

Després de la venda del noviciat a la Universitat Central de Veneçuela, el 1970, el quadre del G. Salomó anirà al Col·legi La Salle de Caracas abans que un capellà, devot del G. Salomó no demani als Germans de poder-lo instal·lar a l'ermita que intenta fer reviure en favor de joves desfavorits.

«*Nosaltres el rebem beat i el volem sant*», declara el capellà instal·lant-lo a la capella. Un desig que hauria de ser realitzat abans de final d'aquest any 2016 quan, probablement, el Papa Francesc celebrarà la canonització de sant Salomó Leclercq.

FERMESA CRISTIANA DEL G. SALOMÓ

Del calendari del Districte de Catalunya de 2010-2011, pàgs 199-202

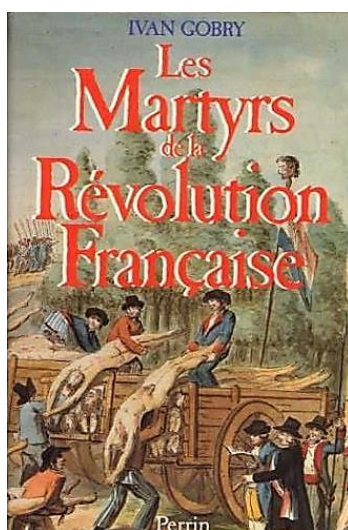
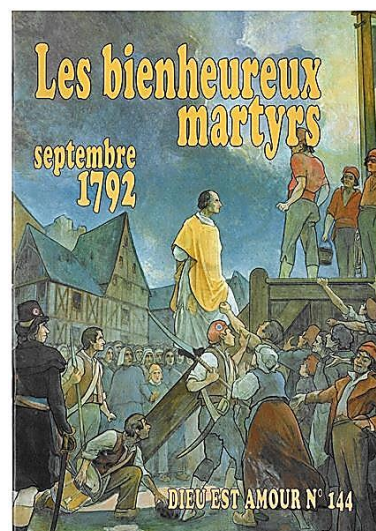

El nostre gloriós protomàrtir lasal·lià, G. Salomó Leclercq, va néixer el 15 de novembre de 1745 a Boulogne-sur-Mer (França). Fou batejat amb el nom de Nicolau. Per desgràcia no ens queda cap retrat físic. Algunes al·lusions de la seva correspondència ens permeten d'imaginar-lo robust i de bona talla, enèrgic, franc i serè, com a bon fill de la burgesia marítima gal·la, El quart fill de Francesc Leclercq va portar a la vida religiosa aquella intrepidesa, equilibri i resistència vital dels millors representants de la seva nissaga. En l'aspecte físic i moral és un atleta, llest per als més durs combats, tal i com els presentava la Revolució Francesa.

Aquesta tràgica efemèride el sorprengué en el càrrec tan compromès de Secretari del Superior General, l'eminent Germà Agathó. Tractà de posar al seu abast immediat tota la delicadesa i diplomàcia per tal de sortejar la tempesta. Ara bé, enmig de tan greus preocupacions ni la pau ni la joia més pregonia no abandonaren mai el seu esperit, lliurat sempre a la Providència de Déu. Encara que consta com un dels més ardents propagandistes de les directrius del Papa i de les publicacions anticonstitucionals refractàries al

jurament revolucionari. Amb aquesta actitud tan valenta com cristiana, gairebé provocava el seu arrest i martiri. I és que es preparava a consciència, des de feia mesos, al sacrifici total, com ho evidència la carta a la seva germana del 22 de gener de 1792. «*Esperem els esdeveniments -li escrivia- confiem-nos en la Providència, resem, sofrim si Déu ho permet, i considerem-nos sortosos si som trobats dignes de retre testimoniatge de la nostra fe en Crist*». Dos mesos més tard felicitava a la mateixa germana amb aquests termes: «*Agraeixo, amb tu, a Nostre Senyor la gràcia que t'ha fet de les penes i oprobis soferts en nom seu*». Tot i que la planya de cor, no deixava d'envejar la seva sort. «*En canvi, -li deia- jo no mereixo de morir pel Crist. Sóc massa covard al seu servei per a obtenir un tal favor*». Desitjar el martiri i no sentir-se'n digne és la disposició ideal de l'autèntic candidat.

El 15 d'agost del mateix any 1792, tot i celebrant en solitari l'Assumpció de Maria, comunica a la seva germana gran, viuda i mare de vuit fills: «*Us desitjo una bona festa. Prego a Déu que la pugueu passar amb bona salut amb tota l'estimada família. Amb pau i tranquil·litat, tan difícils ara.*

Almenys que la nostra perfecta submissió al voler del Senyor sigui el nostre millor consol. Sofrim tot el que Ell permeti i siguem-li fidels ... Suplim amb bones lectures i per l'oració els cultes religiosos que les circumstàncies actuals impedeixen... Fareu bé de resar cada dia les oracions de la Missa... Apliqueu-vos al treball i a la presència de Déu... Mantingueu-vos en l'estat que voldríeu gaudir a l'hora de presentar-vos davant de Déu... Mireu de fomentar aquestes disposicions en els vostres fills, que jo abraço amb tota tendresa... Aguantem amb joia santa i amb acció de gràcies la creu que el Senyor ens envia... Pel que fa a la meva persona, no em sento digne de sofrir per Ell... »

Es tracta d'un vertader testament espiritual del nostre G. Salomó, l'original del qual tenim el goig de conservar en el nostre museu de Cambrils. Com veiem, el nostre gran protomàrtir fou progressant dia rere dia cap al cim del calvari que l'esperava, sense per això renunciar al afectes familiars, que els seus 25 anys de professió religiosa no han fet més que incrementar i aprofundir.

L'hora de Déu estava a punt de sonar. Així l'evoca el Germà Amaranthe en una carta adreçada a la germana del nostre màrtir, el 22 d'agost de 1792. *«L'estimat Germà Salomó se us queixà alguna vegada que no es creia digne de patir pel Crist. Ara bé, Déu no s'ha acontentat de la seva bona voluntat. El dia de l'Assumpció, a les 8 de la nit, cinquanta guàrdies nacionals han entrat a casa seva. Després de registrar-ho tot, cap a mitjanit s'han endut pres el Germà Salomó... Han deixat l'innocent víctima a l'església dels carmelites... amb un centenar d'altres detinguts... Jo aconseguí d'arribar-me fins a ell per a mirar de confortar-lo i portar-li un xic de roba. El vaig trobar feliç de comptar-se entre els perseguits per la seva indefectible fidelitat a Déu i a l'Església... però no he pogut parlar gaire amb ell a causa dels guàrdies que obliguen a parlar en veu alta i molt breument... París sembla ple de Nerons. Es multipliquen les detencions. Es tallen caps a dojo... »*

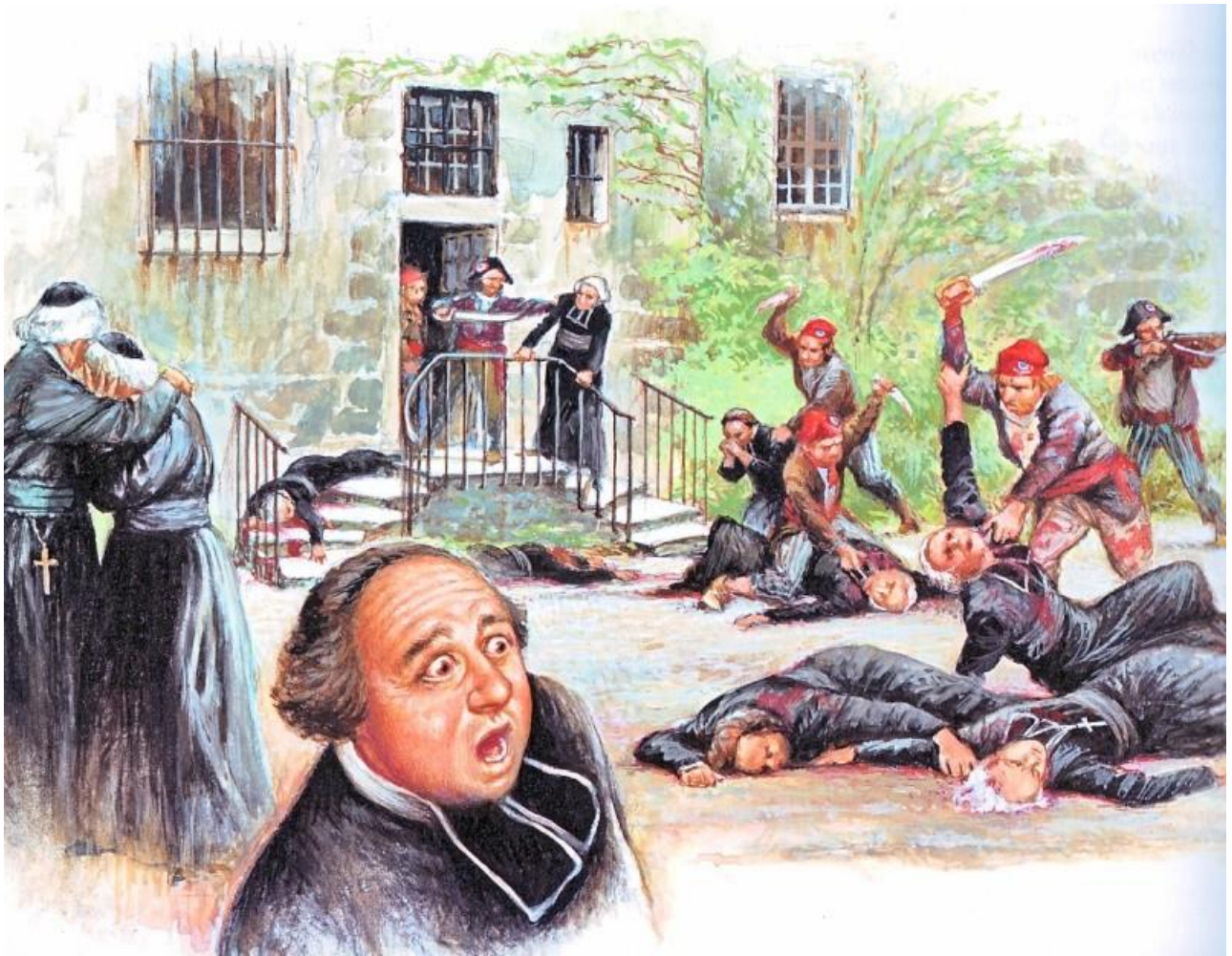

Malgrat un quadre tan sinistre el bon visitador malda per tranquil·litzar la família Leclercq i acaba la seva llarga missiva dient: *«L'estimat Germà Salomó us abraça a tots ben tendrament...»*. Però aviat es fongueren les il·lusions. El dia 2 de setembre de 1792, ell i tots els seus 190 companys de presó que havien rebutjat el jurament de la Constitució civil del Clergat, foren immolats salvatgement en els patis i jardins del convent. *“Hic ceciderunt”* (-aquí caigueren-), hi diu una làpida.

El Papa Pius XI el proclamà Beat el 17 d'octubre de 1926 i el proper 16 d'octubre de 2016 el Papa Francesc el canonitzarà declarant-lo sant.

HIC CECIDERUNT

LEMA 2016-2017

MIRA + ENLLÀ:

“NO APAGUEU L'ESPERIT”

La Salle
2016-2017

“Estem vivint una crisi sense precedents en l'àmbit religiós (i, tal vegada també humà), caracteritzat per una forta crisi de Déu (no com un fet passatger) i que entre nosaltres s'ha caracteritzat... per viure en una cultura de la intranscendència, que encadena la persona en el “aquí” i l’“ara”, fent-li veure i viure només l'immediat, sense cap mena de necessitat d’“obrir-se a la transcendència” (José A. Paqola).

“NO APAGUEU L'ESPERIT” ens invita a anar “més enllà” sempre vers la transcendència encara que sigui produir, de moment unes poques fulletes...

Una expressió manllevada que sant Pau adreça als cristians de la comunitat de Tessalònica, ens exhorta a deixar-nos guiar per l'Esperit Sant... una invitació molt apropiada per a les nostres comunitats i per a cadascun dels Germans, en un curs en el qual se'ns proposa una renovació i revitalització espiritual.

“Renovar-se espiritualment és, en primer terme, convèncer-se novament que només l'Esperit Sant pot rejuvenir els homes i les seves institucions. No hi ha renovació possible que no comenci per millorar l'oració veritable i que no impliqui un esforç renovat a favor de la meditació i contemplació” (Declaració 3).

QUÈ ENS SUPOSA MIRAR MÉS ENLLÀ... transcendir la nostra inèrcia, les situacions adormides o àdhuc anestesiades del nostre viure.

1. **Transcendir el jo i el nosaltres...** obrir-se al tu i als altres... no quedant-nos estancats en els nostres interessos. És un acte de creixement continu.
2. **Transcendir el present...** obrir-se a la perspectiva de futur... anar sempre més enllà de l’ “ara” i l’“aquí”... des d’un discerniment i experiència del passat...
3. **Transcendir els valors materials...** descobrint valors com el del silenci, la contemplació, el passeig, la meditació... valors que són essencials per a l’equilibri emocional i mental de la persona.
4. **Transcendir la vida temporal...** plantejant-se el més enllà de la mort... preguntant-nos pel sentit de la vida... anant més enllà de les qüestions previsible i còmodes.
5. **Transcendir les passions...** No hi ha llibertat sense anar més enllà del desig immediat que brota de la corporeïtat sense autodomini... Significa no ser esclau sinó amor de tot el que hi passa i s’hi fa...

6. **Transcendir la banalitat...** Anar a fons... no quedar-se en la perifèria i en l'escorça dels problemes... És fonamental per a qualsevol experiència religiosa... Només qui va a fons experimenta la trobada amb el TU infinit de Déu.
7. **Transcendir** les pròpies imatges de Déu... prendre consciència de que Déu està més enllà de les pròpies idees i conceptes, sabent que les nostres afirmacions sobre Ell no són sinó aproximacions benintencionades.
8. **Transcendir és confiar en Déu i ser agraïts...** sabent que és el nostre creador, pare i mare de tots que ens ha creat per amor... que ens cuida, ens acompanya i al mateix temps ens converteix en creadors del nostre món... per a cuidar-lo i millorar-lo... La fe cristiana no ens allunya del món, ans al contrari, purifica la nostra relació amb ell.
9. **Transcendència que porta a un compromís amb la realitat quotidiana per la fe que condueix a Déu creador...** Si no ens condueix a millorar aquest món i a estimar les persones sense excepció com ens diu l'Evangeli és una fe desencarnada

PROPÒSITS, ARGUMENTS...

- Renovar la nostra pertinença a Déu que ens va cridar com a garantia d'una vida centrada en Déu.
- Afavorir el nostre desig de ser persones orants que potencien el sentit espiritual de llurs vides i missió.
- Dotar de fortalesa i visibilitat la nostra Comunitat perquè sigui lloc d'encarnació del Déu transcendent i estímul per viure de manera més compromesa.
- Viure i compartir la fe en Déu que s'ha fet home per ser-ne testimoni davant dels nens, joves, famílies i col·laboradors.
- Augmentar i millorar la presència i el compromís amb les estructures i institucions eclesials i lasal·lianes que treballen per donar a la nostra societat un sentit de Déu més transparent.

POSSIBLES MATERIALS DE LECTURA I REFLEXIÓ

- ✚ Pagola, J.A. Anunciar a Dios como buena noticia. PPC, Madrid, 2016, 215 págs.
- ✚ González Faus, J.I. Déu? CiJ, Barcelona 2014, nº 190, 32 pàgs.
- ✚ Gasol, R, Caminos de vida para el encuentro ante el Dios de Jesús, GH nº 74.
- ✚ Vattimo, G & Dotolo, C, Dios: la posibilidad buena, Herder, Barcelona 2016.
- ✚ Cencini, A, Mirad al futuro... (Por qué todavía tiene sentido consagrarse a Dios), San Pablo, Madrid 2016.
- ✚ Botana, A. Un camino de oración guiados por Juan Bautista de La Salle. Cuadernos Lasalianos 30, Ediciones La Salle 2016, 168 págs.

OBJECTIUS

1. Accentuar la nostra dimensió orant que afavoreixi processos de creixement espiritual i humà en cada Germà/Associat.
2. Fer de la nostra comunitat un espai per viure una espiritualitat encarnada, que faciliti la vida en un contacte freqüent amb la Paraula de Déu i una mirada positiva a la realitat de la nostra missió.
3. Afavorir els processos de revitalització personal i comunitària suggerits pel II Capítol de Districte.
4. Incrementar els processos de revitalització personal i comunitària a partir del compromís en la formació personal (Bíblica, espiritual, lasal·liana), com a camí de creixement en el nostre ser lasal·lià.

Hacia el año 2021:

Viviendo juntos la alegría de nuestra misión

DE LA CIRCULAR 470: 24 de marzo 2015

H. Superior y Consejo General

Nuestra respuesta a las Propuestas del 45º Capítulo General

1. Vida del Hermano en el siglo XXI

Meta para el año 2021

Atentos a los nuevos signos de los tiempos asumimos con audacia la llamada del Evangelio a renovar nuestras vidas. Esta llamada nos impulsa a privilegiar creativamente nuestro compromiso educativo con los más vulnerables y los pobres. Dicha renovación implica un proceso dinámico de conversión apoyado en el discernimiento y el diálogo. Necesitamos volver a dar razón de nuestra fraternidad,

asumiendo nuestro itinerario desde la historia de la salvación. Esta dinámica debe permear la puesta en práctica de nuestros proyectos personales, comunitarios y distritales, aun en los Distritos que envejecen, con ayuda de un adecuado acompañamiento pastoral y administrativo.

Estrategias

- Impulsar una renovación espiritual de los Hermanos sustentada en la memoria viva del Instituto a la luz del Evangelio. (Circular 469, Propuestas 2, 3, 4 46 1.2).

Responsable: Cada Hermano como responsable de la vitalidad del Instituto, el Hermano Visitador, el Consejo de Distrito y los Hermanos Directores de comunidad; con el apoyo de las Regiones, del Secretariado de Formación y del Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos.

- Promover un nuevo liderazgo, entre los Hermanos y Lasalianos, capaz de discernir con creatividad y audacia las respuestas del Instituto de cara a la sociedad y a la Iglesia del siglo XXI. (Circular 469, § 1.18).

Responsable: Hermano Visitador, el Consejo de Distrito y el Consejo Distrital de la Misión Educativa Lasaliana; con el apoyo del CIAMEL y del Secretariado de Asociación y Misión.

- Incorporar activamente a los Hermanos jóvenes en los procesos de discernimiento y decisión del Instituto a todos los niveles (Circular 469, Propuesta 52 § 9.2).

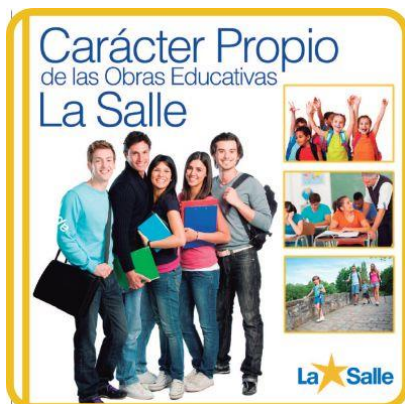
Responsable: Hermano Visitador, el Consejo de Distrito y el Consejo de la Misión Educativa Lasaliana; con el apoyo del Consejo Internacional de Jóvenes Lasalianos.

- Acompañar a los Distritos que envejecen a discernir con audacia la animación de sus obras educativas y su compromiso con la vocación de los educadores y Jóvenes Lasalianos. (Circular 469, Propuesta 2, 3, 48 § 1,23)

Responsable: Hermano Consejero para la Región y Conferencia de Hermanos Visitadores; con el apoyo del Consejo Económico Internacional.

2. Una Familia, una Misión: Lasalianos apasionados por el Servicio Educativo de los pobres

Meta para el año 2021

Abiertos a los desafíos educativos y pastorales del siglo XXI afirmamos nuestro compromiso educativo como un signo de esperanza para los pobres. Asociados entre nosotros y con quienes compartimos la misión, deseamos responder con creatividad y audacia a las urgentes necesidades de los más vulnerables de la sociedad. Por eso, queremos asegurar la vitalidad de una educación transformadora que sea capaz de romper fronteras y de lanzar nuevos desafíos. Este compromiso se fortalece con la presencia de los Institutos Lasalianos de Educación Superior y su aporte específico en la enseñanza, la investigación y el servicio a la sociedad.

Ponemos a disposición los procesos de animación de la Misión Educativa Lasaliana para consolidar aún más nuestro estilo pedagógico: anunciar la Palabra en medio de la realidad educativa. Desde esta síntesis lasaliana de fe-cultura deseamos seguir promoviendo la defensa de los derechos de los niños y jóvenes. Son ellos la razón de ser de nuestro aporte específico como comunidad de educadores asociados en una misión común, ministros de la Palabra, catequistas por vocación.

Estrategias

Pedagogía lasaliana y asociación

- Elaborar una declaración de principios de la Pedagogía Lasaliana del siglo XXI. Se espera que esta declaración fortalezca el grado de pertenencia e identidad de las comunidades de Lasalianos comprometidos en la misión educativa al servicio de los pobres, y sustente procesos de toma de decisiones acerca de la vitalidad y el futuro de las obras educativas lasalianas. Esta estrategia supone una evaluación formal del compromiso corporativo de los Lasalianos para “que la escuela vaya bien” (AIMEL 2013; Circular 469, Propuestas 5, 8, 12, 13, 17 y § 3.3, 3.6, 3.18 y 3.19 48).

Responsables: Consejo Internacional de la Asociación y Misión Educativa Lasaliana (CIAMEL); con el apoyo de los Consejos Regionales y Distritales de la Misión y del Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos.

Evangelización y catequesis

- Revitalizar el ministerio pastoral en el conjunto de la red educativa lasaliana a través de un proceso de evaluación y de promoción de buenas prácticas, encaminado a elaborar una palabra pública sobre la contribución de los Lasalianos en la acción e investigación catequística (AIMEL 2013; Circular 469, Propuestas 15 y 16 § 3.12 y 3.16).

Responsables: Consejo Internacional de la Asociación y Misión Educativa Lasaliana (CIAMEL); con el apoyo de los Consejos Regionales y Distritales de la Misión y del Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos. Derechos de los niños y jóvenes

- Ofrecer nuevas perspectivas acerca del papel de los lasalianos como promotores y defensores de los derechos de los niños y jóvenes. Circular 469, Propuesta 14 y § 3.10, 3.11

Responsables: Consejo Internacional de la Asociación y Misión Educativa Lasaliana (CIAMEL); con el apoyo de los Consejos Regionales y Distritales de la Misión, del Secretariado de Solidaridad y Desarrollo y del Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos. Más allá de la frontera.

- Impulsar nuevas experiencias educativas que supongan un reto para los Hermanos y Colaboradores seglares a participar “más allá de la frontera” en compromisos con los grupos más vulnerables. Se

espera que dichas experiencias ofrezcan a los miembros de la comunidad un ambiente fraterno de discernimiento vocacional (Circular 469, Propuestas 19, 27 § 3.26).

Responsables: *Coordinador de iniciativas “Más allá de las Fronteras” y Coordinador de pastoral vocacional; con la colaboración del Hermano Consejero General para la 49 Región, la Conferencia Regional de Visitadores, el Secretariado de Solidaridad y Desarrollo y el Secretariado de Formación.*

- Fortalecer el movimiento de los Jóvenes y del Voluntariado Lasalianos ofreciéndoles recursos de apoyo y comunicación (Circular 469, Propuestas 4, 6, 9, 10 y 20).

Responsables: *Secretariado de Asociación y Misión; en cooperación con el Secretariado de Solidaridad y Desarrollo y con el Coordinador de los Jóvenes Lasalianos.*

Educación Superior Lasaliana

- Fortalecer procesos de investigación y formación profesional de Hermanos y Laicos a través de la red de Instituciones Lasalianas de Educación Superior con la finalidad de colaborar en el desarrollo educativo y la evangelización de los países emergentes (AIMEL 2013; Circular 469, Propuesta 18 § 3.21 – 3.25).

Responsables: *Consejo Internacional de la Asociación y Misión Educativa Lasaliana (CIAMEL); con el apoyo de los Consejos Regionales y Distritales de la Misión, del Secretariado de Solidaridad y Desarrollo y del Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos. Comunicación en la red lasaliana.*

- Integrar los esfuerzos de comunicación en red, dentro del marco del proyecto de la misión, con el fin de asegurar la coherencia y pertinencia de la comunicación en el conjunto de las diversas entidades lasalianas (AIMEL 2013; Circular 469, Propuesta 20 § 3.28 – 3.30, 6.9 3).

Responsable: *Servicio de Comunicación y Tecnología; con el apoyo de: Departamentos de Comunicación de las Regiones, Distritos, Centros Escolares y Universidades Lasalianas.*

3. Nuestra vocación lasaliana: un signo de esperanza para la Iglesia y los pobres

Meta para el año 2021

Queremos que todos los Lasalianos, desde nuestra vocación específica, nos sintamos invitados a renovar nuestra vida y nuestra misión como una respuesta evangélica creíble en la Iglesia y en el mundo del siglo XXI, especialmente para los pobres. Por ello, impulsaremos el desarrollo de una cultura vocacional y de acompañamiento en la confianza de que Dios sigue actuando en nuestro mundo a través de mediaciones humanas.

Estrategias

- Coordinar redes regionales de Hermanos y Lasalianos responsables de la Pastoral Vocacional, con énfasis especial en la vida del Hermano (Circular 469, Propuestas 21, 22, 26).

Responsable: *Secretariado de Formación; con el apoyo de: Consejero General para la Región, Conferencia de HH. Visitadores, Consejos de Distrito, Coordinador Regional de la pastoral vocacional.*

- Aprovechar la declaración del año 2019 como año de la Vocación Lasaliana para renovar regional, distrital y comunitariamente el espíritu, la cultura, las expectativas y las estructuras vocacionales (Circular 469, Propuestas 22, 23, 25, 26).

Responsable: Coordinador de la pastoral vocacional a nivel de Instituto; con el apoyo de: Responsables de la Pastoral Vocacional de cada Distrito, Secretariado de Formación, Servicio de Investigación y Recursos lasalianos, Servicio de Comunicación y Tecnología.

- Generar estructuras y procesos de animación de la Pastoral Vocacional en conexión con la Pastoral Juvenil. (Circular 469, Propuesta 24).

Responsable: Coordinador de la pastoral vocacional del Instituto; con el apoyo de: CIAMEL, Consejo Internacional de jóvenes lasalianos, Secretariado de Formación y Responsables distritales de la Pastoral Vocacional.

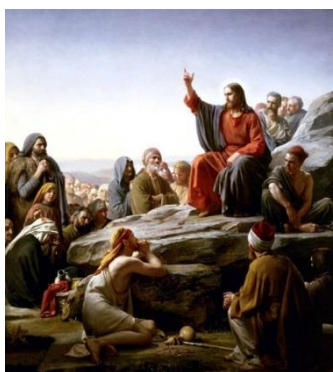
4. Formación y acompañamiento para ser discípulos y apóstoles

Meta para el año 2021

Queremos poner los medios para que la formación sea para todos los Lasalianos, permanente y a lo largo de toda la vida a fin de responder a nuestra vocación común de discípulos-apóstoles. Queremos dar prioridad a la formación lasaliana y pedagógica, especialmente de todos los seglares lasalianos a nivel local. Sabemos que todo esto requiere que desarrollemos una “cultura del acompañamiento”, particularmente entre los directivos de las instituciones y comunidades y, también, que impulsemos la formación de una nueva generación de investigadores lasalianos.

Estrategias

Formación para todos los lasalianos

- Impulsar en los distritos el fortalecimiento y la creación de programas para la formación de formadores y acompañantes, Hermanos y Seglares, a nivel local, para la Misión Lasaliana (Circular 469 Propuestas 28 y 30).

Responsable: Secretariado de Formación; con el apoyo de los Secretariados de Asociación y Misión, y de Solidaridad y Desarrollo; el Servicio de Comunicación y Tecnología, el Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos, Responsable regional de Formación y Responsable distrital de Formación.

- Desarrollar a nivel internacional sesiones de formación para investigadores lasalianos y acrecentar la red de Hermanos y Laicos comprometidos en esta tarea (AIMEI 2013)

Responsable: Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos; con el apoyo del Secretariado de Formación. Formación específica de los Hermanos.

- Fortalecer la responsabilidad de las Regiones para preparar los formadores, presentes y futuros, Hermanos y Seglares, para la vida de Hermano (Circular 469 Propuesta 29).

Responsable: Secretariado de Formación; con el apoyo del Secretariado de Solidaridad y Desarrollo, el Servicio de Investigación y Recursos lasalianos, el Servicio de Comunicación y Tecnología, y el Responsable regional de Formación.

- Actualizar la Guía de Formación de los Hermanos y definir un programa para su divulgación y aplicación (Circular 469 Propuesta 31).

Responsable: Secretariado de Formación; con el apoyo del Secretariado de Asociación y Misión, del Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos y Responsable regional de Formación.

- Dar prioridad a la formación inicial y permanente de los Hermanos como catequistas (Circular 469 Propuesta 16).

Responsable: Secretariado de Formación; con el apoyo del Secretariado de Asociación y Misión, y del Servicio de Investigación y Recursos Lasalianos y Responsable regional de Formación.

El Fundador **ahir, avui i sempre**

Què hem de «ser» i què hem de «fer»

G. Jaume Pujol i Bardolet

"Heu d'estar animats d'un zel tan gran que us mantingui conscients que és Déu qui us ha cridat i destinat a aquesta funció com a operaris de la seva vinya. Treballeu-hi, doncs, només per Ell, amb tot l'afecte del vostre cor" (MTR 9,1).

JB de La Salle
travessa un període
de dubte.

Després d'una
estança a Grenoble
es retira a
Parmènia.

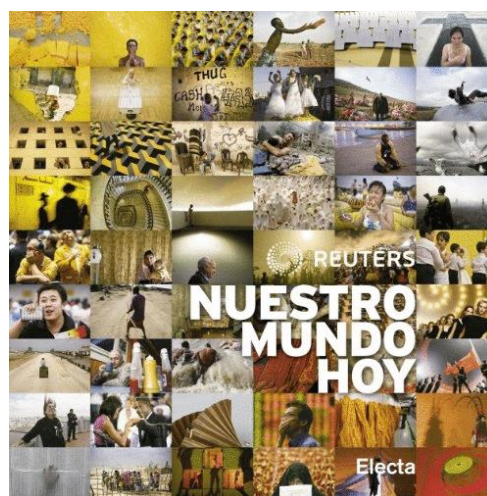
Sor Lluïsa el
persuadeix de
prendre novament

El nostre Fundador no va estar present a l'Institut solament fins el 1719, any del seu decés, sinó que ha estat fundant durant tots els 336 anys de la vigència del nostre Institut: 39 anys en vida seva i 297 després del seu decés. Amb esperit esperançat pensem que ho seguirà fent en el futur. En vida consultava freqüentment els Germans en successives reunions amb ells i en els Capítols Generals de Vaugirard (1694) i Sant Ion (1717) convocats per ell mateix. A partir de 1719 ha continuat estant-hi present, doncs sempre hi ha hagut una referència explícita de fidelitat al Fundador en cada un dels següents Capítols Generals fins el 45è tingut l'any 2014. Això és inqüestionable. Sempre s'ha tingut en

compte la persona del Fundador, els seus escrits, sobretot la Regla, les Meditacions i la Guia de les Escoles i, al mateix temps, s'han incrementat les investigacions pels estudis lasal·lians sempre amb la finalitat de "respondre a les demandes dels signes dels temps, com ho va fer el Fundador en vida i ho hauria seguit fent constantment". De manera que podem dir que el Fundador ha continuat i seguint fundant també després de la seva mort.

Coneixem el context dels segles XVII-XVIII sobre els que va reaccionar el Fundador. Avui, nosaltres amb la referència al Fundador hem de reaccionar responnent a les demandes del segle XXI.

El context del segle XXI ens apareix amb un procés d'evolució accelerat i brusc que, o bé, ens hi podem sentir superats i ofegats, o bé, tanquem els ulls perquè ens afectin el mínim possible, o bé *impulsats per la força del carisma seguim il·lusionats pel futur de l'Institut*. Les dues primers actituds no serien lògiques amb un projecte de vocació religiosa lasal·liana i amb els compromisos públics que hem fet. Hi ha seriosos esdeveniments d'Església i d'ecumenisme, d'Institut, polítics, socials, d'atemptats a la salut i pervivència del nostre planeta, de violències, guerres, persecucions religioses, problemes d'emigrants i de refugiats, problemes en el món de l'educació de la infància, i encara amb un llarg etcètera, que reclamen la nostra atenció. De tot plegat, encara que no ho podem solucionar com voldríem, tampoc podem tancar-hi els ulls. De res de tot això ens podem desentendre, ni angoixar-nos, però sí haurem de prendre una actitud evangèlica i profètica per aportar en bé del Regne que Jesús establí ja en aquest món i des de la joia pròpia de les benaurances.

Certament que es treballa per aportar al màxim la nostra col·laboració. Esperonats per l'Any de la vida Consagrada, ja conclòs, se'ns donen trajectòries ben marcades: l'Any Jubilar de la Misericòrdia, l'Exhortació Apostòlica *Evangelii Gaudium*, l'Encíclica *Laudato si*, la Instrucció sobre la "Identitat i missió del religiós Germà. Aviat ens arribarà l'Exhortació Apostòlica sobre la Família, etc. a més del nombre important d'orientacions que ens plouen per l'acció incessant del Papa i d'estudis en Congressos i sessions diverses, tot facilitat pels mitjans de comunicació. Tot plegat esdevenen interpel·lacions a la nostra responsabilitat com part integrant que som de l'Església i del món.

I referent al nostre Institut, Districte i Sector no estem deseparats. Ens sentim acompanyats pel Fundador a través dels treballs dels recents *Capítols General i de Districte ARLEP, de la Regla revisada i de tantes orientacions que se'ns proporcionen a través de les diverses reunions de Consells i grups d'estudi*, sempre amb tot l'interès de respondre als nostres temps i seguint fundant i refundant l'Institut amb el carisma identitari de sempre.

És responsabilitat de vocació i de compromís públicament contret. És responsabilitat de tots el «discernir en comunitat» tot plegat en el sentit expressat en la Regla 56.3: "*Les reunions constitueixen un temps privilegiat de reflexió a la llum de l'Evangeli. Els Germans hi expressen el seu parer, presenten propostes i comparteixen les seves experiències i coneixements. Les consideren necessàries per a la vida de la comunitat i hi participen de bona gana*". Els esdeveniments i documents que ens arriben no són per ser merament arxivats, sinó que són matèria molt apropiada (i afegiria obligada) per a les nostres reunions comunitàries i no solament de lectura personal.

L'INSTITUT AVUI ÉS DIFERENT DEL QUE FUNDÀ LA SALLE?

NO, en absolut en el que és essencial a la seva identitat. Al menys no ho ha de ser. Però com que tota identitat és mòbil, amb el procés del temps «s'és el mateix», encara que «no de la mateixa manera». Això és una realitat en cada persona i en cada institució. Essencialment és el mateix Institut; el que ha canviat són unes modalitats que responen a un nou context. Allò que va originar l'Institut en els segles XVII-XVIII ha de ser el mateix que ha d'assegurar la seva continuïtat.

En el temps del Fundador es vivia reclòs socialment i es predicava la fugida del món; avui es demana l'encarnació amb el món que s'ha de salvar: anar a les perifèries, als marginats, refugiats, pobres, etc. És llenguatge habitual avui de l'Església i de l'Institut i també hi ha realitzacions ben concretes, com és la iniciativa Fratelli.

El Fundador reaccionà amb unes actuacions en el context del seu temps. Avui reaccionaria igualment i sempre amb unes actuacions a la llum de l'Evangeli. Si llavors va tenir capacitat de fundar conjuntament amb els primers Germans també la tindria avui de refundar conjuntament amb nosaltres (o nosaltres amb ell). De fet, les orientacions del Papa, de la mateixa Regla, dels Superiors ens estan portant a una nova modalitat d'Institut, tot i sent essencialment el mateix que fundà La Salle amb els primers Germans.

Allò que va fer fundar l'Institut és el mateix que l'ha de refundar al segle XXI.

I és l'ESPERIT DE FE-ZEL. Aquí la «regla d'or» i la clau per obrir-nos vers el futur, certament.

Rellegim-ho i meditem-ho atentament:

"L'esperit d'aquest Institut és l'esperit de fe", que mou els Germans a "no considerar res sinó amb els ulls de la fe, a no fer res sinó amb la mira en Déu, i a atribuir-ho tot a Déu". Per la fe, els Germans jutgen totes les realitats terrenes a la llum de l'Evangeli. Per la fe, els Germans troben Déu en els seus treballs, preocupacions i alegries. Per la fe, els Germans aprenen a discernir, en tot esdeveniment i en tota persona, particularment en els pobres, un signe i una

crida de l'Esperit. Per la fe, els Germans, "cooperadors de Jesucrist", consagren tota la seva existència a l'edificació del Regne de Déu a través del servei educatiu. Per la fe, com el seu Fundador, els Germans s'abandonen, a Déu que els condueix.

L'esperit de fe inspira en els Germans un zel ardent en favor d'aquells que els són confiats i per col·laborar amb els qui comparteixen el mateix propòsit. Aquest zel, vivificat per l'Esperit Sant, anima la seva oració apostòlica i totes les activitats del seu ministeri educatiu. El compromís apostòlic és una part integrant de la consagració dels Germans a Déu. L'esperit de l'Institut requereix que tots els seus membres estiguin imbuïts de zel, a la llum de la vida i ensenyaments del Fundador. (Regla 1,6.7).

L'esperit de fe no és només una actitud espiritual, sinó que abraça plenament el nostre món des d'un dinamisme espiritual, des de Déu. La dimensió de zel ho acaba d'aclarir. Esperit de «fe-zel» constitueix una unitat vital en cada Germà, en cada comunitat i en tot l'Institut. No hem de separar una dimensió de l'altra. Els mers espiritualistes no estan en l'òrbita lasal·liana com tampoc hi estan els que redueixen la missió a un brogit d'activitats apostòliques descurant l'aspecte espiritual. Des d'una espiritualitat viscuda pren sentit la missió. És l'aspecte espiritual el que ha de conduir a la missió. *La missió no és el que fa cadascú sinó el que «viu i fa» cadascú amb la comunitat ministerial.* La missió consta d'obres apostòliques, però les obres apostòliques no són missió si no van impulsades des d'una experiència d'esperit de fe. *Si només volem sobreviure ens marcirem i pansirem progressivament i morirem.*

L'esperit de fe ens allibera de tot neguit. Tot mirat i discernit amb els ulls de la fe, amb la mira en Déu i atribuïnt-ho tot a Déu. Això ens demanarà ser escoltadors de la Paraula de Déu, discernida en Capítols, reunions districtals, , reunions comunitàries, i així prendre les decisions que calguin. Com ho feu el Fundador amb els primers Germans.

Una altra font de força ens ho és la consagració baptismal que hem ratificat públicament amb la consagració religiosa, definida com una forma de consagració particular, peculiar i especial de la consagració baptismal.

Joan B. de La Salle

ESTARIA BOIG !

**Qui ho deixa tot
per un carisma?**

Prou sabem que, encara que tinguem jubilació de tasques escolars, no tenim jubilació de la missió. Ens cal preparar-nos, formar-nos i mentalitzar-nos per quan ens arriba la jubilació laboral. No existeix la jubilació religiosa. Per tant, d'acord amb les limitacions de l'edat tots podem aportar quelcom. El ministeri no s'identifica amb una tasca concreta, sinó que tota la comunitat se sent animada per una espiritualitat de comunió. Se'ns demana ser experts en comunió i en fraternitat. Per alguna cosa ens denominem

Germans. El vertader savi aprèn sempre, és un principiant, té capacitat d'escoltar i crear.

Per a tots és molt important el testimoni de vida consagrada, i pels Germans Grans és el que es té més a l'abast. Un testimoni dels consells evangèlics que hem professat pels vots: per la castedat, una experiència d'amor a Déu i als **Germans**; per la pobresa, compartir i estar disponibles per construir la fraternitat; per l'obediència la recerca de la voluntat del Pare en la fraternitat animada per l'Esperit Sant. I tot això perquè el nostre testimoni es faci creïble i en funció de la missió.

Però a més, pel nostre primer vot d'associació, conjuntament amb el d'estabilitat, contribuïm a una cohesió entre tots, intensificant l'esperit fratern per una disponibilitat en funció de la missió. En bé de la missió el Fundador ens estimularia a associar-nos amb els laics, tal com ens diu la Regla, que certament crec seria plenament aprovada pel nostre Fundador i ens ho insistiria. Fem-ne cas. Per tot plegat, se'ns demana «*exagerar en fraternitat*» perquè el món cregui. *L'espiritualitat, la fraternitat, l'associació són font i força per a la missió.*

No hem de posar el vi nou en bots vells. Seria el cas d'una adaptació institucional innovadora amb deficient espiritualitat o esperit de fe. Hi ha el perill d'un activisme disgregador viscut amb anèmia (mancat de forces) i anòmia identitària, que acaba per cansar i esgotar tot buidant les motivacions vocacionals evangèliques. Cal evitar una vida ancorada, fossilitzada, esmoreïda, que no contagia.... Fes-te capacitat i et farà torrent, digué Crist a Santa Caterina de Siena. L'alegria de la vida consagrada passa per la creu de Crist... com en Maria i en el nostre Fundador.

Per tant, envoltats de tants esdeveniments de tot tipus, aquests esdevenen oportunitats per a la nostra nova etapa de l'Institut, és a dir, de la refundació en la que hi estem compromesos.

El Papa a los jóvenes

Cracovia, 28 de julio 2016 (Extracto)

"No hay nada más hermoso que contemplar las ganas, la entrega, la pasión y la energía con que muchos jóvenes viven la vida. Esto es hermoso, y, ¿de dónde viene esta belleza? Cuando Jesús toca el corazón de un joven, de una joven, este es capaz de actos verdaderamente grandiosos".

"No quiero ofender a nadie, pero me genera dolor encontrar a jóvenes que parecen haberse «jubilado» antes de tiempo. Esto me hace sufrir. Jóvenes que parece que se hayan jubilado con 23, 24, 25 años. Esto me produce dolor. Me preocupa ver a jóvenes que «tiraron la toalla» antes de empezar el partido. Que se han «rendido» sin haber comenzado a jugar. Me produce dolor el ver a jóvenes que caminan con rostros tristes, como si su vida no valiera".

En los años que llevo como Obispo he aprendido una cosa –he aprendido muchas, pero una quiero decirla ahora–: no hay nada más hermoso que contemplar las ganas, la entrega, la pasión y la energía con que muchos jóvenes viven la vida. Esto es hermoso, y, ¿de dónde viene esta belleza? Cuando Jesús toca el corazón de un joven, de una joven, este es capaz de actos verdaderamente grandiosos. Es estimulante escucharlos, compartir sus sueños, sus interrogantes y sus ganas de rebelarse contra todos aquellos que dicen que las cosas no pueden cambiar. Esos a los que yo llamo los «quietistas»: «Nada puede cambiar». No, los jóvenes tienen la fuerza de oponerse a estos. Pero, posiblemente, algunos no están seguros de esto... Yo les hago una pregunta, ustedes me respondan: –«Las cosas, ¿se pueden cambiar?» –«Sí» [responden los jóvenes]. –«No se oye», –«Sí» [repiten]. Es un regalo del

cielo poder verlos a muchos de ustedes que, con sus cuestionamientos, buscan hacer que las cosas sean diferentes. Es lindo, y me conforta el corazón, verlos tan revoltosos. La Iglesia hoy los mira –diría más: el mundo hoy los mira– y quiere aprender de ustedes, para renovar su confianza en que la Misericordia del Padre tiene rostro siempre joven y no deja de invitarnos a ser parte de su Reino, que es un Reino de alegría, es un Reino siempre de felicidad, es un Reino que siempre nos lleva adelante, es un Reino capaz de darnos la fuerza de cambiar las cosas. Yo me he olvidado, les repito la pregunta: –«Las cosas, ¿se pueden cambiar?» –«Sí» [responden]. De acuerdo.

Conociendo la pasión que ustedes le ponen a la misión, me animo a repetir: la misericordia siempre tiene rostro joven. Porque un corazón misericordioso se anima a salir de su comodidad; un corazón misericordioso sabe ir al encuentro de los demás, logra abrazar a todos. Un corazón misericordioso sabe ser refugio para los que nunca tuvieron casa o la han perdido, sabe construir hogar y familia para aquellos que han tenido que emigrar, sabe de ternura y compasión. Un corazón misericordioso, sabe compartir el pan con el que tiene hambre, un corazón misericordioso se abre para recibir al prófugo y al emigrante. Decir misericordia junto a ustedes, es decir oportunidad, es decir mañana, es decir compromiso, es decir confianza, es decir apertura,

Cuando Jesús toca el corazón de un joven, este es capaz de actos verdaderamente grandiosos.

hospitalidad, compasión, es decir sueños. Pero ustedes, ¿son capaces de soñar? –«Sí». Y cuando el corazón es abierto y capaz de soñar, hay espacio para la misericordia, hay espacio para acariciar a los que sufren, hay espacio para ponerse junto aquellos que no tienen paz en el corazón y les falta lo necesario para vivir, o no tiene la cosa más hermosa: La fe. Misericordia. Digamos juntos esta palabra: «Misericordia». –Todos: «Misericordia», –otra vez: «Misericordia», –otra vez para que el mundo nos oiga: «Misericordia».

También quiero confesarles otra cosa que aprendí en estos años. No quiero ofender a nadie, pero me genera dolor encontrar a jóvenes que parecen haberse «jubilado» antes de tiempo. Esto me hace sufrir. Jóvenes que parece que se hayan jubilado con 23, 24, 25 años. Esto me produce dolor. Me preocupa ver a jóvenes que «tiraron la toalla» antes de empezar el partido. Que se han «rendido» sin haber comenzado a jugar. Me produce dolor el ver a jóvenes que caminan con rostros tristes, como si su vida no valiera. Son jóvenes esencialmente aburridos... y aburridores. Que aburren a los demás, y esto me produce dolor. Es difícil, y a su vez cuestionador, por otro lado, ver a jóvenes que dejan la vida buscando el «vértigo», o esa sensación de sentirse vivos por caminos oscuros, que al final terminan «pagando»...y pagando caro. Piensen en tantos jóvenes, que ustedes conocen, que eligieron este camino. Cuestiona ver cómo hay jóvenes que pierden hermosos años de su vida y sus energías corriendo detrás de vendedores de falsas ilusiones –en mi tierra natal diríamos «vendedores de humo»–, que les roban lo mejor de ustedes mismos. Y esto me hace sufrir. Yo estoy seguro de que hoy, entre ustedes, no hay ninguno de esos, pero quiero decirles: Existen los jóvenes jubilados, jóvenes que tiran la toalla antes del partido, hay jóvenes que entran en el vértigo con las falsas ilusiones y terminan en la nada.

Por eso, queridos amigos, nos hemos reunidos para ayudarnos unos a otros porque no queremos dejarnos robar lo mejor de nosotros mismos, no queremos permitir que nos roben las energías, que nos roben la alegría, que nos roben los sueños, con falsas ilusiones.

Queridos amigos, les pregunto: ¿Quieren para sus vidas ese vértigo alienante o quieren sentir esa fuerza que los haga sentirse vivos, plenos? ¿Vértigo alienante o fuerza de la gracia? –«¿Qué quieren?: ¿Vértigo alienante o fuerza de plenitud?». –«Fuerza de plenitud». –«No se oye bien». –«Fuerza de plenitud». Para ser plenos, para tener vida renovada, hay una respuesta; hay una respuesta que no se vende ni se compra, una respuesta que no es una cosa, que no es un objeto, es una persona, se llama Jesucristo. Les pregunto: Jesucristo, ¿se puede comparar? –«No». Jesucristo, ¿se vende en las tiendas? –«No». Jesucristo es

un don, un regalo del Padre, el don de nuestro Padre. –¿Quién es Jesucristo? Todos: –«Jesucristo es un don». –Todos: –«Es un don». –Es el regalo del Padre.

Jesucristo es quien sabe darle verdadera pasión a la vida, Jesucristo es quien nos mueve a no conformarnos con poco y nos lleva a dar lo mejor de nosotros mismos; es Jesucristo quien nos cuestiona, nos invita y nos ayuda a levantarnos cada vez que nos damos por vencidos. Es Jesucristo quien nos impulsa a levantar la mirada y a soñar alto. «Pero padre –me puede decir alguno– es tan difícil soñar alto, es tan difícil subir, estar siempre subiendo. Padre, yo soy débil, yo caigo, yo me esfuerzo pero muchas veces me vengo abajo». Los alpinos, cuando suben una montaña, cantan una canción muy bonita, que dice así: «En el arte de subir, lo que importa no es no caer, sino no quedarse caído». Si tú eres débil, si tú caes, mira un poco en alto y verás la mano tendida de Jesús que te dice: –«levántate, ven conmigo». –«¿Y si lo hago otra vez?» –También. –«¿Y si lo hago otra vez?» –También. Pedro preguntó una vez al Señor: «Señor, ¿Cuántas veces?» –«Setenta veces siete». La mano de Jesús está siempre tendida para levantarnos, cuando nosotros caemos. ¿Lo han entendido?: –«Sí».

Entonces, todos juntos, le pedimos al Señor –cada uno repita en silencio en su corazón–: Señor láznanos de socorrer al pobre, al que se siente solo y abandonado, al que ya no le encuentra sentido a su vida. Láznanos a acompañar a aquellos que no te conocen y a decirles lentamente y con mucho respeto tu Nombre, el porqué de mi fe.

"La Eucaristía no es un premio para los perfectos, sino un generoso remedio y un alimento para los débiles"

Francisco, Schönborn, y la "respuesta" sobre la comunión a los divorciados vueltos a casar

El Papa no confió a Müller, sino al cardenal de Viena, la presentación de *Amoris Laetitia*

- Cardenal Schönborn: "Algo ha cambiado en el discurso eclesial"
- Müller vuelve a corregir al Papa y sostiene que divorciados vueltos a casar sí están excomulgados
- Carlos Osoro: "¿Comunión a los divorciados? No hay recetas"

Un pastor no puede sentirse satisfecho sólo aplicando leyes morales a quienes viven en situaciones "irregulares", como si fueran piedras que se lanzan sobre la vida de las personas

Jesús Bastante

"Podría decir 'sí', y punto. Sin embargo sería una respuesta muy pequeña. **Recomiendo a todos que lean la presentación oficial de 'Amoris Laetitia' que hizo el cardenal Schönborn**, que es un gran teólogo, es miembro de la Congregación para la Doctrina de la Fe, y está familiarizado con la doctrina de la Iglesia. **En esa presentación encontrará la respuesta**". Ésta fue la contestación del Papa cuando le preguntaron, en el vuelo de regreso a Roma desde Lesbos, sobre el polémico acceso a la comunión por parte de los **divorciados vueltos a casar**.

No dijo Bergoglio "Pregúntenle a Müller" (a quien, por cierto, y pese a ser el "guardián de la ortodoxia", no invitó a presentar la exhortación postsinodal), sino que en la presentación de Schönborn, solicitada por el propio Papa (conocedor de que él había vivido la experiencia de unos padres divorciados, por lo que podría entender mejor que nadie qué se siente en esa familia), y cuyo contenido conocía el Pontífice antes de ser pronunciada, "encontrará la respuesta".

¿Y cuál fue la respuesta del cardenal de Viena? El dominico, en su presentación, de la que **ya dimos cuenta en RD**, afirma, textualmente, lo siguiente: "¿Qué dice el Papa respecto del acceso a las personas que viven en situaciones 'irregulares'? Ya el papa Benedicto había dicho que **no existen "simples recetas"** (AL 298, NOTA 333). Y el papa Francisco vuelve a recordar la necesidad de **discernir bien las situaciones** (AL 298). 'El discernimiento debe ayudar a encontrar los posibles caminos de respuesta a Dios y de crecimiento en medio de los límites. Por creer que todo es blanco o negro a veces cerramos el camino de la gracia y del crecimiento, y desalentamos caminos de santificación que dan gloria a Dios' (AL 305). El papa Francisco nos recuerda una frase importante que había escrito en *Evangelii gaudium* 44: 'Un pequeño paso, en medio de grandes límites humanos, puede ser más agradable a Dios que la vida exteriormente correcta de quien transcurre sus días sin enfrentar importantes dificultades' (AL 305). En el sentido de esta 'via caritatis' (AL 306) el Papa afirma, de manera humilde y simple, en una nota (351), que **se puede dar también la ayuda de los sacramentos en caso de situaciones 'irregulares'**. Pero a este propósito él no nos ofrece una casuística de recetas, sino que simplemente nos recuerda dos de sus frases famosas: 'A los sacerdotes les recuerdo que el confesionario no debe ser una sala de tortura, sino el lugar de la misericordia del Señor' (EG 44) y **la Eucaristía 'no es un premio para los perfectos, sino un generoso remedio y un alimento para los débiles'** (EG 44).

Las mejores frases de «La alegría del amor», la exhortación del Papa sobre la familia

Laura Daniele

El Santo Padre aborda en este texto desde la acogida de los divorciados vueltos a casar hasta la educación de los hijos, la maternidad o la relación entre los cónyuges

El **Papa Francisco** aborda muchos de los problemas que afectan a la familia en su exhortación apostólica «La alegría del amor». Desde la acogida de los **divorciados vueltos a casar** en la Iglesia hasta las parejas de hecho, la maternidad, la

corresponsabilidad en el hogar o la educación de los hijos.

Autocrítica de la Iglesia

Cuidar el trato de las personas. «Tenemos que ser humildes y realistas, para reconocer que a veces nuestro modo de presentar las convicciones cristianas, y la forma de tratar a las personas, han ayudado a provocar lo que hoy lamentamos, por lo cual nos corresponde una saludable reacción de autocrítica».

Excesivo enfoque en la procreación. «Con frecuencia presentamos el matrimonio de tal manera que su fin unitivo, el llamado a crecer en el amor y el ideal de ayuda mutua, quedó opacado por un acento casi excluyente en el deber de la procreación».

Una Iglesia lejos de la realidad. «Otras veces, hemos presentado un ideal teológico del matrimonio demasiado abstracto, casi artificiosamente construido, lejano de la situación concreta y de las posibilidades efectivas de las familias reales. Esta idealización excesiva, sobre todo cuando no hemos despertado la confianza en la gracia, no ha hecho que el matrimonio sea más deseable y atractivo, sino todo lo contrario».

Respetar la propia conciencia de los fieles. «También nos cuesta dejar espacio a la conciencia de los fieles, que muchas veces responden lo mejor posible al Evangelio en medio de sus límites y pueden desarrollar su propio discernimiento ante situaciones donde se rompen todos los esquemas. Estamos llamados a formar las conciencias, pero no a pretender sustituirlas».

Diagnóstico de la realidad

Cultura de lo provisorio. «Las consultas previas a los dos últimos sínodos sacaron a la luz diversos síntomas de la "cultura de lo provisorio". Me refiero, por ejemplo, a la velocidad con la que las personas pasan de una relación afectiva a otra. Creen que el amor, como en las redes sociales, se puede conectar o desconectar a gusto del consumidor e incluso bloquear rápidamente. Se traslada a las relaciones afectivas lo que sucede con los objetos y el medio ambiente: todo es descartable, cada uno usa y tira, gasta y rompe, aprovecha y estruja mientras sirva. Después, ¡adiós!».

Mejorar el acceso a la vivienda digna. «La falta de una vivienda digna o adecuada suele llevar a postergar la formalización de una relación. Hay que recordar que «la familia tiene derecho a una vivienda decente, apta para la vida familiar y proporcionada al número de sus miembros, en un ambiente físicamente sano, que ofrezca los servicios básicos para la vida de la familia y de la comunidad».

«Es tan inalienable el derecho a la vida del niño inocente que crece en el seno de su madre, que de ningún modo se puede plantear como un derecho sobre el propio cuerpo la posibilidad de tomar decisiones con respecto a esa vida»

Mejorar la conciliación laboral y familiar. «Muchos se han referido a la función educativa, que se ve dificultada, entre otras causas, porque los padres llegan a su casa cansados y sin ganas de conversar, en muchas familias ya ni siquiera existe el hábito de comer juntos, y crece una gran variedad de ofertas de distracción además de la adicción a la televisión».

El aborto no es un derecho de la mujer. «No puedo dejar de decir que, si la familia es el santuario de la vida, el lugar donde la vida es engendrada y cuidada, constituye una contradicción lacerante que se convierta en el lugar donde la vida es negada y destrozada. Es tan grande el valor de una vida humana, y es tan inalienable el derecho a la vida del niño inocente que crece en el seno de su madre, que de ningún modo se puede plantear como un derecho sobre el propio cuerpo la posibilidad de tomar decisiones con respecto a esa vida, que es un fin en sí misma y que nunca puede ser un objeto de dominio de otro ser humano».

Evitar la obsesión por el placer. «En el matrimonio conviene cuidar la alegría del amor. Cuando la búsqueda del placer es obsesiva, nos encierra en una sola cosa y nos incapacita para encontrar otro tipo de satisfacciones. Las alegrías más intensas de la vida brotan cuando se puede provocar la felicidad de los demás, en un anticipo del cielo».

Compartir «tiempo de calidad» entre los cónyuges. «Darse tiempo, tiempo de calidad, que consiste en

escuchar con paciencia y atención, hasta que el otro haya expresado todo lo que necesitaba. Esto requiere la ascesis de no empezar a hablar antes del momento adecuado. En lugar de comenzar a dar opiniones o consejos, hay que asegurarse de haber escuchado todo lo que el otro necesita decir. (...) Muchas veces uno de los cónyuges no necesita una solución a sus problemas, sino ser escuchado. Tiene que

sentir que se ha percibido su pena, su desilusión, su miedo, su ira, su esperanza, su sueño».

El erotismo es «un don de Dios». «Entonces, de ninguna manera podemos entender la dimensión erótica del amor como un mal permitido o como un peso a tolerar por el bien de la familia, sino como don de Dios que embellece el encuentro de los esposos».

Paternidad responsable, «no procreación ilimitada». «Las familias numerosas son una alegría para la Iglesia. En ellas, el amor expresa su fecundidad generosa. Esto no implica olvidar una sana advertencia de san Juan Pablo II, cuando explicaba que la paternidad responsable no es «procreación ilimitada o falta de conciencia de lo que implica educar a los hijos, sino más bien la facultad que los esposos tienen de usar su libertad inviolable de modo sabio y responsable, teniendo en cuenta tanto las realidades sociales y demográficas, como su propia situación y sus deseos legítimos».

La alegría de la maternidad. «A cada mujer embarazada quiero pedirle con afecto: Cuida tu alegría, que nada te quite el gozo interior de la maternidad. Ese niño merece tu alegría. No permitas que los miedos, las preocupaciones, los comentarios ajenos o los problemas apaguen esa felicidad de ser instrumento de Dios para traer una nueva vida al mundo».

«No se puede olvidar que en esta familia grande están también el suegro, la suegra y todos los parientes del cónyuge. Una delicadeza propia del amor consiste en evitar verlos como seres peligrosos»

La familia «ampliada». «El pequeño núcleo familiar no debería aislarse de la familia ampliada, donde están los padres, los tíos, los primos, e incluso los vecinos. El individualismo de estos tiempos a veces lleva a encerrarse en un pequeño nido de seguridad y a sentir a los otros como un peligro molesto (...) Esta familia grande debería integrar con mucho amor a las madres adolescentes, a los niños sin padres, a las mujeres solas que deben llevar adelante la educación de sus hijos, a las personas con alguna discapacidad que requieren mucho afecto y cercanía, a los jóvenes que luchan contra una adicción, a los solteros, separados o viudos que sufren la soledad, a los ancianos y enfermos que no reciben el apoyo de sus hijos, y en su seno tienen cabida "incluso los más desastrosos en las conductas de su vida"».

Los suegros son parte de la familia. «Finalmente, no se puede olvidar que en esta familia grande están también el suegro, la suegra y todos los parientes del cónyuge. Una delicadeza propia del amor consiste en evitar verlos como competidores, como seres peligrosos, como invasores. La unión conyugal reclama respetar sus tradiciones y costumbres, tratar de comprender su lenguaje, contener las críticas, cuidarlos e integrarlos de alguna manera en el propio corazón, aun cuando haya que preservar la legítima autonomía y la intimidad de la pareja».

Formación de sacerdotes y seminaristas

Sacerdotes con poca formación. «En las respuestas a las consultas enviadas a todo el mundo, se ha destacado que a los ministros ordenados les suele faltar formación adecuada para tratar los complejos problemas actuales de las familias. En este sentido, también puede ser útil la experiencia de la larga tradición oriental de los sacerdotes casados».

Equilibrio psicoafectivo de los seminaristas. «Los seminaristas deberían acceder a una formación interdisciplinaria más amplia sobre noviazgo y matrimonio, y no sólo en cuanto a la doctrina. Además, la formación no siempre les permite desplegar su mundo psicoafectivo. Algunos llevan sobre sus vidas la experiencia de su propia familia herida, con ausencia de padres y con inestabilidad emocional. Habrá que garantizar durante la formación una maduración para que los futuros ministros posean el equilibrio psíquico que su tarea les exige (...) En ese sentido, es saludable la combinación de algún tiempo de vida en el seminario con otro de vida en parroquias, que permita tomar mayor contacto con la realidad concreta de las familias. En efecto, a lo largo de su vida pastoral el sacerdote se encuentra sobre todo con familias».

Preparación para el matrimonio

Más formación para los novios. «Conviene encontrar además las maneras, a través de las familias misioneras, de las propias familias de los novios y de diversos recursos pastorales, de ofrecer una preparación remota que haga madurar el amor que se tienen, con un acompañamiento cercano y testimonial. Suelen ser muy útiles los grupos de novios y las ofertas de charlas opcionales sobre una variedad de temas que interesan realmente a los jóvenes. No obstante, son indispensables algunos momentos personalizados, porque el principal objetivo es ayudar a cada uno para que aprenda a amar a esta persona concreta con la que pretende compartir toda la vida. Aprender a amar a alguien no es algo que se improvisa ni puede ser el objetivo de un breve curso previo a la celebración del matrimonio».

Celebrar San Valentín. «Tampoco hay que olvidar los valiosos recursos de la pastoral popular. Para dar un sencillo ejemplo, recuerdo el día de san Valentín, que en algunos países es mejor aprovechado por los comerciantes que por la creatividad de los pastores».

Acompañar el noviazgo. «La preparación de los que ya formalizaron un noviazgo, cuando la comunidad parroquial logra acompañarlos con un buen tiempo de anticipación, también debe darles la posibilidad de reconocer incompatibilidades o riesgos. De este modo se puede llegar a advertir que no es razonable

apostar por esa relación, para no exponerse a un fracaso previsible que tendrá consecuencias muy dolorosas. El problema es que el deslumbramiento inicial lleva a tratar de ocultar o de relativizar muchas cosas, se evita discrepar, y así sólo se patean las dificultades para adelante. Los novios deberían ser estimulados y ayudados para que puedan hablar de lo que cada uno espera de un eventual matrimonio, de su modo de entender lo que es el amor y el compromiso, de lo que se desea del otro, del tipo de vida en común que se quisiera proyectar. Estas conversaciones pueden ayudar a ver que en realidad los puntos

de contacto son escasos, y que la mera atracción mutua no será suficiente para sostener la unión».

Muchos novios no se conocen. «Lamentablemente, muchos llegan a las nupcias sin conocerse. Sólo se han distraído juntos, han hecho experiencias juntos, pero no han enfrentado el desafío de mostrarse a sí mismos y de aprender quién es en realidad el otro».

El desgaste de la boda. «La preparación próxima al matrimonio tiende a concentrarse en las invitaciones, la vestimenta, la fiesta y los innumerables detalles que consumen tanto el presupuesto como las energías y la alegría. Los novios llegan agobiados y agotados al casamiento, en lugar de dedicar las mejores fuerzas a prepararse como pareja para el gran paso que van a dar juntos. Esta mentalidad se refleja también en algunas uniones de hecho que nunca llegan al casamiento porque piensan en festejos demasiado costosos, en lugar de dar prioridad al amor mutuo y a su formalización ante los demás».

Expectativas demasiado altas sobre el matrimonio. «Una de las causas que llevan a rupturas matrimoniales es tener expectativas demasiado altas sobre la vida conyugal. Cuando se descubre la realidad, más limitada y desafiante que lo que se había soñado, la solución no es pensar rápida e irresponsablemente en la separación, sino asumir el matrimonio como un camino de maduración, donde cada uno de los cónyuges es un instrumento de Dios para hacer crecer al otro». El Papa Francisco bendice a una mujer embarazada durante una audiencia- EFE

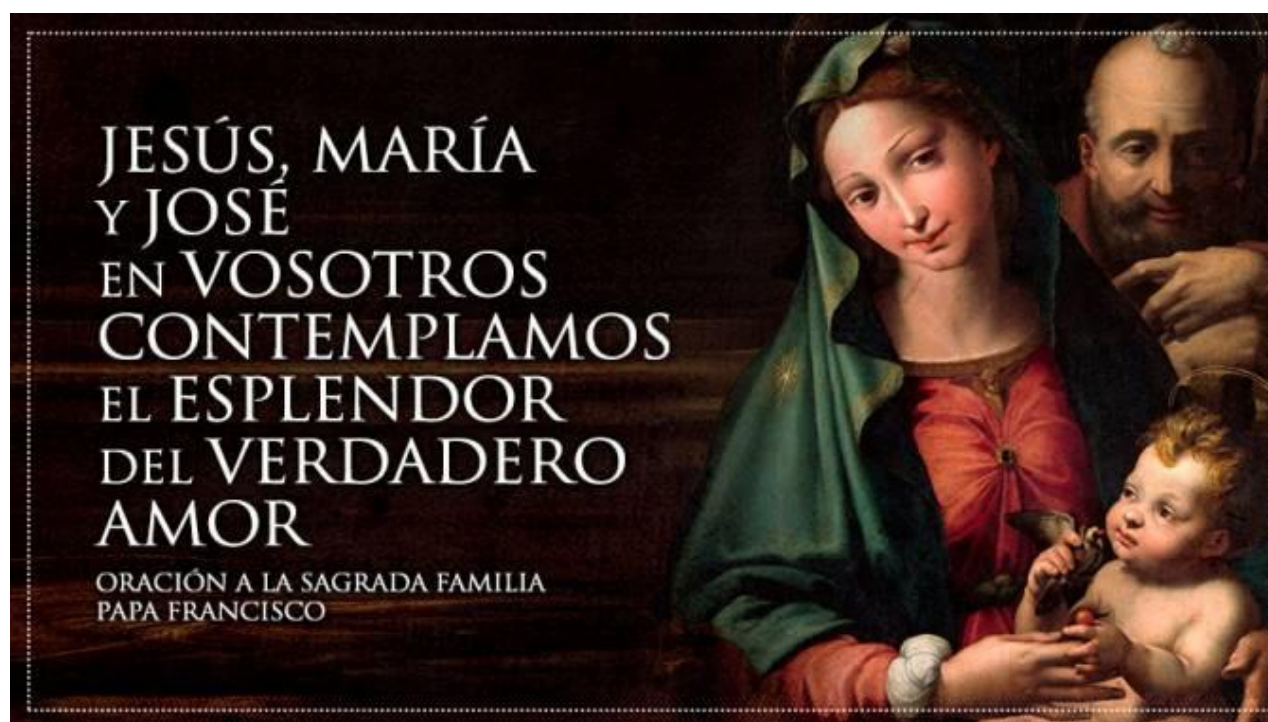
El amor necesita tiempo. «Este camino es una cuestión de tiempo. El amor necesita tiempo disponible y gratuito, que coloque otras cosas en un segundo lugar. Hace falta tiempo para dialogar, para abrazarse sin prisa, para compartir proyectos, para escucharse, para mirarse, para valorarse, para fortalecer la relación. A veces, el problema es el ritmo frenético de la sociedad, o los tiempos que imponen los compromisos laborales. Otras veces, el problema es que el tiempo que se pasa juntos no tiene calidad. Sólo compartimos un espacio físico pero sin prestarnos atención el uno al otro».

La crisis de los matrimonios. «Hay crisis comunes que suelen ocurrir en todos los matrimonios, como la crisis de los comienzos, cuando hay que aprender a compatibilizar las diferencias y desprenderse de los padres; o la crisis de la llegada del hijo, con sus nuevos desafíos emocionales; la crisis de la crianza, que cambia los hábitos del matrimonio; la crisis de la adolescencia del hijo, que exige muchas energías, desestabiliza a los padres y a veces los enfrenta entre sí; la crisis del "nido vacío", que obliga a la pareja a mirarse nuevamente a sí misma; la crisis que se origina en la vejez de los padres de los cónyuges, que reclaman más presencia, cuidados y decisiones difíciles».

«Hay que reconocer que hay casos donde la separación es inevitable. A veces puede llegar a ser incluso moralmente necesaria»

Separaciones inevitables. «En algunos casos, la valoración de la dignidad propia y del bien de los hijos exige poner un límite firme a las pretensiones excesivas del otro, a una gran injusticia, a la violencia o a una falta de respeto que se ha vuelto crónica. Hay que reconocer que "hay casos donde la separación es inevitable. A veces puede llegar a ser incluso moralmente necesaria, cuando precisamente se trata de sustraer al cónyuge más débil, o a los hijos pequeños, de las heridas más graves causadas por la prepotencia y la violencia, el desaliento y la explotación, la ajenidad y la indiferencia". Pero "debe considerarse como un remedio extremo, después de que cualquier intento razonable haya sido inútil"».

Educación de los hijos

No al control de los hijos. «La obsesión no es educativa, y no se puede tener un control de todas las situaciones por las que podría llegar a pasar un hijo. (...) Si un padre está obsesionado por saber dónde está su hijo y por controlar todos sus movimientos, sólo buscará dominar su espacio. De ese modo no lo educará, no lo fortalecerá, no lo preparará para enfrentar los desafíos».

La alienación tecnológica. «En este tiempo, en el que reinan la ansiedad y la prisa tecnológica, una tarea importantísima de las familias es educar para la capacidad de esperar. No se trata de prohibir a los chicos que jueguen con los dispositivos electrónicos, sino de encontrar la forma de generar en ellos la capacidad de diferenciar las diversas lógicas y de no aplicar la velocidad digital a todos los ámbitos de la vida».

No descuidar la educación sexual. «El Concilio Vaticano II planteaba la necesidad de "una positiva y prudente educación sexual" que llegue a los niños y adolescentes "conforme avanza su edad" y "teniendo en cuenta el progreso de la psicología, la pedagogía y la didáctica (...) Deberíamos preguntarnos si nuestras instituciones educativas han asumido este desafío».

«Con frecuencia la educación sexual se concentra en la invitación a "cuidarse", procurando un "sexo seguro". Esta expresión transmite una actitud negativa hacia la finalidad procreativa natural de la sexualidad, como si un posible hijo fuera un enemigo del cual hay que protegerse».

«Es posible que el modo de ser masculino del esposo pueda adaptarse de manera flexible a la situación laboral de la esposa. Asumir tareas domésticas o algunos aspectos de la crianza de los hijos no lo vuelven menos masculino»

Corresponsabilidad en el hogar. «También es verdad que lo masculino y lo femenino no son algo rígido. Por eso es posible, por ejemplo, que el modo de ser masculino del esposo pueda adaptarse de manera flexible a la situación laboral de la esposa. Asumir tareas domésticas o algunos aspectos de la crianza de los hijos no lo vuelven menos masculino ni significan un fracaso, una claudicación o una vergüenza. Hay que ayudar a los niños a aceptar con normalidad estos sanos "intercambios", que no quitan dignidad alguna a la figura paterna».

Iglesia abierta e integradora

Nadie puede ser condenado para siempre. El Sínodo se ha referido a distintas situaciones de fragilidad o imperfección. Al respecto, quiero recordar aquí algo que he querido plantear con claridad a toda la Iglesia para que no equivoquemos el camino: (...) El camino de la Iglesia es el de no condenar a nadie para siempre y difundir la misericordia de Dios a todas las personas que la piden con corazón sincero (...) Porque la caridad verdadera siempre es inmerecida, incondicional y gratuita».

«Se trata de integrar a todos, se debe ayudar a cada uno a encontrar su propia manera de participar en la comunidad eclesial, para que se sienta objeto de una misericordia "inmerecida, incondicional y gratuita". Nadie puede ser condenado para siempre, porque esa no es la lógica del Evangelio. No me refiero sólo a los divorciados en nueva unión sino a todos, en cualquier situación en que se encuentren. Obviamente, si alguien ostenta un pecado objetivo como si fuese parte del ideal cristiano, o quiere imponer algo diferente a lo que enseña la Iglesia, no puede pretender dar catequesis o predicar, y en ese sentido hay algo que lo separa de la comunidad».

Divorciados vueltos a casar

Divorciados vueltos a casar. «A las personas divorciadas que viven en nueva unión, es importante hacerles sentir que son parte de la Iglesia, que "no están excomulgadas" y no son tratadas como tales, porque siempre integran la comunión eclesial. Estas situaciones "exigen un atento discernimiento y un acompañamiento con gran respeto, evitando todo lenguaje y actitud que las haga sentir discriminadas, y promoviendo su participación en la vida de la comunidad"».

Los hijos no son rehenes. «A los padres separados les ruego: "Jamás, jamás, jamás tomar el hijo como rehén. Os habéis separado por muchas dificultades y motivos, la vida os ha dado esta prueba, pero que no sean los hijos quienes carguen el peso de esta separación, que no sean usados como rehenes contra el otro cónyuge. Que crezcan escuchando que la mamá habla bien del papá, aunque no estén juntos, y que el papá habla bien de la mamá"».

No ser rígidos. «Los divorciados en nueva unión, por ejemplo, pueden encontrarse en situaciones muy diferentes, que no han de ser catalogadas o encerradas en afirmaciones demasiado rígidas sin dejar lugar a un adecuado discernimiento personal y pastoral. Existe el caso de una segunda unión consolidada en el tiempo, con nuevos hijos, con probada fidelidad, entrega generosa, compromiso cristiano, conocimiento de la irregularidad de su situación y gran dificultad para volver atrás sin sentir en conciencia que se cae en nuevas culpas».

«Jamás, jamás, jamás tomar al hijo como rehén. Os habéis separado por muchas dificultades pero que no sean los hijos quienes carguen el peso de esa separación»

Algunas consideraciones. «La Iglesia reconoce situaciones en que "cuando el hombre y la mujer, por motivos serios, —como, por ejemplo, la educación de los hijos— no pueden cumplir la obligación de la separación". También está el caso de los que han hecho grandes esfuerzos para salvar el primer matrimonio y sufrieron un abandono injusto, o el de "los que han contraído una segunda unión en vista a la educación de los hijos, y a veces están subjetivamente seguros en conciencia de que el precedente matrimonio, irreparablemente destruido, no había sido nunca válido"».

No debe esperarse nueva normativa general. «Acojo las consideraciones de muchos Padres sinodales, quienes quisieron expresar que "los bautizados que se han divorciado y se han vuelto a casar civilmente deben ser más integrados en la comunidad cristiana en las diversas formas posibles, evitando cualquier ocasión de escándalo. Si se tiene en cuenta la innumerable diversidad de situaciones concretas, como las que mencionamos antes, puede comprenderse que no debía esperarse del Sínodo o de esta Exhortación una nueva normativa general de tipo canónica, aplicable a todos los casos».

Caso por caso. «Sólo cabe un nuevo aliento a un responsable discernimiento personal y pastoral de los casos particulares, que debería reconocer que, puesto que "el grado de responsabilidad no es igual en todos los casos", las consecuencias o efectos de una norma no necesariamente deben ser siempre las mismas».

Papel de los sacerdotes. «Los presbíteros tienen la tarea de "acompañar a las personas interesadas en el camino del discernimiento de acuerdo a la enseñanza de la Iglesia y las orientaciones del Obispo. En este proceso será útil hacer un examen de conciencia, a través de momentos de reflexión y arrepentimiento"».

Examen de conciencia. «Los divorciados vueltos a casar deberían preguntarse cómo se han comportado con sus hijos cuando la unión conyugal entró en crisis; si hubo intentos de reconciliación; cómo es la

situación del cónyuge abandonado; qué consecuencias tiene la nueva relación sobre el resto de la familia y la comunidad de los fieles; qué ejemplo ofrece esa relación a los jóvenes que deben prepararse al matrimonio. Una reflexión sincera puede fortalecer la confianza en la misericordia de Dios, que no es negada a nadie».

Se trata de un itinerario de acompañamiento y de discernimiento que "orienta a estos fieles a la toma de

conciencia de su situación ante Dios. La conversación con el sacerdote, en el fuero interno, contribuye a la formación de un juicio correcto sobre aquello que obstaculiza la posibilidad de una participación más plena en la vida de la Iglesia y sobre los pasos que pueden favorecerla y hacerla crecer"».

Leyes morales y situaciones irregulares. «La Iglesia posee una sólida reflexión acerca de los condicionamientos y circunstancias atenuantes. Por eso, ya no es posible decir que todos los que se encuentran en alguna situación así llamada "irregular" viven en una situación de pecado mortal, privados de la gracia santificante. Por ello, un pastor no puede sentirse satisfecho sólo aplicando leyes morales a quienes viven en situaciones "irregulares", como si fueran rocas que se lanzan sobre la vida de las personas. Es el caso de los corazones cerrados, que suelen esconderse aun detrás de las enseñanzas de la Iglesia "para sentarse en la cátedra de Moisés y juzgar, a veces con superioridad y superficialidad, los casos difíciles y las familias heridas"».

Abrir camino a la gracia de Dios. «El discernimiento debe ayudar a encontrar los posibles caminos de respuesta a Dios y de crecimiento en medio de los límites. Por creer que todo es blanco o negro a veces cerramos el camino de la gracia y del crecimiento, y desalentamos caminos de santificación que dan gloria a Dios. Recordemos que "un pequeño paso, en medio de grandes límites humanos, puede ser más agradable a Dios que la vida exteriormente correcta de quien transcurre sus días sin enfrentar importantes dificultades"».

Evitar la pastoral de los fracasos. «(...) Comprender las situaciones excepcionales nunca implica ocultarla luz del ideal más pleno ni proponer menos que lo que Jesús ofrece al ser humano. Hoy, más importante que una pastoral de los fracasos es el esfuerzo pastoral para consolidar los matrimonios y así prevenir las rupturas (...) Invito a los fieles que están viviendo situaciones complejas, a que se acerquen con confianza a conversar con sus pastores o con laicos que viven entregados al Señor».

La reforma de la Iglesia, un movimiento hacia el futuro

Francisco J. Caballero, Redentorista

DECÁLOGO DE LA HOJA DE RUTA DE LA REFORMA DE LA IGLESIA SEGÚN EL MAGISTERIO DEL PAPA FRANCISCO

1. La reforma de la Iglesia nunca es un reto aislado para cristianos solitarios, románticos o utópicos. La reforma eclesial es también –insoslayablemente– “cosa” del Espíritu Santo.

2. La reforma de la Iglesia no se afronta a golpe de decretos, *motu proprio*, encíclicas, sínodos de obispos, encuestas que descansan en la bandeja de los asuntos pendientes de algunos despachos episcopales. Se cuece desde la oración, desde el silencio y la contemplación.

3. La reforma de la Iglesia no se consigue (solamente) con cambios (instituciones o supresiones) de curias, G-8, comisiones *ad hoc*, nombres propios o traslados de sede (que también). La reforma eclesial es una atmósfera, un aliento, una vocación, un estilo, una preocupación, una tarea prioritaria y privilegiada, una deuda histórica...

4. La reforma de la Iglesia no se conforma con barnices, palabras edulcorantes, buenas intenciones de última hora, renovación del decorado, nuevo disfraz con olor a oveja, tortícolis dirección Vaticano o cambio de dirección de veleta según soplen los nuevos vientos. La reforma de la Iglesia pasa necesariamente por la conversión personal. Es conversión al Evangelio. Y es honda, densa, compleja, difícil, dolorosa y desgarradora, arriesgada, “kairótica y kenótica”... No olvida a los menesterosos, cuenta con ellos; apuesta por las víctimas; porque sabe que “fuera de los pobres no hay salvación”.

5. La reforma de la Iglesia no es un encargo de los cardenales de marzo, ni de un Papa argentino que danza al ritmo acompasado pero imprevisible del tango, no es un capricho que nos sorprende cada mañana (alguien dijo...) La reforma de la Iglesia es un mandato del Señor, una “nota” distintiva de Sí misma, una parte constitutiva e inherente a su propia esencia de *sacramentum* y servicio al pueblo. Un acorde siempre presente en el concierto del *mea culpa* entonado desde la responsabilidad asumida, y suspendido tantas veces por falta de *quorum*.

6. La reforma de la Iglesia no es puntual, ni tangencial, ni pasajera, ni propia del momento que vivimos, o de tiempos invernales. La reforma de la Iglesia es constante, perenne, terca, siempre inacabada; *Semper reformanda*.

7. La reforma de la Iglesia no se refiere (solamente) a la moral de divorciados y vueltos a casar y su “derecho” o no a comulgar, ni (solamente) al ministerio, más amplio o menos, de la mujer en la Comunidad, ni (solamente) a su postura ante el hecho homosexual, ni (solamente) a la vieja pelea primado / sinodalidad, ni... La reforma de la Iglesia es “de amplio espectro”; como fue el Evangelio: trastocador, trastornar, transformador. Tiene muchos frentes abiertos, como la misma polivalencia del ser humano.

8. La reforma de la Iglesia no se fija en el pequeño Estado Vaticano, no es "vaticano-céntrica", ni euro-céntrica; tampoco latino-céntrica. La reforma de la Iglesia es tan universal como Ella misma; por eso requiere una cuidada y continuada inculturación del Evangelio en las diversas culturas; como hicieron Pablo, Cirilo y Metodio, Bartolomé de las Casas, Ricci, Nobili, Romero, Hélder Cámara y otros muchos que caminaban con luz larga.

9. La reforma de la Iglesia no la comenzó Francisco, ni la terminará Francisco, ni es una novedad sospechosa, inusitada, imprevisible, sin partitura a seguir, hecha al "tún tún" de caprichos u ocurrencias. La reforma de la Iglesia cuenta con el guión original del Evangelio, y la han alentado muchas mujeres y hombres, a veces desde el silencio (o desde el fracaso): Catalina, Hildegarda, Joaquín de Fiore, Francisco, Clara y Domingo, Teresa, Juan de la Cruz y Juan de Ávila, Erasmo, Rosmini, Newman, Maritain, Edith Stein, Foucauld, los teólogos del Vaticano II, Juan XXIII... ¡Y tantos otros, anónimos y/u olvidados...!

10. La reforma de la Iglesia no admite mirar a nadie, seguir a nadie, guiarse por nadie, obedecer a nadie... A nadie que no sea Nuestro Señor Jesucristo. Es la última nota, que puede ser la primera y que está imbricada en todas las demás. Solo Jesús, "el inabarcable", es la referencia; la única referencia; el único a quien mirar a la hora (todas son horas) de emprender, continuar, y nunca concluir la reforma eclesial. Que es mi reforma, nuestra reforma. Por eso nos cuesta tanto y es (¿seguirá siendo?), también con Francisco, una reforma diferida con riesgos de aparcamiento de larga duración".

Los escépticos dicen que lo único que ha hecho este Papa es cambiar la música pero la letra de la partitura eclesial sigue siendo la misma. Otros, los más atrevidos, dicen que este Papa gusta más a los no creyentes que a los creyentes. Que en definitiva nada va a cambiar ni cambiará en la vida de la Iglesia. Sin embargo, parafraseando a Galileo Galilei hemos de decir *ep̄pur si mouove*, es decir, algo se mueve. No es un terremoto, ni un vendaval como algunos quisieran, es una brisa, un nuevo aire que invita a soñar, que invita a la esperanza. "Y es que lo más fascinante de la personalidad del nuevo Papa es que, a pesar de que su discurso parece una ruptura radical con el pasado, lo que en realidad está haciendo es volver a la esencia de lo que es o debería ser la Iglesia.

La *Evangelii Gaudium* es la concentración de un pontificado lleno de vitalidad. Es un movimiento imparable porque nace de la lectura de la realidad desde el Evangelio y estamos ante una era de vértigo que no puede esperar a analizar, pormenorizar y volver a analizar porque lo que necesita son respuestas.

Hay que tener en cuenta un aspecto que subyace en la exhortación y es la configuración armoniosa del Pueblo de Dios fiel en palabras del Papa. Se hace muy necesaria la obediencia coral a la misión, la dedicación apasionada a la transformación de la realidad, conforme al querer de Dios. Esta dedicación misionera debe estar inundada, en este tiempo, por el respeto y la admiración ante la pluralidad y la variedad de modos y formas en el seguimiento.

Nos ofrece Francisco pautas reales de misión compartida y de relaciones mutuas como nunca antes habíamos leído en el magisterio pontificio. Es por tanto, un signo evidente de movimiento hacia un futuro que estamos llamados a conquistar.

Arrels Fundació elabora el cens de persones sense sostre a Barcelona

De les 348 persones enquestades, viuen al ras una mitjana de 3 anys i 9 mesos

Fundació Arrels

El 73% de les persones entrevistades per Arrels Fundació afirmen que han estat sense llar sis mesos seguits o més. De mitjana, fa 3 anys i 9 mesos que no tenen una llar estable. De totes aquestes persones, el 30% (100 persones) no fa ni 6 mesos que dorm al carrer, el 45% (146 persones) porta al carrer una mitjana de 2 anys i 3 mesos, el 13% fa més de

6 anys i 7 mesos que dorm al ras i un 12% supera els 8 anys i 3 mesos.

Arrels Fundació va organitzar el cens de persones sense llar a Barcelona els dies 30 i 31 de maig i 1 de juny. L'objectiu fonamental és aconseguir informació detallada sobre la situació de les persones que dormen als carrers de la Ciutat Comtal i després incidir políticament i desenvolupar accions i recursos enfocats a solucionar-ne les necessitats.

A Barcelona hi ha 941 persones dormint al carrer, segons el recompte nocturn dut a terme el 18 de maig passat per la Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar. Durant l'elaboració del cens d'Arrels Fundació, es van localitzar un total de 624 persones dormint al ras, de les quals 348 (un 55,7%) van participar responnent l'enquesta. D'aquests sense sostre, 246 passaven la nit dins de caixers i la resta ho feia a la intempèrie; 257 persones dormien soles, 152 anaven en parella i la resta anava en grups d'entre tres i onze persones.

Grau de vulnerabilitat

De les 348 persones enquestades, el 19% presenta un grau de vulnerabilitat elevat, és a dir, es tracta de persones d'edat més avançada amb un estat de salut delicat, exposades a més riscos i que haurien de rebre una intervenció social prioritària. En aquest sentit, el 61 % de les persones presenten un grau de vulnerabilitat mitjà i haurien de ser ateses pels recursos especialitzats per evitar que la seva situació es deteriori. El 20% restant de la població

enquestada presenta un grau de vulnerabilitat baix.

La majoria de les persones entrevistades que dormen al carrer són homes (86,21 %) i un 9,77% són dones. La majoria són d'edats joves, ja que un 51% té entre 25 i 49 anys. El 26% de les persones té entre 50 i 64 anys, el 16% són menors de 24 anys i les persones amb més de 65 anys representen el 4%; el 13% restant no va respondre la pregunta.

Les persones enquestades procedeixen de 46 països diferents: 109 persones (31,3%) tenen nacionalitat espanyola, 131 persones (37,6%) són d'altres països de la Unió Europea, 99 persones (28,44%) són

extracomunitàries i la resta no va voler identificar el país d'origen. Els principals països de procedència són l'Espanya (31,3%), Romania (19,5%), el Marroc (12,6%) i Polònia (5,5%). El 39% de les persones diu que fa més de 5 anys que viu a Barcelona, el 23% porta entre 1 i 5 anys, i un 21 % fa menys d'un any que resideix a la capital catalana; el percentatge restant no va respondre.

Equips de voluntaris

El cens de persones sense llar ha estat possible gràcies a la implicació de 284 voluntaris que van sortir al carrer per l'atenció a persones sense llar. Els equips de voluntaris -en els quals hi havia persones amb experiència, van

recórrer els districtes de l'Eixample, Ciutat Vella i Sants-Montjuïc, on es concentra la major part de les persones sense llar a Barcelona. L'itinerari que van fer també incloïa bona part dels districtes de Gràcia, Les Corts i llocs concrets de Sant Martí.

Durant les tres nits en que es va fer el cens, va haver-hi persones sense llar que es van localitzar però que no van respondre l'enquesta. Els motius són bàsicament tres: moltes de les persones dormien profundament i no se les va despertar, altres van declinar respondre les preguntes i unes altres no van poder respondre per barreres idiomàtiques.

A Barcelona, aquest és el primer cop que es fa un cens de persones sense-llar. La iniciativa emmarca en una prova pilot que es desenvolupa en altres ciutats europees i que impulsen l'ONG anglesa Uilding and Social Housing Foundatjon i, la xarxa europea FEANTSA, de la qual Arrels Fundació forma part. La iniciativa té el suport de l'Entitat Community Solutions, que des de fa anys segueix la mateixa metodologia als Estats Units.

Davant de la situació de les persones immigrants i refugiades a Europa

*Les migracions contribueixen al desenvolupament dels pobles
si transformem la por en acolliment*

*Grup de seglars i rectors del dissabte, Maig 2016, València
juliociges@gmail.com*

Context i novetat del fenomen

La tragèdia de les persones refugiades s'encreua amb les nostres vides des de fa molt: les qui fugiren de Xile, Colòmbia o Afganistà, les saharauis errants, el poble kosovar d'Albània, les matances massives a Ruanda, Burundi o el Congo, les de Sabra i Chatila... És trist que, fins fa poc, hagi prevalgut la indiferència davant d'un patiment tan gran. Només el punt d'inflexió que va suposar Lampedusa en 2013, els éssers humans morts i els ferits a la platja del Tarajal o prop de les tanques de Ceuta i Melilla i la tensa situació als dos costats de diverses fronteres europees per l'arribada de grans grups humans han

propiciat l'interès dels mitjans. El trasbals que experimentem ens obliga a reflexionar per tal d'adoptar un posicionament eficaç.

La novetat de veure per TV gran nombre de persones fugint, en condicions penoses, de bombardejos i atacs indiscriminats ens impacta emocionalment i ens mou amb major impuls a la misericòrdia, però no hem d'oblidar que, tant les refugiades reconegudes legalment com les no reconegudes i qualsevol altra immigrant, tenen idèntics drets, i nosaltres idèntica responsabilitat envers totes elles. No podem fer accepció de persones.

El rerefons de la postura europea actual

Que el desig de seguretat s'avantposi en Europa a la dignitat i els drets de la població migrant només pot explicar-se si l'interès econòmic i de benestar ho justifica tot.

El creixement de postures racistes en certs països europeus on partits xenòfobs i islamòfobs són els més votats, ens porta a pensar que el problema no es resoldria només amb lleis sinó gràcies a la convicció ciutadana. És, per tant, necessari sensibilitzar les comunitats en la defensa dels drets de la gent migrant mitjançant el desenvolupament d'una cultura de l'acolliment inspirada en l'hospitalitat, és a dir, que produeixi pràctiques a més de lleis. Les persones intel·lectuals i les dirigents de la política o la religió tenen l'obligació permanent de recordar-nos que la garantia dels nostres drets a Europa rau en que siguin universals, o sigui, per a tothom.

Mirades velles, mirades noves

Cal superar les mirades de la por davant de l'ésser humà diferent; la de creure'l inferior a nosaltres; la de la defensa del meu benestar per damunt de la meua humanitat i el meu ser persona; la de la impotència que ens diu no es pot fer res; la que diu que a Espanya hi ha massa gent refugiada, quan el seu nombre és ben escàs comparat amb el de molts altres països, siguin rics o pobres.

Cal adonar-se que les lleis discriminatòries estimulen el grau de xenofòbia i racisme de la ciutadania i que, a major impediment legal per a acollir i regularitzar persones immigrants o refugiades, major és el negoci de les màfies criminals.

Cal passar de la mirada de l'hostilitat a la mirada de l'hospitalitat, a la mirada inclusiva que es manifesta en campanyes com la de Migrantes con Derechos, a la mirada de qui sap que compartint rebrà més del que dóna, a la mirada que permet veure els altres éssers humans com els veu Déu, que no jutja el mèrit ni la rendibilitat econòmica de la gent sinó les seves necessitats materials i la de ser acceptada com a part del cos social.

Actituds de les quals compartir

- a) **La gratuïtat**, reconeixent que l'impuls a actuar amb amor i misericòrdia és un do.
- b) **L'anàlisi objectiva** d'allò que està passant a Europa puix que, com diu Cáritas Española, *"esta situación no es sólo una emergencia sino el resultado de una política orientada exclusivamente al control de flujos"*.
- c) **L'observació** del que passa als països d'on procedeix la immigració, doncs, como diu el papa Francesc, *"los flujos migratorios son una realidad estructural y la primera cuestión que se impone es la superación de la fase de emergencia para dar espacio a programas que consideren las causas de las migraciones"*.
- d) **La doble responsabilitat** que tenim per ser Espanya una gran exportadora d'armes que, a més, pertany a l'OTAN, organització que ha desfet gran part de l'entramat cívic-social de països on ha intervingut militarment, com Iraq o Líbia.
- e) **L'esperança** que és possible canviar l'estereotip imperant si es practica l'acolliment. Moltes persones que no pensaren que això fóra impossible ho posaren en pràctica romanent junt al poble perseguit a Àfrica, Àsia o Amèrica Llatina i exposant la seva vida junt a ell.
- f) **El valor de la interculturalitat** a la qual tota integració ha d'estar oberta, perquè totes les persones, nadiues o estrangeres, som necessàries per a bastir conjuntament la societat digna, solidària i diversa que desitgem.
- g) **L'experiència adquirida com a organitzacions de l'Església** en el reforç de la vida ciutadana i la interacció veïnal a les nostres comunitats. Tal com es va fer després del Vaticà II a moltes barriades, des de parròquies encarnades en associacions veïnals unitàries, al servei de col·lectius presents en moviments obrers o de solidaritat internacional.

"He volgut estar amb vosaltres. Vull dir-vos que no esteu sols. En aquestes setmanes i mesos heu sofert molt tot cercant una vida millor. Molts de vosaltres us heu sentit obligats a fugir de situacions de conflicte i de persecució, sobretot pel bé dels vostres fills, pels vostres petits. Heu fet grans sacrificis per les vostres famílies. Coneixeu el sofriment de deixar tot el que estimeu i, potser el més difícil, no saber què us depararà el futur. Són molts els qui esperen en camps o ciutats, amb l'esperança de construir una nova vida en aquest Continent".

El Papa Francesc als refugiats de Lesbos

El camí de la indispensable opció personal

Com que les maneres de comprometre's són moltes i variades, per a trobar la més adient poden ser d'utilitat les consideracions següents:

- a) **Deixar-me afectar** amb serenitat i pau.
- b) **Objectivar l'especificitat** de ma pròpia crida.
- c) **Triar provisionalment una línia d'acció** o un determinat tipus d'organització, consultar amb qui em conegui bé per a no caure en l'autoengany, i prendre una decisió definitiva sabent que és complementària d'altres opcions amb què hauré de coordinar-me i a les quals hauré de recolzar encara que siguin diferents a la meva.
- d) **Romandre en l'opció presa**, en l'activitat per la qual he optat o l'organització en què treballo i, en avaluar el resultat, mantenir sempre la convicció que no sóc jo sinó el Senyor qui està ja actuant en aquesta part de la humanitat que pateix.

Les nostres accions han d'estar orientades al servei de les persones immigrants o refugiades i ajudar a construir una societat acollidora i solidària, que ens permeti verificar que Déu s'hi fa present i ens crida sempre a l'hospitalitat. Si discernim i decidim col·lectivament, confirmarem que la nostra imatge de Déu i la nostra comunitat cristiana van pel camí de Jesús, immigrant i refugiat per la solidaritat, que portà la salvació al gènere humà.

EL DRAMA DELS REFUGIATS

EL SÍNDROME DEL POSTNAZISMO Y NUESTRA RESPONSABILIDAD INDIVIDUAL EN LA TRAGEDIA SIRIA

Sor María Guadalupe Rodrigo, Misionera en Siria

Después de cinco años de guerra en **Siria**, la mayoría de la población continúa sin conocer ningún dato fehaciente, ninguna interpretación sobre la enorme tragedia que pesa sobre ese país. Los medios de comunicación occidentales han mentido y ocultado deliberadamente lo que realmente estaba sucediendo en un país que hace tan sólo cinco años disfrutaba de uno de los más altos niveles de vida de todo **Oriente Medio**.

Es cierto que el desconocimiento de la mayor parte de la población se ha debido a la ocultación intencionada que nuestra prensa, radio y televisión han hecho tanto de los orígenes del conflicto como de su mismo desarrollo.

"Y si alguna vez se nos suscitaron dudas sobre la verdadera naturaleza del conflicto, siempre hubo en nuestros alrededores un Santiago Alba Rico dispuesto a transmitirnos el desconcierto".

Pero no ha sido sólo ese factor el que ha influido en nuestra ignorancia colectiva. En ella también hemos participado nosotros, o al menos una buena parte de nosotros. Hoy existen vías y medios a nuestro alcance, ajenos al control oficial, que nos permiten aproximarnos a la realidad de los acontecimientos y a las razones por las que éstos se producen. Pero **Oriente Medio**, y **Siria** en particular, están aparentemente muy lejanos. Forman parte de otra cultura presuntamente ajena a la nuestra. Es "*otra civilización*" que también presuntamente nos es hostil, aunque hayan sido nuestros estados mayores quienes nutrieran las filas del

terrorismo yihadista. Y si en algún momento se nos suscitaron dudas sobre la verdadera naturaleza del conflicto, siempre hubo en nuestros alrededores un **Santiago Alba Rico** cualquiera dispuesto a transmitirnos el desconcierto.

La verdad es que desde nuestra estrecha visión eurocéntrica del planeta, lo que allí suceda nos la trae un poco al paio. Algo de eso les sucedía también a los alemanes de finales de los años 30 y principios de los 40 del siglo pasado. No estaban nada interesados en saber mucho acerca de la suerte que corrían en su propio país los judíos, los comunistas, los gitanos... Cuando el colapso de la derrota cayó sobre el pueblo alemán y el régimen que se había apropiado de sus vidas, no fueron pocos los que se escudaron tras el pretexto de que "**no sabían nada**" de lo que estaba sucediendo, aunque desde sus propios hogares pudieran olfatear el olor a carne quemada proveniente del campo de concentración más próximo.

Algo de eso nos sucede también a no pocos de nosotros. Las piezas del rompecabezas informativo que nos proporcionan cotidianamente los medios de comunicación no nos encajan, ciertamente. Pero tampoco hacemos un esfuerzo por acceder a aquellas fuentes que nos pueden dar luz sobre la enorme tragedia de **Siria**.

Si nos atrevemos a visionar íntegramente el testimonio que nos ofrece la monja que protagoniza este video, ya no tendremos la posibilidad de pretexto, como lo hicieron los alemanes de hace 70 años, que "**no nos habíamos enterado de nada**". Y si, además, tenemos el gesto de difundirlo, algún día cuando este inmenso drama haya concluido, podremos decir **con orgullo** que cuando correspondió hicimos lo que estuvo en nuestra mano para tratar de desmentir el engaño urdido por los poderosos de este mundo.

Reflexions sobre l'Església a Europa

Antoni Matabosch a *Qüestions de Vida cristiana*, 2015, n. 253, pp.103 a 107

Aquest document postsinodal *“Ecclesia i Europa”* de 2003, és com una Carta Magna dels desafiaments i les tasques futures a Europa de l'Església catòlica.

No amaga cap de les dificultats i posa fites d'actuació ben clares. El Papa assenyalat set reptes de l'Església a Europa (n. 7-9):

- Un enfosquiment de l'esperança: «El temps que estem vivint, apareix com una època desconcertant. Tants homes i dones semblen desorientats, insegurs, sense esperança, i molts cristians estan sumits en aquest estat d'ànim».

- La pèrdua de la memòria i de l'herència cristianes, unida a una mena d'agnosticisme pràctic i d'indiferència religiosa, per la qual cosa molts europeus fan l'efecte de viure sense base espiritual i com a hereus que han malgastat el patrimoni rebut al llarg de la història. Es vol excloure l'herència religiosa i en particular la profunda ànima cristiana d'Europa.

Repetidament s'intenta presentar la cultura europea prescindint de l'aportació del cristianisme, que ha marcat el seu desenvolupament històric i la seva difusió universal.

- Una certa por d'afrontar el futur. «La imatge del futur que es proposa resulta sovint vaga i incerta. Del futur es té més temor que desig. Ho demostren, entre altres signes preocupants, el buit interior que tenalla moltes persones i la pèrdua del sentit de la vida.»
- Una difusa fragmentació de l'existència, on preval una sensació de solitud i es multipliquen les divisions i les contraposicions.
- Un afebliment creixent de la solidaritat, relacionat amb una difusió de l'individualisme.
- «A l'arrel de la pèrdua de l'esperança hi ha l'intent de fer prevaler una antropologia sense Déu i sense Crist.» Sovint es considera l'home com a centre absolut de la realitat, ocupant el lloc de Déu. L'oblit de Déu ha portat a l'abandó de l'home.
- Repetidament s'intenta presentar la cultura europea prescindint de l'aportació del cristianisme, que ha marcat el seu desenvolupament història i la seva difusió universal.

Davant d'aquests i altres reptes el Papa presenta la realitat de la fe cristiana present a Europa; va a les fonts profundes del missatge cristià d'on brolla la seva força perenne i exhorta a proclamar l'Evangeli de l'amor i la solidaritat i el diàleg arreu. Al final del document (108-121) el Papa fa com una síntesi de la tasca a Europa de l'Església catòlica juntament amb les altres confessions cristianes:

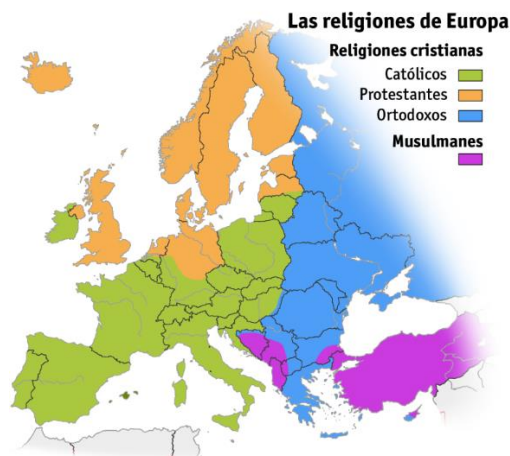
«Europa ha de convertir-se en part activa en la promoció i realització d'una globalització “en la” solidaritat».

- Mostrar i ajudar a reconèixer que el cristianisme ha estat en el nostre continent un factor primari d'unitat entre els pobles i les cultures i de promoció integral de l'home i dels seus drets. «La modernitat europea mateixa, que ha donat al món l'ideal democràtic i els drets humans, obté els propis valors de la seva herència cristiana.»
- En el procés de transformació que està vivint, Europa és cridada, primer que res, a retrobar la seva veritable identitat. En efecte, diu el Papa, encara que s'hagi format com una realitat molt diversificada, ha de construir un model nou d'unitat en la diversitat, comunitat de nacions reconciliada, oberta als altres continents i implicada en el procés actual de globalització.

- L'ampliació de la Unió Europea, que a poc a poc arribarà tots els pobles que tenen la mateixa herència, cal que es faci amb respecte a les respectives peculiaritats històriques i culturals.
- «Per donar un nou impuls a la pròpia història (Europa) ha de reconèixer i recuperar els valors fonamentals que el cristianisme ha contribuït de manera determinant a adquirir i que podrien sintetitzar-se en l'afirmació de la dignitat transcendent de la persona humana, del valor de la raó, de la llibertat, de la democràcia, de l'Estat de dret i de la distinció entre política i religió».
- Dir «Europa» ha de voler dir «obertura». Europa sempre s'ha construït acollint i anant més enllà dels mars, a l'encontre d'altres pobles, altres cultures, altres civilitzacions.
- «Europa ha de convertir-se en part activa en la promoció i realització d'una globalització "en la" solidaritat. A aquesta, com una condició, s'ha d'afegir una mena de globalització "de la" solidaritat i dels seus corresponents valors d'equitat, justícia i llibertat.»
- Europa necessita una dimensió religiosa, s'ha de deixar tocar per la mà de Déu. Necessita apuntalar-se sobre els valors autèntics, que tenen el seu fonament en la llei moral, universal, inscrita en el cor de l'home. «L'Església catòlica està convençuda de poder donar una contribució singular al projecte d'unificació, oferint a les institucions europees, en continuïtat amb la seva tradició i en coherència amb les indicacions de la seva doctrina social, l'aportació de comunitats creients que cerquen de dur a terme el compromís d'humanitzar la societat a partir de l'Evangelí, viscut sota el signe de l'esperança.»

El maig de 2006 el Consell Pontifici per a la Cultura i el Patriarcat Ortodox de Moscou celebrà a Viena una trobada de 40 experts per treballar durant tres dies el tema d'Europa. Al llarg del col·loqui es féu una anàlisi bastant dura de la situació europea (especialment per part dels ortodoxos): crisi de la casa europea, crisi cultural i d'identitat cristiana, demogràfica, crisi espiritual i moral. Es posà especialment l'accent en la secularització a l'Europa Occidental. El missatge final fa un resum de les interessants jornades i n'extreu quatre conclusions: 1) «Estem tots preocupats pel futur de les nacions europees i el seu rol en el món modern. Les tradicions ortodoxa i catòlica pertanyen a la mateixa civilització europea, han contribuït a la formació de cultures diverses en el continent europeu i en altres parts del món. Estem units no solament per una herència

Donar una ànima a Europa. Missió i responsabilitat de les Esglésies (Viena 2006)

religiosa històrica i cultural, sinó també per una mateixa concepció de la manera de comportar-se en la vida privada i pública d'avui. Creiem que la civilització europea requereix la protecció i la promoció de la llibertat i de la dignitat humanes... Al mateix temps, no podem concebre l'èxit ple del desenvolupament d'Europa que en la mesura que es fonamenti sobre un sistema sòlid alhora que flexible de formació d'individus moralment responsables.» 2) Avui més que mai, els països europeus tenen necessitat de promoure el camp de l'educació de la moralitat, si no volen arribar a totes les formes d'extremisme. 3) Les organitzacions religioses tradicionals tenen el dret i el deure de treballar juntament amb totes les persones de bona voluntat en els camps de la ciència, l'educació i els mitjans. La cultura és un vehicle de fe i és el

nostre principal aliat en la causa de l'educació religiosa. 4) «Sense inspirar-se en sòlids principis morals, característics de les nostres dues tradicions religioses d'Europa i de nombroses Escoles de pensament seculars, els europeus no seran pas capaços d'afrontar de manera correcta els desafiaments del món modern. Només la unió dels principis de llibertat i de responsabilitat moral permetrà d'assegurar a Europa el seu bé comú present i futur. Estem oberts a una acció comuna amb aquells que participen d'aquesta convicció, així com oberts a aquells que no comparteixen plenament aquestes idees, però que estan oberts a la discussió. N'estem convençuts: els cristians, tot predicant l'esperança que ens aporta la resurrecció de Crist, units als homes i a les dones d'altres creences o conviccions, poden ajudar a tothom a viure en una societat de justícia i de pau arrelada en l'ètica.»

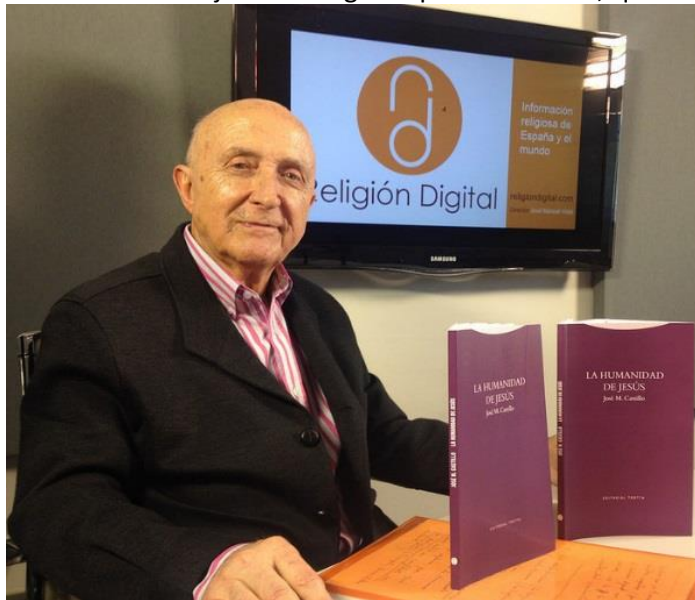
El teólogo español, citado por el Papa, publica "La Humanidad de Jesús"

José María Castillo: "Jesús vivía con la gente; ésa es la cristología que aprendieron los apóstoles"

"En la Iglesia ha habido más dificultad para aceptar la humanidad de Jesús que su divinidad"

Jesús Bastante

Es uno de los mejores teólogos españoles. Tanto, que el propio Papa Francisco está tomando "prestados" algunos de sus conceptos, ligados a la Teología Popular. Ardoroso defensor de la libertad, **José María Castillo** presenta su último libro, "**La Humanidad de Jesús**" (Editorial Trotta), donde defiende una fe frente a los que, hoy como ayer, prefieren lo artificioso y lo ritual. "*Nos sobra religión y nos falta humanidad*".

¿Qué quieres decir con esta frase?

Cuando se estudia en Teología la figura de Jesús, resulta que históricamente, en la Iglesia ha habido más dificultad para aceptar la humanidad de Jesús que la divinidad de Jesús. Lo cual quiere decir, que si entendemos por lo divino todo aquello que se encarna en lo sagrado, en la Iglesia manda más lo sagrado que lo profano. Que, traducido al problema que yo

planteo aquí, quiere decir que lo sagrado manda más que lo humano y se superpone a lo humano.

Nos encontramos con la dificultad que estamos experimentando con tanta frecuencia y en asuntos enormemente importantes. Por ejemplo, cómo en nombre de un presunto derecho divino se limitan o sencillamente se eliminan los derechos humanos.

En nombre de lo divino o sagrado, se limita la libertad para pensar, hablar, escribir... Cosas tan elementales como es amar. Y aprovecho para recordar un artículo que me impresionó mucho de Karl Rahner en el que se preguntó por qué para amar más a Dios, tenemos que amar menos a un ser humano. O tenemos que renunciar al amor humano.

Eso es muy extraño. Porque una de las cosas que más cautivan del Cristianismo es, precisamente que Dios se hace hombre para asumir todo el pecado de la humanidad y ofrecer una nueva puerta de salvación. Y sin embargo, la figura de Jesús que debería de ser el más humano de los hombres, se ha trasladado a una excesiva divinización de su figura, como planteas en el libro. Como si no fuera importante que Dios se hubiera hecho hombre, que es el germen del Cristianismo. Sin este hecho, es imposible que suceda la salvación.

Es la clave. No podemos olvidar que nosotros no somos de condición divina. Sino que somos seres humanos. Y desde lo humano tenemos que comprender lo transcendente. Lo divino. Y no nos es posible, porque Dios

no está a nuestro alcance. Si lo estuviera, sería un ser todopoderoso, pero no Dios. Ni siquiera el concepto de infinito, porque esto significa lo humano, pero sin límites. Y Dios no es ni eso, es una realidad que está en un ámbito al cual no tenemos acceso. Es incommunicable en ese sentido.

El Cristianismo, ¿qué solución le ha dado a ese problema?, pues sencillamente, el "Misterio de la Encarnación", donde el trascendente se ha hecho visible, tangible y cercano, humanizándose. Y se humanizó en Jesús que, sin dejar de ser divino, se hizo plenamente humano. De tal manera que en la medida en que conocemos la humanidad de Jesús, es el único camino que tenemos para conocer qué es Dios, cómo es y lo que quiere.

Y sin embargo, durante siglos se ha ido sepultando esa figura humana en una serie de normas, ritos, judicaturas, misterios, dogmas de fe, etc., que han convertido la figura de Jesús en algo distinto. Hasta el punto en el que la Iglesia de hoy no se parece a lo que Jesús quería, o se parece a lo que fueron promoviendo otros. Tú te centras mucho en la figura de Pablo.

Aquí hay varias cosas.

Primera: Jesús fue plenamente humano y el hecho es que los evangelios, tal como han llegado a nosotros, así lo presentan. Lo primero con lo que se tenía que enfrentar, fue con lo religioso y lo sagrado, tal como en aquel tiempo se entendía. Y por eso, Jesús se enfrentó al templo, a los sacerdotes y los rituales, a las normas religiosas. Y el enfrentamiento fue tan duro, que llegó un momento en el que la institución religiosa se dio cuenta de que, o acababan con él o él acababa con ellos. El final del capítulo XI del Evangelio de San Juan, después de la resurrección de Lázaro, es clave. El Sanedrín se reunió de urgencia y plantearon: o él, o nosotros.

Es interesante eso que dices porque Lázaro es una figura muy relevante y muy olvidada.

Además, cada día va ganando terreno relacionar el Lázaro de Juan, hermano de Marta y María, con el Lázaro del que habla Lucas en la parábola, el epulón, el comilón. Aquél se murió y fue al paraíso, y este ricachón se murió sin importarle la gente que se moría de hambre delante de él. Exactamente lo que se está conociendo y viendo ahora mismo en España. Ricachones que se hinchan de dinero y como ya no les cabe en los bancos de España, lo guardan en los paraísos fiscales del mundo.

Ya verás cuando salga algún obispo en los famosos papeles de Panamá.

Yo estoy temiendo que pueda suceder.

Vamos a dejarlo ahí.

Y mientras, estamos viendo familias sin trabajo, chiquillos sin escuela, enfermos sin remedio ni curación..., el desastre. Esto es el Lázaro del evangelio de Lucas. También el rico se muere, como todos estos que tienen los paraísos fiscales a sus pies van a morir. El epulón aquél que vestía de púrpura y oro y con comida banqueteadada todos los días. Que pidió desde el Hades que Lázaro volviera de entre los muertos a avisar a sus hermanos, que debían ser tan sinvergüenzas como él. Pero Abraham le dijo: "A Moisés y a los Profetas tienen; ¡que los oigan a ellos!". Y eso es lo que toma el evangelio de Juan y conecta con la resurrección de Lázaro. Ahí está el muerto que resucita. ¿Qué decidieron los sumos sacerdotes?: matar de nuevo a Lázaro. Lo dice el evangelio de Juan, y por supuesto, a Jesús. Se reúne el Sanedrín de urgencia y allí se dieron cuenta de que el proyecto de Jesús era un conflicto imposible de conciliar. Y nosotros nos hemos apañado para hacerlo conciliable, que ni los sacerdotes del templo de Jerusalén ni Jesús lo hicieron. Nosotros lo hemos conciliado y así tenemos esta Iglesia. ¿Qué ha pasado? Que entre la muerte de Jesús y los evangelios aparece en el Nuevo Testamento la figura de Pablo.

Pero, si Jesús viene a modificar ese sistema, pues ese sistema le mata, y al final, con el paso del tiempo, conciliándolo, es ese sistema el que está venciendo en la Institución, ¿no estamos traicionando la nueva alianza que Jesús vino a traer entre Dios y los hombres?

La estamos traicionando y de ahí el conflicto, la tensión y los problemas que está sufriendo el papa Francisco. Porque el Papa es un hombre que por formación, su educación jesuita tuvo que ser más bien conservadora. Pero su humanidad es tan honda, tan sensible a todo lo que es el dolor humano, la injusticia contra los débiles, los niños, los enfermos..., que no puede callarse, ni aguanta el estar por encima de los demás, ni quiere tener privilegios. Hay teólogos que se preguntan por qué no toma decisiones más terminantes. Yo pondría a esos teólogos allí a que tomen las decisiones.

Además, yo tengo la opinión de que si este Papa u otro, quiere cambiar las cosas por medio de un golpe en la mesa, le estaría dando la razón a los que piensan que la Iglesia no tiene camino sinodal, dialogado. Pienso que está intentando repartir el juego y que todos nos sintamos responsables. Y los cambios que se están dando son porque el pueblo empuja. El concepto del pontificado de Francisco y el de Teología de José María del Castillo, son muy parecidos.

Bueno, es que cada día lo veo con más claridad, la cosa tiene que ir por ahí. Porque no se trata de cambiar cargos, ni en tomar decisiones en esto y lo otro. Lo importante es cambiar la manera de hacer Teología. La manera de gobernar. La manera de vivir cerca de la gente. Saber lo que demanda el pueblo.

Conversando ayer con Reyes Mate, gran pensador, sobre todo este asunto, él decía una gran verdad: las dos grandes cabezas pensantes que ha habido en el cristianismo en el siglo pasado fueron, primero, Bonhoeffer a quien mató el nazismo al final de la 2ª Guerra Mundial. Y el otro, Juan Bautista Metz, que dice una cosa impresionante: la cristología, es decir, el saber sobre Jesús y el poder hablar sobre él es constitutivo del seguimiento de Jesús. Los apóstoles no aprendieron cristología leyendo libros sobre el tema ni escuchando conferencias, ni Jesús se dedicó a dar charlas de Teología. Se dedicó a vivir de una manera. Y seguirle era vivir de esa manera cuanto era posible. Jesús vivía con la gente. Estaba cerca de los enfermos y los niños. De los pobres y los excluidos. Y esa es la cristología que aprendieron.

La novedad de este libro es explicar que entre Jesús y su muerte, y su nacimiento y los Evangelios, que son posteriores al año 70, están las cartas de Pablo. Que ni conoció al Jesús terreno de la historia, ni dio muestras de interesarse mucho por conocerlo.

Y tuvo sus conflictos con Pedro y con otros.

Y sobre todo, que sin conocer a Jesús ni los evangelios se puso a organizar las primeras iglesias. Las primeras comunidades eran iglesias domésticas. Como tenía la formación de un buen judío y su experiencia de Jesús era la del resucitado, eso fue lo que transmitió.

Más espiritual.

Más espiritual y más religioso. Más ritualista y normativo. Es verdad que Pablo explicó que todos somos iguales para la salvación, que no es la ley lo que nos salva. Pero todo mirando lo trascendente. En lo inmanente, lo que hizo fue organizar iglesias domésticas. Y si eran domésticas, debían de ser en casas. Y si se reunían en casas, tenían que ser de gente con dinero. Entonces lo que ocurría, era que los líderes de las iglesias eran gente con dinero.

Para hacerle justicia a Pablo, sin haberse arrimado a estos conversos ricos, la Iglesia no hubiera podido hacer todo el proceso de evangelización y toda la creación de una cultura y de una sociedad nueva a lo largo de todo este tiempo.

Efectivamente. Estoy completamente de acuerdo y me alegro de que saques el tema. Porque Pablo, como bien notó Hans Küng, hizo dos grandísimas y geniales aportaciones. Primera: extendió el cristianismo por todo el imperio. Por tanto convirtió el pequeño movimiento de Jesús en un movimiento universal, en lo que entonces era el mundo conocido. Y, en segundo lugar, socializó aquél movimiento en las costumbres de la sociedad. Pero aquello tuvo un precio, y eso lo explico yo en el libro.

Hay cuatro problemas en los que Pablo se atascó. Leyendo a Pablo saltan a la vista cuatro cuestiones que se relacionan muy directamente con la moral, que hoy nos preocupa y nos interesa.

Primero, el tema del sexo. Por qué el sexo masculino ha de ser más dominante, con más derechos y poder que el femenino. En definitiva, la desigualdad. La gente no cae en la cuenta de esto. No es lo mismo hablar de desigualdad que de diferencia. Porque la diferencia es un hecho, pero la igualdad es un derecho.

Segundo: el modelo de familia. El modelo patriarcal. Para mí lo más genial que ha escrito el Papa actual, es decir que el amor conyugal es un amor de amistad. Y lo argumenta y lo repite. Decir esto, es revolucionar la familia.

O entenderla.

Claro. *La tercera cuestión* es la de la esclavitud. La esclavitud es la clave de la economía. Comprendo que esto es una lectura marxista. Pero es que en esto Marx dio en el clavo. Y esto explica por qué los ricos han podido acumular la riqueza que tienen: a costa de miles de millones de esclavos que han trabajado para ellos. Y sigue pasando hoy. Pero lo que ocurre, es que hoy sucede sin el estigma de la esclavitud. A primera vista todos somos iguales en dignidad y derechos, cuando en realidad no lo somos. Además, pasa otra cosa, antiguamente el que compraba un esclavo tenía que darle de comer todos los días. Hoy, el que tiene esclavos que trabajan para él, les da lo que considera. Y ya está. Los otros que se apañen y yo tengo una cuenta en Panamá.

Y la cuarta. Es el sometimiento a la autoridad constituida. No olvidemos, que cuando Pablo escribió esto era el tiempo de Nerón. Que no era precisamente un modelo ejemplar de gobernante. Al comienzo del capítulo XIII de la carta a los romanos, Pablo dice que la autoridad la establece Dios. Y por tanto, lo que manda la autoridad es voluntad de Dios. Y hay que someterse a Dios sometiéndose a la autoridad. Eso, lo predico yo hoy en cualquier esquina de Venezuela, o de Rusia, o de Francia, y me corren a garrotazos, con toda la razón.

Jesús no se metió en estos líos, sino que sencillamente vivió.

En realidad dijo que al César lo que es del César y a Dios lo que es de Dios. Está diciendo que seamos ciudadanos, y buenos creyentes. Poner a cada uno en su sitio.

¿Qué imagen de Jesús tienes tú hoy? Después de tantos años de estudiarlo y de vivirlo.

Primero voy a decir cómo no me lo imagino. No me lo imagino como un cura. No sería obispo, por supuesto. No tendría ningún cargo. Sería un profeta itinerante que defiende con una vida intachable, y que podría ir diciendo: "si no creéis en lo que digo, por lo menos mirad lo que hago". Que es lo que Jesús no paraba de decir. O, con otra imagen: el árbol se conoce por los frutos que produce. Sería un profeta itinerante, cercano a todo lo que es sufrimiento, dolor, miseria humana. No porque hubiera hecho un voto de pobreza. Porque el voto que hacen hoy los religiosos de pobreza es una de las fuentes de seguridad más grandes que hay. Seguridad económica.

No te entiendo.

El que pertenece a una comunidad religiosa, tiene la vida asegurada. No le va a faltar nunca nada. Esto lo aprecia el que lo ha tenido y de pronto un día se encuentra en la calle. Es mi caso. La incertidumbre te plantea muchas preguntas que los que tienen voto de pobreza no se hacen.

Jesús estaría ocupado y preocupado por los pobres, pero no desde un voto de pobreza.

Claro, sería una persona que comparte la habilidad con esta gente, la condición, la suerte. Y sería un hombre enormemente libre, para hablar, para actuar. No andaría entremezclándose en partidos políticos, sino que andaría preocupándose de las necesidades de la gente.

Tenemos que terminar. Ese Jesús se parecería un poquito a ti.

No, en absoluto. Si quieres otro día dedicamos un tiempo a ese tema. Pero no me importaría. Yo no tengo nada que ocultar. Además, si llega el día de decir cosas, voy a decirlas.

No, se parecería a muchas personas buenas y desconocidas. Jesús, cuando se puso a reunir un grupo y dijo que era de Nazaret..., yo soy de la Puebla de don Fadrique, un pueblo perdido en el último rincón de la provincia de Granada. Soy un pobre que intento, busco, quiero, pero llego adonde llego. Que no es muy lejos.

Llegas mucho y llegas bien. Un placer, José María. Siempre lo es cuando vienes a presentarnos libros como este. "La humanidad de Jesús" editado por Trotta. Comprenlo y léanlo.

Gracias a vosotros y adelante con RD (Religión Digital). Que es un elemento muy importante en todo el mundo hispanoparlante sobre todo.

Pablo d'Ors: "Me siento un sacerdote y un hombre de Francisco. Siento una gran comunión ideológica y vital con él"

La Iglesia es, para mí, un lugar habitable. Si fuese perfecta, no sería mi hogar"

"La escritura y el sacerdocio son dos vocaciones voraces, en cuyos altares tuve que sacrificarme"

José Manuel Vidal

Crece el interés por lo espiritual, pero el prestigio de lo espiritual se está construyendo sobre el desprestigio de la religión

Lleva 25 años de cura (ayer mismo, día 11 de mayo, cumplía sus bodas de plata sacerdotales) y otro tanto de escritor. A sus 52 años cumplidos, el sacerdote y escritor **Pablo d'Ors** puede presumir, aunque no lo hace, de haber conseguido casar sus dos amores: la escritura y el seguimiento de Jesús. Con notable éxito. Son muy pocos los escritores que a sus años tienen un editor para sus obras completas. Y todavía menos, los curas consagrados como escritores de reconocido prestigio.

Pero él no se lo cree y contagia humildad, en la presentación de sus obras completas (**Galaxia Gutenberg**), con la reedición "revisada" de '**El estreno**', el primer libro de su primera trilogía, 'La del fracaso'. Lo suyo le costó. Porque, como el propio escritor reconoce, no es fácil casar en la vida el sacerdocio y la escritura.

"Son dos vocaciones tan voraces, que piden toda la carne en el asador y, por eso, **tuve que sacrificarme en ambos altares**". En un proceso largo y complicado. Y de hecho, d'Ors no consiguió compatibilizar del todo sus dos amores y "encontrar la armonía" hasta hace unos años. Sólo ahora puede decir que lo vive "sin conflictos y con una gran armonía".

Quizás porque, a diferencia de otros escritores, juega con la ventaja de que entiende su oficio como "**un ejercicio espiritual**". Algo que se plasma en toda su obra y, por lo tanto, también en el libro que presenta, 'El Estreno', que es "un homenaje a la fiesta de la literatura, un exorcismo al acto de escribir y a la literatura".

Y el escritor se lanza a una explicación breve pero profunda de su tarea literaria. Dice que, para él, "**la escritura no es un trabajo mental, sino manual**. No tengo una idea y la escribo, sino que escribo y encuentro la idea. Me fío más de mis manos que de mi cabeza. Voy donde me lleva la mano, no la cabeza".

Además, "**la escritura es, para mí una vocación, un oficio, un estilo de vida**". Por eso, d'Ors siente "una voz interior" que le pide escribir y se pone al oficio de escribir un par de horas diarias desde hace 25 años. Así y tras muchos años de aprendizaje se llega a ser escritor.

"Un escritor es alguien que ha soportado mucho su propia estupidez, porque la imagen que la escritura te devuelve de ti mismo suele ser mala. Porque de cada cien páginas sólo una es buena. Por eso, **escribir es un acto de humildad profunda**. Sólo si persistes, llegas a ser escritor".

Pero hay más. Porque, según d'Ors, "la escritura es un asunto artístico, **una pureza de corazón**, que consiste en la entrega de lo que eres a la causa de la escritura. Lo difícil no es escribir, sino entregarse uno mismo en lo que escribes. Sólo entonces se produce el milagro de conectar con otro ser humano. Porque lo más personal es lo más universal y llegamos a muchos cuando llegamos a nosotros mismos".

Hoy, el sacerdote se siente humildemente orgulloso de su obra, a la que define como "espléndida, fresca, profunda pero ligera". Y, en contra de la lógica habitual en los escritores, **no aspira a la fama, "que nunca tiene meta ni término", sino a la "fecundidad" literaria.** "Aspiro a meterme en la cama de mis lectores y lectoras", dice quizás provocativamente. Y, al instante añade: "No tituléis por ahí, que me buscáis la ruina".

"Soy un escritor compasivo"

En su oficio de ser escritor también influyeron, y mucho, sus maestros. Desde Kafka a Kundera, pasando por

Pessoa o Dickens. "Siempre tuve actitud discipular con mente de principiante". Pero con su propia personalidad. **"Me distingo de mis maestros en que soy un escritor compasivo"**. Por eso, en las presentaciones de sus novelas nunca figura la frase 'visión lúcida y despiadada de la realidad', sino 'visión lúcida y compasiva del ser humano'.

Compasión, lo sagrado entendido como "confortar y consolar" o el silencio son otras tantas claves

literarias y vitales que casan en Pablo d'Ors la literatura con **la Iglesia, su "casa", en la que se siente a gusto.** Quizás porque la acepta tal y como es. Consciente, por ejemplo, de que en ella "no ha entrado la ficción y se sigue moviendo demasiado en el plano de la filosofía".

Una Iglesia "llena de defectos, algunos muy gordos, igual que yo. Si la Iglesia fuese perfecta, no sería mi hogar. La Iglesia es, para mí, **un lugar habitable, en el que nunca he sentido la disciplina de partido**".

Eso no significa que el escritor encaje bien con todos los católicos. De hecho, los sectores más 'talibanes' de la Iglesia española, encabezados por los obispos **José Ignacio Munilla y José Rico Pavés**, le tacharon de 'hereje', hace unos meses, porque se atrevió a defender públicamente la necesidad de poner al día los sacramentos y acercar su celebración a la mentalidad actual.

"Hay gente de Iglesia a la que incomodo, pero procuro no gastar mis energías con ellos. Lo que me interesa es hacer el bien y dejar algo que alimente el alma de los que me leen". Eso sí, le resulta penoso que le condenasen sin hablar con él y con "descalificaciones infundadas". Amén de que lo de 'hereje' "suena a otros tiempos" y, además, **"soy una persona eclesialmente ortodoxa"**.

Por otro lado, del episodio inquisitorial que sufrió, el escritor quiere sacar consecuencias positivas. "Esto esconde una buena noticia: En la casa de la Iglesia hay una gran pluralidad. De lo contrario, no cabríamos estas personas y yo. **En la Iglesia, hay conflictos y jaleos, pero cabemos personas muy distintas**".

Una pluralidad acentuada en tiempos de Francisco. **"Me siento un sacerdote y un hombre de Francisco. Siento una gran comunión ideológica y vital por él.** Es un líder religioso y político muy valorado. Un regalo para la Iglesia y el mundo, con una energía que, a sus años, resulta increíble". Y Pablo cuenta que estuvo con él recientemente y que, en las fotos, parece que "el que está más contento es él".

Pablo d'Ors siempre se ha considerado **un novelista cristiano** y no le disgusta que lo califiquen como tal, aunque precisa que sus libros "no son una traducción narrativa de un ideario religioso, porque el arte no es propaganda".

Precisamente sobre la religión, el escritor cree que, en estos momentos, "hay un **hambre espiritual muy notable**, quizás porque el materialismo y el hedonismo están llegando a un callejón sin salida y no sacian las aspiraciones más profundas del ser humano".

A su juicio, "crece el interés por lo espiritual, pero **el prestigio de lo espiritual se está construyendo sobre el desprestigio de la religión**". Todo un reto para las grandes religiones, para la Iglesia católica y para el propio Papa Francisco.

Entrevista a Enric Puig

Secretari General de la Fundació Escola Cristiana a Catalunya

Jordi Llisterra Boix / La Vanguardia, 30 de maig de 2016

La preinscripció escolar d'aquest curs ha estat marcada a Catalunya per la disminució de la natalitat: 3.800 alumnes menys a P3 respecte al curs passat. El jesuïta Enric Puig i Jofra (Barcelona, 1945), que va ser director general de Joventut (1980-1989) i canceller secretari de l'arquebisbe de Barcelona (1996-2000), és actualment president de la Fundació IQS Institut Químic Sarrià i ocupa la secretaria general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, l'entitat que agrupa 404 escoles que depenen de les congregacions religioses i dels bisbats catalans. Escolaritzen un total de 257.000 infants, més d'un 20% dels alumnes catalans. En uns moments de certa polèmica política al voltant dels centres concertats, la seva valoració és també la d'una part rellevant de l'escola catalana.

Quin balanç fan de la preinscripció a les escoles cristianes?

La bona notícia és que la immensa majoria dels pares podran portar els seus fills a l'escola que han escollit. Una bona notícia tant per a la pública com per a la concertada. I tancat el període d'inscripció, la disminució de l'alumnat de P3 ha afectat tant l'escola de titularitat pública com la concertada. A tot Catalunya, segons el Departament d'Ensenyament, la pública ha vist reduïda la demanda de P3 un 5,3% i la concertada un 5,1%.

Hi ha un transvasament d'alumnat de l'escola cristiana a la pública?

No. En algunes zones de Barcelona pot ser ha estat així, però globalment a Catalunya això no s'està produint. Estem satisfets perquè els pares continuen optant per l'escola cristiana.

Fa pocs dies el Parlament va rebutjar la ILP (Iniciativa Legislativa Polpular) que proposava eliminar els concerts educatius en deu anys. Per què creuen que cal mantenir-los?

L'eliminació dels concerts és econòmicament i socialment inviable. Les nostres escoles existeixen pel desig de les famílies que hi porten els seus fills. El problema d'eliminar els concerts no és dels 700 titulars de les escoles concertades que hi ha a Catalunya, sinó de les desenes de milers de pares i mares que volen aquesta escola. D'altra banda, a Catalunya no podem entrar en la dinàmica que ha viscut l'Estat espanyol des de l'inici de la democràcia: que cada canvi de govern suposa un canvi de llei d'Educació.

Quin és avui el mapa de l'escola cristiana a Catalunya?

De les 404 escoles agrupades en la Fundació, un centenar són petites escoles d'una sola línia repartides per tot el territori. Aquestes són les que pateixen més la baixada de la natalitat. En canvi, són escoles molt valorades i implicades en la vida dels pobles. I asseguren una presència pastoral on potser ja no hi resideix cap mossèn ni una comunitat de religiosos. Allà l'escola és un nucli més viu de participació. Són un pont important entre l'Església i les famílies i una oportunitat per donar a conèixer Jesús.

Fa dos anys van posar en marxa la campanya “Tria Escola Cristiana”. Volen reforçar aquesta identitat?

COM ENS DEFINIM

L'Escola, es defineix com escola cristiana, adherida al **Secretariat de les Escoles Cristianes de Catalunya**.

Fidel al carisma del seu fundador, proposem a les famílies un model d'educació integral i harmònica.

Som ben conscients que molts pares que opten lliurement per l'escola cristiana no ho fan pel seu diferencial religiós, sinó perquè oferim una bona formació. Però els pares saben a quin tipus d'escola porten els seus fills. Saben que els valors que s'hi treballen neixen de l'Evangelí i que això dona una formació humana i personal amb una visió del món oberta, solidària i implicada socialment. I les escoles també són conscients que han de manifestar aquells elements que les singularitzen. Explicar que són escoles cristianes. Respectant la llibertat de pensament de cada família, el fet religiós està implícit en la vida del centre.

És una escola més conservadora?

No en allò que cal canviar. Al costat d'experiències que hi ha a l'escola pública, els darrers anys l'escola cristiana ha destacat per iniciar experiències reeixides d'innovació pedagògica. I en aquest àmbit la pública i la concertada tenim moltes coses a aprendre els uns dels altres, moltes experiències per intercanviar i moltes taules de diàleg on seure. Això és complir amb el que llei d'Educació defineix com a Servei Educatiu de Catalunya integrat. També hem de fugir de relacionar innovació amb grans inversions. Uns docents creatius i implicats també poden innovar. Si no, el procés d'innovació no arribarà a tothom.

Dimecres passat, la Fundació va organitzar una jornada de formació sobre protecció a la infància i prevenció d'abusos. Què s'està fent?

L'Església té una política clara i decidida contra els abusos. Fa anys que moltes escoles tenen protocols de prevenció i actuació com els que es van presentar en aquesta jornada. El que passa ara és que els fets recents obliguen a una revisió i actualització, com també està fent l'Administració. Però el més important és que l'escola cristiana, a més d'expressar el seu rebuig als casos d'abusos i demanar perdó pel que pugui haver afectat en algun dels seus centres, ho afronti des de la dimensió formativa i de prevenció amb tota la comunitat educativa.

DES-CONCERTATS

Els concerts i la col·laboració publicoprivada són pilars fonamentals d'una societat moderna

Josep Martí Blanch, El Periódico, Dimecres, 1 de juny del 2016

El Parlament català va rebutjar fa uns dies i per pocs vots la iniciativa legislativa popular (ILP) sobre educació que propugnava acabar amb els concerts educatius perquè Catalunya tinguí una única xarxa d'escolarització de titularitat exclusivament pública. El conseller de Salut, **Toni Comín**, per la seva part, va decidir, així que va debutar en el càrrec, expulsar la Clínica del Vallès i l'Hospital General de Catalunya de la xarxa de centres sanitaris d'utilització pública amb l'excusa que tots dos són de titularitat privada i amb ànim de lucre. **Comín**, criat en les mamelles de la política com a narrativa, volia un titular. Sense calibrar tan sols on es tractarien els pacients que són atesos allà ni els acomiadaments que comportaria aquesta decisió, es va llançar a la piscina perquè resultava prioritari reivindicar-se com un centurió de la cosa pública publiquíssima.

Catalunya llisca perillosament pel tobogan de la criminalització discursiva de l'activitat i la gestió concertada/privada. Tot el que no és públic és sospitós. Ho són fins i tot les fundacions, els ordes religiosos, els consorcis, les mútues; entitats que no aspiren a guanyar diners sinó tan sols a prestar un servei públic des de l'autonomia en la gestió derivat -i només faltaria!- d'haver posat al servei de la societat el seu propi patrimoni. Tot el que no sigui Administració pura i dura està sota sospita en un clima de linxament tan injust com gens productiu. Imaginem que es posa fi, tal com proposava la ILP, als concerts educatius. A més de conculcar el dret dels pares a escollir l'educació dels seus fills, s'haurien de convocar oposicions per incorporar com a funcionaris 30.000 docents que ara presten els seus serveis en col·legis concertats, a més de construir 700 escoles i instituts.

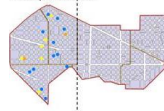
En l'àmbit de la salut, a diferència de l'educació, no hi ha dret a triar un tractament per a una afecció que equivalgui a la preferència per un projecte educatiu. El malalt aspira únicament a ser tractat amb rapidesa i eficàcia. Però fixin-se en les xifres, 55 dels 63 hospitals de Catalunya són concertats. És a dir, l'edifici, els metges, les infermeres, els gestors... no són propietat ni treballen per a l'Administració directament. El total de professionals de la salut que desenvolupen la seva tasca en centres concertats arriba a les 50.000 persones. Sant Joan de Déu, Santa Tecla, Sant Rafael, Campdevàrol, Mútua de Terrassa, Fundació Puigvert, Pere Mata... la llista de centres concertats és tan llarga com sorprenent per a la majoria de ciutadans que desconeixen -perquè no els importa- de qui és en última instància el centre on els han curat. Imaginin-se que fos l'Administració la que hagués de construir aquests centres i contractar directament els seus professionals.

No sembla que el pressupost públic estigui en condicions -tampoc el ciutadà, que ja no pot pagar més impostos- de fer realitat aquestes fantasies. Però encara seria més greu, deixant els diners al marge, perdre la possibilitat de ser tractats o educats en centres de referència, que tenen a l'esquena dècades i dècades de trajectòria, bona feina feta i experiència.

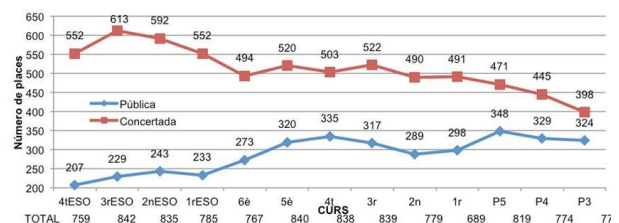
El director adjunt d'aquest diari, **Albert Sáez**, explicava en l'article '*Concertat no és privat*' que bona part de les escoles i hospitals que avui presten servei públic, encara que la seva titularitat no ho sigui, van néixer als anys 90 del segle XIX com a iniciatives socials per suplir la inexistència de l'Estat en un moment històric en què a Catalunya l'Estat del benestar no era ni imaginable.

Els concerts i la col·laboració publicoprivada són pilars fonamentals d'una societat moderna i una Administració eficaç. A més, per història s'han guanyat a pols formar part de l'ADN de la societat catalana. També permeten escalar la demanda, donar un marge de llibertat d'elecció als ciutadans i esbrimar al màxim els recursos econòmics. Constantment es treu pit a Catalunya que, a diferència d'altres comunitats, tenim una ràtio de funcionaris raonable i molt per sota de la mitjana. Això és així pels concerts i per la participació d'empreses, fundacions, ordes religiosos i altres en la prestació de serveis públics que no són comptabilitzats com a empleats públics, no solament en educació i salut, sinó també en serveis socials. També s'afirma solemnement que aspirem a uns serveis públics de l'amplitud i qualitat dels països nòrdics. Doncs bé, en aquests països la fórmula seguida ha sigut la participació desacomplexada del sector privat i concertat en els serveis bàsics. Els importa la qualitat del servei, no qui el presta. Aquí estem disposats a intentar xuclar i bufar al mateix temps. Són temps de desconcert, certament.

ESQUERRA

PLACES ESCOLARS OCUPADES

FER JUSTÍCIA INJUSTAMENT

José Ignacio González Faus | La Vanguardia, 30 de maig de 2016

Quan les emocions s'agiten, és gairebé impossible mantenir la serenitat suficient per fer veritable justícia

La pederàstia és una aberració criminal. Fins i tot com a temptació em resulta difícil de comprendre. Em sembla recordar que hi havia alguna cosa d'això al Satiricó de Petroni; però em va semblar tan estrany que ho vaig deixar com a cosa d'aquella Roma corrupta. Avui està a l'ordre del dia. Al món i a l'Església. No sé si perquè hem abaratit tant el

sexe que ja no ens compleix la promesa que vehicula i llavors la busquem en aquestes deformitats. Amb l'agreujant que l'abusat es converteix fàcilment en abusador.

Crec que conec la pasta humana i puc comprendre qualsevol debilitat. Però, en els casos de clergues, no entenc que després es mantingui una doble vida continuada: això, més que un pecat, implica una falta de fe. Cal afegir que, com assenyala la pel·lícula *Spotlight*, en els casos de l'Església, després de la culpa de les persones hi ha una culpa del sistema: una idolatria del capellà mantinguda potser com a reclam vocacional, però contrària a l'Evangeli que només anomena sacerdots a Crist i al poble de Déu, no als ministres de l'Església. Alguna cosa d'això va assenyalar el bisbe australià J. Robinson, encarregat pels seus germans d'estudiar els casos de pederàstia. Però la cúria romana li va impedir de portar les seves investigacions en aquell sentit. El bisbe es va retirar, i després va publicar un llibre (*Poder y sexualidad en la Iglesia*) en què ja és expressiva la primera paraula del títol: poder, no sexe. M'evoca el que vaig viure en casos de nenes abusades pel seu pare: l'autoritat de la figura paterna, el desig de la nena que el seu pare l'estimés, és el que les portava a callar i després (a sobre) les deixava absurdament culpabilitzades. No hi pot haver, doncs, tolerància amb aquesta xacra. D'acord.

Però totes les realitats humanes tenen dos pols. Així podria succeir que, fent justícia, cometem noves injustícies. Per exemple:

—No ha passat una cosa així amb els maristes a Barcelona? Els maristes han escrit a Síria pàgines heroiques de solidaritat, sense merèixer la més mínima atenció i reconeixement dels mitjans. De sobte ocupen titulars diaris, sense una altra identificació: “maristes pederàstia”. Que no fos la congregació sinó professors

contractats, importava poc. Les explicacions donades per l'escola tampoc van tenir massa difusió. Imaginem que la premsa més reaccionària de Madrid tituléssim: "Pederàstia a Catalunya" o "Els catalans pederastes". Ens semblaria just? Hem estat justos nosaltres amb els maristes? O és que hi ha gent que, per no sé quina altra estranya perversió, sembla que només troben plaer quan poden abocar escombraries sobre l'Església? M'atreveixo a parlar així perquè, personalment, he patit bufetades i acusacions per "criticar l'Església". Però les crítiques cal fer-les

per millorar la realitat, no per delectació pròpia. Hi va haver el mateix clamor constant quan Sánchez Dragó es va vantar d'haver-se follat dues nenes de 13 anys... però japoneses?

—El 2004 a Outreau, petit poble francès, va esclatar un escàndol de pederàstia. Cinc anys després, diversos condemnats van ser declarats innocents; un d'ells es va suïcidar abans a la presó, desesperat. Un metge, alcalde de Sécher, va passar diversos anys a la presó fins que l'acusador va reconèixer haver mentit. El dolor de l'acusat injustament és tan enorme com el de l'abusat roïnament. Ho sé perquè conec algun cas que m'ha fet compartir aquest dolor personalment. Per desgràcia, la justícia humana ensopega freqüentment amb obstacles d'aquest tipus i, quan ja s'ha creat un clamor emocional, és molt difícil asserenar les masses, que se sentiran traïdes. Però la justícia reclama seguretat en la culpa. "Tolerància zero" no significa convertir la presumpció d'innocència en presumpció de culpabilitat, ni pervertir el clàssic principi romà "*in dubio pro reo*" (en dubte a favor del reu), en un "*in dubio contra reum*" (en dubte contra el reu). Doncs hi ha casos en què no tenim res més que la paraula d'un contra la del'altre. I aquesta generació omnipotent aviciada, amb l'iPad i la selfie no té gaires escrúpols a l'hora d'amenaçar: "Si em suspens les mates, et poso una denúncia". Resulta estrany que gent que passa dels 50 senti avui necessitat de denunciar uns abusos de fa 40 anys, i sempre en escoles religioses. Ja corre el rumor que és una campanya camuflada contra l'escola concertada. Recordem que, als EUA, la denúncia sobtada de casos antics va coincidir amb l'oposició de l'Església a la barbàrie de Bush a l'Iraq...

—Un altre dels nostres problemes vergonyosos és la violència masclista. Però una policia (dona per més senyals) em va dir un dia que no em podia imaginar quantes denúncies falses reben; i que no podien dir-ho perquè tota l'opinió se'ls tiraria a sobre i els acusarien de còmplices. Els mitjans, com els polítics, tendeixen a agitar les emocions i a jugar amb elles. Quan les emocions s'agiten, és gairebé impossible mantenir la serenitat suficient per fer veritable justícia. Per dur que resulti, no oblidem que condemnar un innocent és tan greu com abusar d'un altre innocent.

El educador transmite saberes, suscita sentido, posibilita libertades, contagia esperanzas...

Olegario González de Cardedal

El educador es aquél que cree' en la capacidad fundamental del ser humano para llegar a sí mismo, para sospechar la verdad desde su entraña, para descubrir el Misterio en el fondo de la realidad y una vez descubierto ir tras él, preguntarle su nombre, adivinar su rostro y una vez habiéndole mirado a los ojos, volverlos hacia su interior, extenderlo hacia su exterior, y recrear todo el vivir y el hacer, padecer y desistir desde esa dimensión espiritual, que le hace personal y prójimo de Dios, prójimo a la vez de todos los hombres. Él, por consiguiente, no ve

números en su clase, ni profesionales del futuro, ni seres procedentes de unas u otras familias o clases, a no ser para privilegiar en atención a aquellos a los que sus orígenes han favorecido menos. Él acoge aquellos irreductibles parpadeos que cada mirada tiene, aquella lucidez o turbación que cada rostro transmite, aquella timidez o atrevimiento que hacen cercana el alma de quienes están asomando al mundo con pavor o curiosidad.

Se debe ser terriblemente lúcido al percibir a esos sujetos como resultado de procedencias o inserciones, de lugares o de clases, sin embargo no podrá ignorar que en cada hombre, en alguna forma, comienza el mundo; que cada encuentro puede transformar una vida y que, en última instancia, somos resultado de quienes nos han mirado a los ojos y al alma, nos han dado la mano para tenernos de pie o para arrodillarnos, para avanzar con valor o para retroceder con humildad. Nadie somos lo que somos, sino lo que se nos posibilita o permite ser. Nadie venimos de donde venimos ni vamos adonde vamos, sino en la medida en que alguien ante nosotros se nos hace camino abierto o flecha que indica, palabra que alienta o advertencia que intimida.

Si ser educador tiene que ver ante todo con el ser personal de cada hombre en el mundo y en su mundo, es en última instancia una casi imposible tarea, una misteriosa tarea, porque, ¿quién conoce al prójimo como persona? ¿Quién tiene capacidad para leer su alma y adivinar la trayectoria que tiene

La tarea del educador solo puede tener como base la normalización del niño y así conseguir la normalización del hombre y la renovación de la sociedad.

(Maria Montessori)

akifrases.com

delante, acelerar aquellas posibilidades que duermen, esperando alguien que las despierte, leer como cosecha que viene lo que aún es grano que duerme en el surco, y que sólo ven quienes traspasan el espesor de la materia? Sólo desde la fe y la confianza en Aquél que es anterior e interior a educador y a educando, que puede poner en contacto acciones de uno y pasiones de

otro para que puedan encontrarse y no chocarse entre sí; sólo desde ahí se puede tener la permanente osadía, y a la vez mantener la pacífica confianza y el insospechable gozo de poder hoy ser educador en gratuidad pese a todo.

El educador cristiano va por ello de la contemplación amorosa de la faz de Dios, revelado en la muerte y resurrección de Jesús y vivido en la Iglesia, al análisis realista y despiadado de la historia humana. Y desde la inmersión solidaria en esa historia de guerra y paz, de piadosos y despiadados, de pobres y pacíficos, de violentos y misericordiosos de corazón, va hacia la contemplación de aquel Jesús que vivió el reino del Padre desviviéndose en la obediencia y en la solidaridad. El corazón del educador cristiano da albergue a esas dos miradas, que le son

Fra Tomeu Pont i Parera TOR.

¿CÓMO SER CRISTIANO HOY, EN NUESTRO MUNDO, EN NUESTRA ESCUELA...?

Encuentro de Pastoral Colegios Franciscanos TOR. Llucmajor 2013

esenciales y deben ser incesantes para poder responder a su misión. La mirada hacia Dios que nos devuelve al lugar donde se encuentra nuestro hermano y nos hace contemplar el rostro histórico del hombre; y la mirada directa a la historia de los hombres que se encuentra luego con la revelación de la misericordia y del perdón de Dios. Esa doble constitutiva y amorosa mirada hacen del educador cristiano un impaciente testigo, porque nunca acaba de conocer y acoger a su Dios ni de

conocerse y acogerse a sí mismo, ni de conocer y acoger a los demás hombres como reales prójimos e imágenes de Dios.

Acompañar a quienes se adentran en la vida para que, descubriendo la totalidad de lo real, descubran el gozo de ser hombres, y acojan la existencia no como un destino inexorable, sino como una gloria a la que respondan haciendo de su vida una -eucaristía-, es decir, -buena gracia- o acción de gracias para Dios y una misión, es decir, una realización de gracia, positividad, valor y libertad para otros hombres.

Ese acompañamiento en la exploración, identificación y objetivación de lo real significa transmitir saberes, suscitar sentido, posibilitar libertades, contagiar esperanzas; por ello, conocer, interpretar y alumbrar la realidad en su estructura objetiva, en su significación para el hombre y en su ordenamiento a la sociedad, y en su capacidad para determinar el futuro personal.

Pre-vivir una manera de ser hombre en el mundo, que integre los saberes, como sentido de la propia existencia y no como carga pesada e innecesaria, sino como inevitable manera que el ser espiritual tiene de vérselas con la realidad, que no puede ser sólo reaccionando a sus estímulos, sino comprendiéndola, transformándola, haciéndosela útil. La crisis de muchas instituciones docentes, altas y bajas, es aquella manera técnica de transmitir saberes, que para quien los transmite, carecen de sentido, valor e interés, y hace nacer un odio mortal y una voluntad de aniquilación en quien los recibe. Por otro lado, saber qué es hombre y en qué consiste la verdadera humanidad no es algo que se pueda saber teóricamente

Crear un ámbito de amistad en cercanía y distancia, en comprensión y exigencia, que permita al educando el descubrimiento de sí mismo...

aprendiéndolo en los filósofos. Se aprende y se descubre qué es ser hombre en contacto con otros hombres de humanidad limpia, generosa, transparente y santificada. *El cristianismo no hará antropología desde el mero análisis de la estructura empírica de lo humano, o desde la mero reflexión filosófica, sino desde la contemplación exterior y desde la identificación interior con un destino humano: el de Jesús de Nazaret.*

Crear un ámbito de amistad en cercanía y distancia, en comprensión y exigencia, que permita al educando el descubrimiento de sí mismo, el descubrimiento de sus propias posibilidades y límites; descubrimiento que no le cree ni vanidad ni angustia, que son las dos reacciones que todos los humanos podemos sufrir al encontramos con nuestro yo. Así le ayudará a operar el descubrimiento y, sobre todo, la aceptación de sí mismo, que es la suprema tarea y la suprema dificultad de la vida humana; aceptación de sí mismo, con aquellas determinaciones previas, que nos están puestas como suelo en que arraigar permanentemente, de las cuales desarraigarse sería morir, distinguiéndolas de aquellas que son sólo un destino, una injusticia de la historia, una culpa del prójimo o sociedad y que hay que superar lúcidamente reconociendo cuáles son, nombrándolas, transformándolas por el amor y la fuerza.

Acompañar la progresiva entrada en la vida para que superen las desorientaciones: el

encogimiento de quienes ven que la sociedad cierra el paso a la vida nueva, no ofrece valores, vive de egoísmo y es mortalmente aburrida, haciéndoles ir en busca de paraísos falsos donde el instinto aplacado sustituya al deber requerido y a la

palabra arriesgada. O para superar el entusiasmo Ingenuo o violento, de quien no se percate o no acepta las limitaciones previas que el mundo pone a su libertad, y las resistencias de otras libertades que le van a obligar a no considerarse a sí mismo como un absoluto.

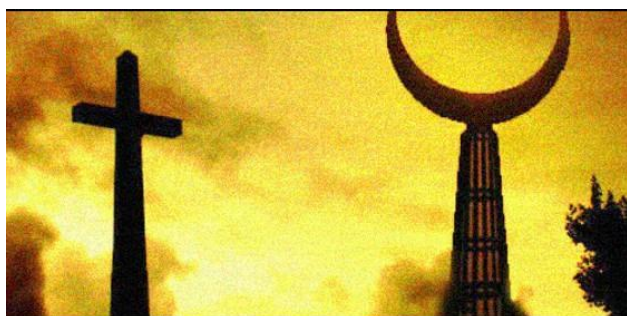
Un educador no puede cumplir tal misión profesionalmente, porque los destinatarios de su palabra son libertades, por ello siempre nuevas, nunca objetivables, siempre sorprendentes. Para cumplirla, sin encubrimiento o fariseísmo es necesaria la referencia a unos valores, a unos fundamentos desde los cuales está configurada la propia libertad y con los cuales queremos configurar la libertad del prójimo en el amor. Y este es su pecado: -el absentismo personal-, el encubrimiento del sujeto, es decir, el enmascaramiento de la persona detrás de los saberes, que no es la serena objetividad de quien quiere presentar los hechos, sino el aturdimiento vergonzante de quien no sabe estar como persona en el mundo, o el encubrimiento culpable de quien sabe que no puede dejar ver su persona porque no está sana, ni es reflejo de unos valores sagrados, ni deja pasar la luz del Misterio, para que éste llegue, llame y sane a los otros. No se puede ser profesor sin profesar; no en una Ideología, o en un partido, o en una Iglesia, sino ante todo en humanidad, en existencia personal, en responsabilidad ética, en fe reconocida y agradecida. Quien no es capaz de esto o se oculta detrás de un rigor científico-objetivo con voluntad de asepsia Ideológica o, por el contrario, detrás de un compromiso Ideológico superpuesto a la humanidad y a su vida, respecto del cual quiere hacer a sus oyentes súbditos, pero no abriéndoles las puertas a la real existencia personal o cegándoles las fuentes de la humanidad verdadera: ese no es un verdadero educador, está frenando a sus alumnos el paso a la verdad, cegándoles el cauce de la luz, dificultándoles el sereno y valeroso encuentro consigo mismos, y no menos el encuentro con Dios.

CONVERSIONES DEL ISLAM AL CRISTIANISMO

Los países con más conversos son Indonesia, Nigeria y Estados Unidos

Más de 60.000 musulmanes en el mundo se convierten al cristianismo cada año

Los convertidos al cristianismo pasaron de 200.000 en 1960 a casi diez millones en 2015

Cameron Doody

Recientes conversiones en masa que están sucediendo en todo el norte de África y Oriente Medio

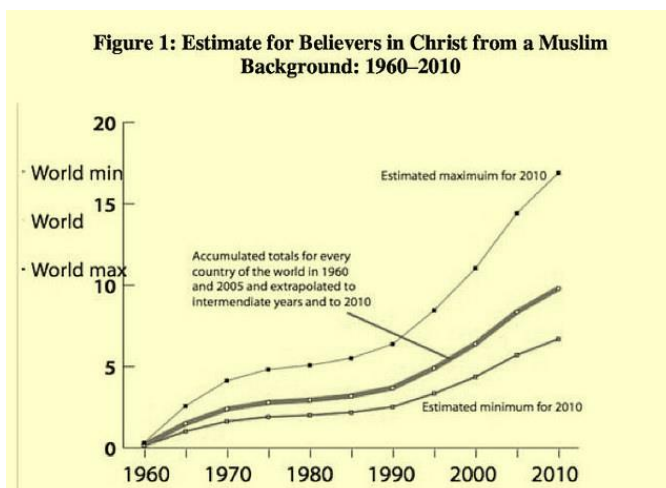
Cada vez son más los musulmanes alrededor del mundo que se convierten al cristianismo, según las últimas estadísticas y otras evidencias. **Camille Eid**, un periodista libanés y coautor del libro "Cristianos venidos del islam", **habló** la pasada semana al periódico italiano Tempi sobre **recientes conversiones en masa** que están sucediendo en todo el norte de África y Oriente Medio, desde Marruecos a Jordania.

También recurrió al testimonio de un misionero francés que hace poco fue expulsado de Irán, Pierre Humblot, el cual ha constatado el número de conversiones en la historia reciente de este país en **un asombroso 300.000**. En Europa, también, hace apenas tres semanas un pastor protestante en Hamburgo, Alemania -el cual ya había catequizado a 116 musulmanes en lo que va de este año-, **bautizó** a otros 80 refugiados musulmanes de Irán y Afganistán en un lago de un parque municipal.

El pastor Albert Babajan, quien lideró los bautizos en masa en Hamburgo, espera que el número de conversos musulmanes en su iglesia pueda llegar a alcanzar 500 antes del fin de 2016. Son cifras impresionantes que, si se replicaran en solo un pequeño porcentaje de iglesias en el continente, sugerirían que en Europa estamos ante una verdadera oleada de conversiones del islam al cristianismo. Pero **¿cuáles son las estadísticas y las razones sociológicas detrás del fenómeno?**

En 2015, en un **artículo** publicado en la Interdisciplinary Journal of Research on Religion (Revista interdisciplinar de estudios de la religión), **Duane Alexander Miller y Patrick Johnstone publicaron el primer censo global de la comunidad cristiana procedente del islam**. De acuerdo con estos autores, el número de musulmanes convertidos al cristianismo en el mundo es una cifra notoriamente difícil de calcular, dada la tendencia a exagerar de misiones cristianas demasiado fervientes, por un lado, y la de las desconfiadas autoridades islámicas a subestimar el número de cristianos en países de mayoría musulmana, por otro.

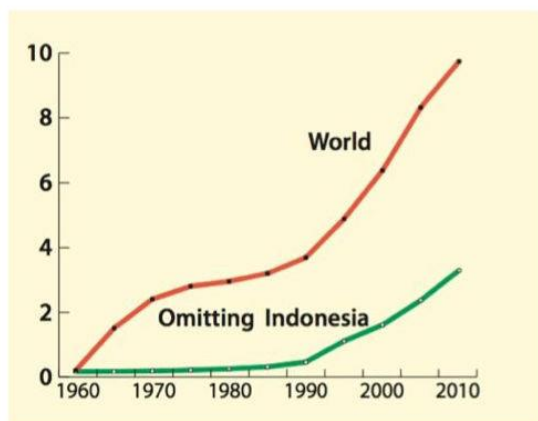
Pero en base a las estimaciones de Miller y Johnstone, el número de cristianos en el mundo provenientes del islam ha incrementado desde menos de 200.000 en 1960 a casi diez millones en 2015. De este número de musulmanes convertidos, **Indonesia** alberga a la mayor proporción, con casi seis millones y medio. Nigeria ocupa el segundo lugar con 600.000, y los EEUU el tercero, con una población de unos 450.000 creyentes en Cristo procedentes de una cultura musulmana. Es más, según estas últimas investigaciones,

alrededor de 147.800 conversos al cristianismo del islam viven en el continente europeo -de los cuales 2.200 habitan en España-, y 8.800 residen en América Latina.

Globalmente, **la gran mayoría de las conversiones son al protestantismo evangélico**-en los últimos cincuenta años ha habido cerca de 377.000 solo en los EEUU-, pero se han dado un número considerable de conversos en las iglesias ortodoxas y católicas (en los EEUU, en estos años, unos 40.000 y 60.000 respectivamente). Y el ritmo de conversiones de personas anteriormente musulmanas, según Miller y Johnstone, no hace más que acelerarse. En la primera mitad de los años 90, por ejemplo, un promedio de 20.000 personas de proveniencia islámica se convirtieron al cristianismo cada año a escala global. En el 2005, no obstante, este número ascendió hasta más de 80.000, antes de descender ligeramente hasta los 60.000 en el año 2010.

Figure 2: Estimate for Believers in Christ from a Muslim Background, Excluding Indonesia: 1960–2010

En lo que se refiere a las razones por las que cada vez más musulmanes se están convirtiendo al cristianismo alrededor del mundo, muchos sociólogos toman como referencia las conclusiones de **J. Dudley Woodberry**, un profesor de Estudios Islámicos en el Fuller Theological Seminary de Pasadena, California. En 2008, en una de las investigaciones más importantes sobre este asunto, Woodberry llevó a cabo entrevistas con 750 musulmanes conversos al cristianismo de treinta países y cincuenta grupos étnicos, y posteriormente publicó las cinco razones primordiales en su decisión de convertirse:

1. El estilo de vida de los cristianos. Los antiguamente musulmanes citaron al amor que los cristianos manifestaban en sus relaciones con los no cristianos y

en su tratamiento de las mujeres como iguales.

2. El poder de Dios en oraciones respondidas y curaciones. Experiencias de las obras sobrenaturales de Dios -especialmente importantes para musulmanes tradicionales quienes tienen una preocupación característica por las manifestaciones del poder divino y las bendiciones- incrementaron tras las conversiones, según el estudio. A menudo se relataron sueños sobre Jesús.

3. Insatisfacción con el tipo de islam que habían experimentado. Muchos expresaron su descontento con el Corán que enfatiza el castigo de Dios sobre el amor divino. Otros mencionaron la militancia islámica y la incapacidad de la ley islámica de transformar a la sociedad.

4. La verdad espiritual en la Biblia. A los musulmanes se les enseña normalmente que la Torá, los Salmos y los Evangelios provienen de Dios, pero han sido corrompidos. Estos conversos al cristianismo dijeron, no obstante, que la verdad de Dios hallada en las Escrituras les llegó a ser persuasiva y clave para entender el carácter divino.

5. Las enseñanzas bíblicas sobre el amor de Dios. En el Corán, el amor de Dios es condicional. Que este amor pudiera ser para todo el mundo fue especialmente sorprendente para los musulmanes. Estos conversos fueron conmovidos por el amor expresado en la vida y enseñanzas de Jesús. El siguiente paso para muchos musulmanes fue el de formar parte de una comunidad de cristianos de sentido fraternal.

Aunque las conclusiones de Woodberry estén bien documentadas desde un punto de vista académico, algunas **voces** han expresado una **preocupación de que estas últimas conversiones de musulmanes al cristianismo en Europa hayan podido motivarse por el deseo de algunos refugiados de mejorar sus perspectivas** de obtener asilo en el continente, o por las acciones de algunos líderes cristianos que estarían ligando las conversiones a las ayudas materiales. Si la opinión de Shima -una joven mujer iraní que fue recientemente bautizada en Hamburgo- es representativa, no obstante, la conversión de musulmanes al cristianismo trata sobre todo de la libertad. "He estado buscando toda mi vida paz y felicidad, pero en el islam, no las encontré. Ser cristiana significa felicidad para mí," Shima relató a una revista alemana después de su bautismo.

SALM 51

BREU PRESENTACIÓ “DÉU MEU, CREEU EN MI UN COR BEN PUR”

G. Ramon Grau i Estany

VALORACIÓ GLOBAL

- El prestigi i valoració d'aquest Salm [L. Jacquet el considera el més bell de tots els poemes], prové de **la qualitat excepcional de la seva doctrina sobre el penediment**: tota la seva bellesa és espiritual, no simplement literària o poètica. [G. Brillet]. Per la seva amplitud i profunditat de visió, aquest Salm deixa enrere a gran part dels salms de lamentació o de petició continguts en el nostre Salteri. [A. Deissler]. (Ex. Salms 41, 88 i els Salms penitencials). És sorprenent que ni tan sols el Nou Testament afegeix res essencial a la “teologia de la contrició” exposada en aquest Salm.
- Tot el Salm sembla presentar **el desassossec d'una persona que ha perdut o ha trencat una amistat i malda per a recuperar-la**. L'autor no vol recordar mèrits passats; sols vol recuperar un amor. No és un sentiment fugisser, sinó responsable, clarivident i profund que aspira a veure els esdeveniments com Déu els veu. (Aquest és un efecte de la pregària).
- El Salm Miserere, durant segles i segles, **ha encaminat cap a Déu les misèries espirituals de tota la Humanitat**. En síntesi ve a dir que el nostre Déu **pot** eliminar, anorrear qualsevol misèria i crear de bell nou la virginitat de l'ànima; **pot** fer-nos renéixer a l'amor. [Card. Garrone].

ALGUNES ANOTACIONS

* Podem considerar tres parts en el Salm 51:

1ª Versets 3 a 11, amb clara temàtica centrada en el pecat. [Els versets 3 i 4 són de gran densitat]

2ª Versets 12 a 19, amb temàtica evident centrada en la gràcia i el perdó.

3ª Versets 20 i 21. Són una addició posterior de caràcter litúrgic.

Part primera

El vocabulari emprat és molt ric en matisos i extremament suggeridor.

☛ **El mal moral** del que es penedeix l'orant és citat més de 10 vegades en la primera secció del Salm sota el nom de **falta, culpa, pecat, el que és dolent....**

Semblaria existir una triple preocupació tendent a:

☞ fer palesa la convicció que Déu és ric en:

- COMPASSIÓ [hanan] = benvolença, gràcia. COMPADIU-VOS
- BONDAT [hesed] = amistat de cor, estimació. Pròpia de l'amor diví. ESTIMEU TANT
- TENDRESA [rehem] = sentiment entranyable propi d'una mare. SOU TANT BO

☞ encabir tota la gamma de desviacions morals en la confessió del pecador:

- FALTA [peshah] = ruptura amb Déu, transgressió, rebel·lió.
- CULPA [awon] = desacord amb el voler de Déu, iniquitat, taca, màcula.
- PECAT [hatta'] = Pecat, manament.

☞ preveure tota classe de mitjans per recuperar la netedat perduda.

- ESBORREU [maha'] = destruir, fer desaparèixer un document (tauletes de pecats dels babilonis)
- RENTEU [kabas] = rentar roba, fer bugada trepitjant amb els peus, rentat de la llana.
- PURIFIQUEU [taher] = netejar físicament, treure l'escòria, aplicat a la lepra.

☛ La fatal **vinculació de la culpa** (awon) a la **naturalesa humana**. El verset 7 expressa el punt de vista de l'home:.. El verset 8 expressa les expectatives de Déu: La saviesa serà un do de Déu si caminem amb veritat i rectitud (emet).

☛ En els versets 9 – 11 l'orant entreveu la situació i la **joia de l'immediat futur**: blanc com la neu...crits de festa... Insisteix en l'acció que sols pertany a Déu: purifiqueu-me, renteu-me, esborreu . (Ordre invers al dels versets 3 i 4. És una inclusió que semblaria indicar un final de secció) .

Part segona

Les paraules emprades en aquesta part són de gran densitat teològico-espiritual.

☐ Els versets 12-14 tenen connotacions de creació. El fidel perdonat és una nova creació. És en extrem significatiu que l'autor empli l'expressió "creeu en mi un cor ben pur " utilitzant el mot mateix del Gènesi "barà", reservat únicament a l'acció creadora de Yahweh; mai no s'utilitza per a descriure una acció humana. Tres vegades fa referència a l'Esperit: **ferm, sant, magnànim**. En totes s'empra la paraula que significà l'aparició de la vida en el primer home, el mot "ruah". *Llavors el Senyor-Déu va modelar l'home... Li va infondre la ruah [alè] de vida, i l'home es convertí en un ésser viu.* [Gen. 2:7].

Aquests versets (12,13 i 14) constitueixen possiblement la menció de l'Esperit Sant més bella que es troba en tot el Nou i Antic Testament. (Alonso Schöckel en SALMOS)

☐ L'exultació que segueix al perdó pren la forma de zel envers els altres. L'orant **intentarà fer arribar a altres la seva experiència de Déu**, persuadit que Déu ha estat l'únic factor del perdó i que també és Déu l'únic que l'habilita per a la lloança. Versets 15 a 17

☐ L'orant, tot i reconèixer el valor dels sacrificis rituals (externs), àdhuc de l'holocaust (sacrifici ritual per excel·lència on el foc consumia la víctima en la seva totalitat), es posiciona en l'actitud interior més necessària per agradar el Senyor: **El penediment de cor**. És l'ensenyament més pur i eminent dels Profetes: El penediment del cor supera qualsevol ritus i Yahweh no el pot menysprear. (18–19)

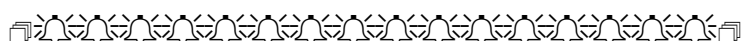
Pel seu retorn a Déu, el pecador esdevé una nova criatura

Part tercera

És un afegit tardà. Possiblement intenta fer d'aquest salm, de caràcter personal, una fórmula "utilitzable" també en el culte del poble congregat. Així tot el poble, en la seves cerimònies litúrgiques, podrà apropiarse dels sentiments sublims continguts en el Salm.

Semblaria voler restablir l'equilibri entre els diversos actes penitencials, exteriors i interiors. De fet el penediment de cor vivifica tots els actes expiatoris de culte. Versets 20-21.

SALM 51 (4rt Salm Penitencial)

La nostra feblesa davant Déu

³ Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant,
vós que sou tan bo, esborreu les meves **faltes**;
⁴ renteu-me ben bé de les **culpes**,
purifiqueu-me dels **pecats**.
⁵ Ara reconec les meves **faltes**,
tinc sempre present el meu **pecat**.
⁶ Contra vós, contra vós sol he pecat,
he fet **el que és dolent** als vostres ulls.
Éreu just quan donàveu la sentència,
irrepressible en el vostre veredict.
⁷ Vós sabeu que he nascut en la **culpa**,
que la mare m'engendrà en **pecat**.
⁸ Vós estimeu la veritat al fons del cor,
dintre de mi m'ensenyau a tenir seny.
⁹ Aspergiu-me amb hisop, que quedi pur;
renteu-me i seré més blanc que la neu.
¹⁰ Deixeu-me sentir els crits de festa.
Quin goig aquests ossos que havíeu fet pols !
¹¹ Aparteu la mirada dels meus **pecats**,
esborreu les meves **culpes**.

.....

¹² Déu meu, **creeu en mi un cor ben pur**,
feu renéixer en mi un esperit ferm.
¹³ No em llanceu de la vostra presència,
Ni em prengueu **el vostre sant esperit**.
¹⁴ Torneu-me el goig de la vostra salvació,
Infoneu en mi **un esperit magnànim**.

¹⁵ Ensenyaré els vostres camins als pecadors
i **tornaran a vós** tots els qui us han abandonat.
¹⁶ No em demaneu compte del mal que he fet al proïsme,
i **aclamaré el vostre perdó**,
Déu meu, Déu que **em salveu**.
¹⁷ **Obriu-me els llavis**, Senyor,
i **proclamaré la vostra lloança**.
¹⁸ Les víctimes no us satisfan,
si us oferia un holocaust, no me'l voldríeu.
¹⁹ La víctima que us ofereixo és un cor penedit;
un esperit que es penedeix,
vós Déu meu no el menyspreu
.....
²⁰ Afavoriu Sió amb la vostra benvolença,
reconstruïu les muralles de Jerusalem.
²¹ Llavors acceptareu els sacrificis,
l'ofrena sincera dels holocaustos,
llavors oferiran vedells al vostre altar.

- Em dirigeixo a un Déu bo i amant :
Que es compadeixi de mi.
Que em deixi net de tota falta,
de tota culpa, de tot pecat
- Reconec:
 - La meva condició de pecador i
 - Que tot pecat va contra Déu
 - Que sóc mereixedor de càstig
 - La meva flaqueza moral
*Que Déu em doni la sinceritat de cor i
llum de la ment necessàries per a la
conversió interior.*
- Només Vós:
 - Podeu purificar-me
 - Podeu rentar-me
 - Podeu esborrar les culpes
 - Podeu tornar-me a la vida.
 - Podeu anihilar els pecats.
- Només Vós:
 - Podeu recrear la **puresa** del meu cor
 - Podeu regenerar la **fermesa** del meu esperit
- Amb elles com a do de Déu:
 - Podré mantenir-me a la vostra presència
 - Podré conservar el vostre Esperit
 - Podré recuperar la joia de ser estimat
 - Podré gaudir de fer el bé al proïsme.
 - Podré veure la conversió generalitzada.
- Jo continuaré:
 - Demanant perdó
 - Proclamant-vos Salvador
 - Suplicant el vostre ajut
*Els meus llavis no tenen la capacitat de
lloar-vos, si Vós mateix no hi interveniu*

▪ Res no és comparable: a un cor penedit

**Aquest és el do que us demano i
així fruité, altra vegada, del vostre
esguard de Pare que m'acull**

Ressonàncies bíbliques del Salm 51

3

Lc. 18:13

Però el publicà, de lluny estant, no gosava ni aixecar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit, tot dient: *Déu meu, sigues-me propici, que sóc un pecador.*

Is. 43:25

Doncs bé, sóc jo, sóc jo qui t'esborra les faltes. Ho vull així: No em recordaré dels teus pecats.

4

Is. 44:22

He fos com un núvol la teva infidelitat, he desfet com la boira els teus pecats. Torna a mi, que jo t'allibero.

Ml. 3:3

S'asseurà com qui depura i refina la plata, i purificarà els descendents de Leví. Els refinarà com la plata i l'or.

5

Sl. 58:3

Conscientment cometeu injustícies a la terra, la vostra violència fa pes a la balança.

6

Lc. 15:18

Aniré a trobar el meu pare i li diré: *Pare, he pecat contra el cel i contra Vós.*

Ex. 9:27

El mal fet al Poble, és considerat pel Faraó com a pecat contra Yahweh.

Rm. 3:4

Déu continua essent fidel, encara que tots els homes siguin infidels.

7

Jn. 9:34

Els jueus diuen al cec: *Tu vas néixer en pecat, i ens vols donar lliçons?*

Jb. 14:4

Qui trobaria res de pur en el qui neix impur?

9

Ac. 9:13-14

Ananies replicà: *Senyor, he sentit contar a molts tot el mal que aquest home (Pau) ha fet...El Senyor li digué: Aquest home és l'instrument que jo he escollit, perquè doni testimoni del meu nom davant les nacions paganes..*

Is. 1:18-19

Els vostres pecats són com l'escarlata, però podrien ser blancs com la neu; són vermells com el carmí, però podrien ser com la llana, només que volguéssiu escoltar.

10

Is. 66:14

Quan ho veureu, el vostre cor bategarà de goig i reviuran com l'herba els vostre ossos.

11

Jr. 31:34

Perdonaré la seva culpa, no em recordaré més del seu pecat. Ho dic jo, el Senyor.

Sl. 102:3

No m'amaguis la mirada en hores de perill.

12

Gn. 1:1

Al principi, Déu va crear la terra

2Co. 5:17

Els qui viuen en Crist són una creació nova. El que era antic ha passat; ha començat un món nou.

Col. 3:10

Vosaltres us heu revestit de l'home nou, que es va renovant a imatge del seu Creador..

Mt. 26:41

L'esperit de l'home és prompte, però la seva carn és feble.

Is. 38:3

Ah, Senyor, recorda que m'he comportat davant teu amb un cor íntegre i fidel.

13-14

Gn. 2:7

Llavors el Senyor-Déu va modelar l'home... Li va infondre l'alè de la vida i es convertí en ésser viu.

Rm. 8:9

Vosaltres no viviu d'acord amb els desigs terrenals, sinó d'acord amb l'Esperit, perquè l'Esperit de Déu habita en vosaltres i si algú de vosaltres no tingués l'Esperit de Crist no seria de Crist.

Nm. 27:16

Que el Senyor, el Déu que dóna l'alè a tots els vivents, designi un home...

Sl. 90:14

Que cada matí ens sacii el vostre amor, i ho celebrarem amb goig tota la vida

Sl. 143:10

Ensenyeu-me a fer la vostra voluntat, Vós que sou el meu Déu. El vostre Esperit és bo, que em condueixi per terra plana.

15

Jm. 5:20

Sapigueu que qui fa tornar un pecador del camí esgarriat, el salva de la mort i cobreix una multitud dels seus pecats.

16-17-18

Sl. 35:28

Anunciaré la teva justícia, tot el dia et lloaré.

Sl. 71:24

D'un cap a l'altre del dia parlaré de la teva bondat.

18-19

Ez. 36:26-38

Us donaré un cor nou i posaré un esperit nou dins vostre; trauré de vosaltres aquest cor de pedra i us en donaré un de carn...Llavors us recordareu del vostre mal comportament...i sentireu fàstic de les vostres culpes...Tot això no ho faré pas perquè us ho hàgiu merescut...

LA AYUDA O EL ACOMPAÑAMIENTO INDIVIDUAL EN EL DUELO

Del libro de Marisa Magaña: '*Modelo humanizar*' de intervención en duelo.

Resumido por el G. Miquel Xancó i Roca.

Primer bloque: EL AYUDANTE

Primer paso:

El *counsellor* (*acompañante, ayudador o consejero*) trata de generar un clima cálido de acogida, facilitando el vínculo afectivo. La primera actitud es la de *escucha activa*. Ayudar a que la persona en duelo exprese todo su dolor y sus sentimientos. Se han de validar los síntomas, evitando al máximo hacer preguntas. Se cierra la sesión centrando las expectativas en lo positivo del proceso que se inicia (sabiendo que al principio hay una recaída) y se evitará toda referencia a los recuerdos.

Segundo paso:

Hay que explorar el significado simbólico de la muerte. Ver las cosas simbólicas que se ha llevado y por tanto las carencias. La persona en duelo ha de narrar su propia biografía. Eso es liberador, porque la hace huir de toda racionalización. Sacar el caos interior es una catarsis, pero sin forzar a ello. Se trata de explorar la historia, vincular sin forzar la narración de lo ya integrado. Se puede terminar la sesión pidiendo 'algo' significativo vinculado con el ser querido.

Segundo bloque: YO ANTE MI DUELO

Primer paso:

Se trata de facilitar la asimilación progresiva de la realidad de la muerte, ver el duelo como un proceso activo. Facilitar que hable sobre 'sus cosas' viendo el significado que para ello tienen. Con ello se trata de identificar estrategias de evitación y afrontamiento, respetando los mecanismos de compensación, utilizando un lenguaje realista, repitiendo palabras significantes, pero sin llegar todavía a la confrontación.

Segundo paso:

Se trata de asimilar progresivamente la realidad de la muerte, validando las estrategias compensatorias, identificando los elementos perpetuadores de no asimilación y orientar tanto hacia la vivencia de la pérdida como de su restablecimiento. Por ello hay que clarificar cuáles son las conductas funcionales o las disfuncionales. El trabajo del *counsellor* (*acompañante*) es la de equilibrar la idealización con la degradación. Para ello ha de validar todo lo positivo o negativo y proponer como tarea unos mini-objetivos para las próximas sesiones.

Tercer bloque: SINTIENDO MI DUELO

Primer paso:

Se trata de identificar el sentimiento predominante para ayudar a comprender y manejar los pensamientos, las imágenes o las creencias que aumentan el sufrimiento evitable. Para ello es bueno explicar la diferencia entre el sufrimiento evitable y el inevitable. Identificar los síntomas intrusivos que hacen aumentar el

sufrimiento, sean pensamientos o conductas. Habrá que reforzar todo lo que aumente la sensación de esperanza y lo positivo. Una buena tarea semanal será la de localizar los 'intrusos mentales'.

Segundo paso: manejo de la rabia.

Se trata de identificar los sentimientos tras la muerte y su expresión. Hacerle ver la importancia de drenar los sentimientos, de valorar los sentimientos peor tolerados, de ponerles nombre (envidia, rabia, culpa, ambivalencias...), legitimándole a que se dé permiso para sentirlos. No se trata tanto de contra argumentar sino de validar, al propio tiempo que se intenta equilibrar su estado emocional. Se han de legitimar las ambivalencias porque son una riqueza emocional. Por tanto se tratará de acogerlas, darles cobertura, validarlas y darles sentido. Es bueno también explorar la red de apoyo social, para ver si hay otras personas con las que puede comunicar.

Tercer paso: manejo de la pena.

Facilitar la identificación de los sentimientos y su expresión, buscando la correlación de la tristeza con la conciencia de pérdida. Hay que hacerle ver la dimensión positiva de la tristeza y el llanto. Conviene hacer el cuadro familiar emocional para ver si esa persona puede expresar su tristeza en casa (*sea de la familia o de la comunidad*). Ayudar a identificar el significado de las lágrimas o las no-lágrimas. El *counsellor* ha de estar atento a la sintonía del acompañado con su lenguaje no verbal. Hay que validar el llanto, aclarando que no es significativo del amor expresado a la persona querida

Cuarto paso: manejo de la ira

A medida que el acompañado va haciendo el proceso del duelo, se da cuenta de que la ira es expresión de un sufrimiento. Hay que normalizar y validar esos sentimientos. En el caso de la *ideación suicida* hay que investigar preguntando, recogerlo con naturalidad y, en su caso, informar a la familia y, cuando sea necesario, al psiquiatra. Si no se quiere derivar al paciente al psicólogo clínico, hay que hacer con él un pacto de no-suicidio. En el duelo puede haber una rabia hacia uno mismo o bien hacia otras personas. El *counsellor* ha de estar atento a identificar y legitimar la rabia, a clarificarla para ver si es contra el fallecido o es a causa de su idealización. Indicar las consecuencias de esa forma de vivirla y ver las alternativas en su entorno. Se trata de canalizar la rabia de manera saludable. En la fase de '*disparo*' hay que dar muestras de atención desde el lenguaje no verbal sin necesidad de contra-argumentar, evitando la sublimación como mecanismo de defensa.

Quinto paso: manejo de la culpa

La culpa nos habla de la vulnerabilidad de la persona. En el duelo habrá que ir confrontando esa vulnerabilidad, evitando en lo posible la '*culpa del superviviente*'. El *counsellor* identifica el sentimiento de culpa por lo hecho o no hecho con el fallecido, o por no experimentar el sentimiento normal por lo acontecido y empatiza con la percepción de ese momento. Se da cuenta si la culpa es racional o irracional, o si se dan otros términos, si es adaptativa o inadaptativa. Si la culpa es racional hay que trabajar la facilitación de la aceptación de las propias imperfecciones. Las tareas de reparación son necesarias para llegar al autoperdón. Desmitificando el momento de la despedida, se buscan los buenos momentos pasados con el fallecido intentando diferenciar la culpa moral de la jurídica.

Cuarto bloque: REORGANIZANDO CAPACIDADES

Se trata de vivir al día. Para ello conviene tomar conciencia de las capacidades personales y las dificultades que puedan encontrarse para hacer lo que desean hacer. Identificar las acciones de controlabilidad del doliente en su vida, sea por la toma de decisiones sea a través de sus acciones. Hay que empatizar con la idea de que prestar energía a algo nuevo supone restársela a lo anterior, y al mismo tiempo identificar las dificultades que está teniendo a la hora de llevar a cabo roles nuevos sin el apoyo del fallecido, sea a través de los roles instrumentales o por los vínculos sociales. Por tanto diferenciar el 'ser incapaz' del 'sentirse incapaz'. Se ha de proponer un entrenamiento previo, trabajando con 'escalas graduales' o con 'la solución de problemas'.

Quinto bloque: RECORDAR Y SENTIR EL AFECTO

Primer paso:

Se trata de recolocar emocionalmente al fallecido, fomentando la presencia afectiva. Diferenciar la presencia física de la afectiva. Explorar el significado de los recuerdos, o los pensamientos reiterados, y ver si se ha roto el vínculo físico; si quedan conductas de búsqueda o si todavía no se ha hecho el paso de lo material a lo espiritual. Salvo las 'momificaciones' habrá que validar los enlaces afectivos con el fallecido.

Segundo paso:

Incidir en que el objetivo no es olvidar al ser querido sino reestructurar el vínculo y la forma de relacionarse con él (sentido de la trascendencia espiritual). Facilitar la transformación del vínculo físico al afectivo. Explicar la importancia de lo simbólico y darse permiso para disfrutar y amar. El deseo del fallecido en ningún caso puede ser lastre para el futuro.

Sexto bloque: LOS OTROS, MI DUELO Y YO

La misión del *counsellor* es la de posibilitar la creencia en uno mismo y facilitar nuevas relaciones. Ver las diferentes relaciones con los familiares y amigos, al mismo tiempo que identificamos las dificultades en las relaciones interpersonales. Es bueno confrontar los comportamientos y sus consecuencias.

Séptimo bloque: Y AHORA QUÉ SOY YO

Primer paso.

El objetivo final es ayudar a que la persona en duelo dé sentido a su vida sin el ser querido. Eso tiene que ver con la autoestima. Al cambio que produce toda pérdida se añaden nuevas relaciones o bien a construir o a reconstruir. Por tanto, conviene explorar, después de la dura experiencia de la pérdida, quién soy yo, aquí y ahora. Al final hay que enfrentarse al dilema: la muerte como 'problema' o como 'misterio'.

Segundo paso: el cierre.

Tiene como objetivo facilitar la reorganización y recuperación de la persona en duelo, ayudándole a expresar las emociones que genera la conclusión de las sesiones. Recordar: que el duelo no se acaba nunca, que habrá picos de duelo en fechas importantes, que ha adquirido unas ciertas habilidades y que quedan tareas pendientes.

Proyecto Fratelli

Dios es MUY bueno

Hermano Andrés Porras

El 15 de marzo volvimos a tirar las redes: comenzamos ya las actividades con 70 niños sirios y libaneses necesitados, en el Centro Socioeducativo Fratelli. Ha sido toda una experiencia de cosas nuevas, cada día. El comienzo de algo tan grande como Dios quiera. Cada día se presenta una situación que tenemos que resolver... Y precisamente el primer día de clases fue una odisea:

Al tratar de llegar al primer shelter para recoger a los niños, el autobús, por ser tan grande, no daba vuelta en una calle. El chófer, junto con otros señores,

tuvo que cargar (sí, cargar) un carro para que pudiera pasar. Cuando por fin pasó, justo en ese momento, cuando esperábamos a los niños ya fuera del shelter, empezó a llover. La puerta del shelter se cerró y no podíamos volver a entrar. Algunos niños no querían venir y lloraban... a uno lo tuvimos que subir cargando... Cuando ya por fin íbamos de camino, en el autobús iban felices, usando los asientos y

moviéndose por todos lados. Estaban contentos, por el sólo hecho de salir a hacer algo nuevo.

Ahora había que ir al segundo shelter. Llegamos y sólo estaban listos dos de los quince niños que nos llevaríamos. Los demás: ¡dormidos! Tuvimos que tocar puerta por puerta para despertarlos. Un papá me decía “mañana”. Yo decía “hoy”. Conseguimos que vinieran la mayoría. Ya de nuevo en el autobús, me dio risa y ternura que algunos niños pequeños me iban enseñando la pronunciación correcta del árabe...

Y por fin llegamos al Centro Socioeducativo. 45 minutos tarde, pero llegamos. Y bueno, sólo bastó que se bajaran del autobús para que corrieran por todos lados, sin límites. Después de un rato los pudimos poner medio en filas. Tal vez para algunos era la primera vez que hacían una fila. ¡Y a pasar a los salones! Entonces Miquel y yo estuvimos ayudando a llevarlos al baño, a que colorearan, a que se sentaran... Y por si fuera poco, nos llegaron seis visitas al mismo tiempo: un hermano marista, una hermana de la Compañía de María, una familia de la región, el alcalde de Rmeileh (la población en la que se encuentra el Centro), la directora de la escuela pública con dos maestras y unos trabajadores para poner una valla. Todo eso al mismo tiempo de estar con los niños. No sé cómo, pero los pudimos atender a todos.

En el receso les dimos algo de comida. Claro, antes le dimos gracias a Allah. Y luego un momento de juego. Como muchos niños, y más algunos de los nuestros que cargan con el peso de tanto sufrimiento, se pelean con los otros. Por si faltaban dificultades, una niña pequeña cerró la puerta del baño por dentro, y se quedó encerrada un rato, hasta que ella misma la abrió de nuevo.

Al terminar la mañana los volví a acompañar en el autobús, ya sin mayores dificultades. Regresé para comer, luego a comprar materiales que faltaban. He aprendido a que no me dé pena pedir descuentos, sobre todo si es por los niños.

En todo este día, en vez de preocuparme, me llené de alegría y paz. Pensaba en nuestros Fundadores y sus dificultades en los inicios: estos problemas no son nada. A La Salle le atacaron las escuelas, se le iban los maestros, tuvo problemas dentro y fuera del Instituto... Algún día hemos tenido ausencias de algunos niños a quienes sus papás no querían ya enviar porque pensaban que estábamos usando las clases de pretexto para convertirlos al cristianismo... Poco les faltó para darse cuenta que no era cierto, y los volvieron a mandar. Simplemente queremos que sean buenas personas, buenos hijos de Dios: “Si eres cristiano, sé un buen cristiano; si eres musulmán, sé un buen musulmán; si eres hindú, sé un buen hindú” (Teresa de Calcuta).

Una vez, al visitar las familias de nuestros alumnos, uno de los papás nos preguntó: “¿Qué hacen con nuestros niños que los quieren tanto?”... Y es que para nosotros no es nada extraordinario lo que hacemos: simplemente los queremos, y ellos se dan cuenta. Entonces ellos también nos quieren y vienen con alegría a estudiar, porque se sienten queridos. No es el hecho de que aprenden -que lo hacen- sino que son felices aquí. Precisamente tuvimos que hablar con cuatro de los niños más grandes porque en uno de los shelters ha habido conatos de broncas con niños del otro shelter, por cuestión de celos, de situaciones adolescentes y de hacerse de palabras. Hablamos con ellos para evitarles cualquier problema, y para que la situación no se hiciera más grande...

hasta vinieron a hablar los papás. Y es precisamente por eso, porque nos preocupan, porque los queremos... y porque nos interesa crear en ellos verdaderamente un ambiente de paz, romper el círculo de violencia en el que están inmersos y al que están acostumbrados. Nos dio gusto saber que después de hablar con ellos, la próxima vez ya no respondieron a los insultos. Se quedaron callados, sabiendo que esto calmaría un poco la situación, aunque los otros les dijeran cobardes, y “poco hombres” por no bajarse del autobús a pelear. Si fuera tan sólo por estos cuatro muchachos con los que hemos hablado, si tan sólo en ellos podemos crear el círculo de la paz en vez del de la violencia... habrá valido la pena. “Si no puedes alimentar a cien personas, entonces alimenta sólo a una. Amamos a Cristo en cada pobre, y cada ser humano en el mundo es pobre en algún aspecto. Nuestra jornada está hecha de veinticuatro horas con Jesús” (Teresa de Calcuta).

Dios no sólo es bueno. Es MUY bueno. La Providencia nos va acomodando todo paso a paso, con sabiduría, ternura y paciencia. Nosotros no hacemos más que dejarnos utilizar por el Maestro, como instrumentos que somos... Bien dice La Salle que “Por su Providencia, ha establecido las escuelas cristianas. Es Dios tan bueno

que, una vez creados por Él los hombres, desea que todos lleguen al conocimiento de la verdad” (Med. 193). La recompensa que deben esperar quienes instruyen a los niños y se esmeran en el cumplimiento de tal deber es YA en esta vida, no sólo en la otra. “Dios es tan bueno, que no deja sin recompensa el bien que por Él se hace, y el servicio que se le presta, sobre todo procurando la salvación de las almas. Si es verdad que Dios recompensa tan generosamente ya en este mundo a quienes todo lo dejan por Él, que reciben el céntuplo en esta vida; ¡con cuánta más razón premiará, aun en el tiempo presente, a los que con celo se afanan por extender su Reino!” (Med 207). Y esto es algo por lo

que debemos trabajar todos los días. Como diría Miquel, el hermano marista con el que convivo, cuando le preguntaron cuándo se hizo Hermano: “Cada día sigo intentando ser Hermano”. Y es cierto, los votos no me dieron lo que debo ser, cada día tengo que luchar por ser el Hermano que Dios y La Salle sueñan. Por cierto, el 27 de abril celebramos el Día del Niño en honor a Nuestro Fundador, en los dos centros escolares que tenemos. Hay alumnos y maestros de colegios lasallistas y maristas que vienen a trabajar con nuestros niños, convivir y organizarles actividades. El Espíritu Fratelli se va fortaleciendo...

Lo que importa es llegar al cielo, sí. Pero Dios es tan bueno que ese cielo ya lo podemos vivir aquí, en la Tierra. En el “ya pero todavía no”. Dios actúa hoy y aquí. Y lo hemos visto muy claramente, aún en medio de tanto dolor. Dios actúa, pero tenemos que dejar que lo haga. Estamos en Sus manos.

Por favor, oremos por la Paz y la conversión de quienes hacen el mal, insistentemente.

María Reina de la Paz, ¡salva nuestro mundo!

De ayer y de hoy

HH. Severino Blanco y Laurentino Fernández

Detenerse un momento, y recordar, compartir, agradecer, y hasta mecerse, en dulce añoranza de un pasado inolvidable.

Párate, un instante, e intenta reconocer a cuantos **Hermanos** fueron tus compañeros de ocio, de descanso, Comunidad, alegrías y hasta alguna pesadilla. Pueden decirte algo.

En Fortianell todos lo vivimos

Así, formando piña, nos desplazamos, un día de verano –mayo 1975- para convivir, rememorar, añorar cuanto allí nos impactó.

Hoy, todavía, un centenario, H. Ligorio Fuertes, dos nonagenarios, HH, Severino y Laurentino, os pedimos juntéis vuestras plegarias, vuestras voces, vuestros sentimientos en un himno de alabanza, acción de gracias al Señor y a La Salle.

Severino, 1º izquieirda, Ligorio 5º izquierda; Laurentino, 2º izquierda última fila.
Podremos reconocer a varios Hermanos con los que hemos convivido.

Rememorando a nuestros beneméritos Hermanos.

Història d'una flauta

G. Ramon Font i Serra

Jo només era una canya que havia crescut, com les altres, a la vora d'un riu. Però la meva vida no tenia sentit. No era un arbre fruïter que alimenta nens i ocells. No era un roser que omple de color i d'olors les cases i els jardins... Només era una canya buida, sovint moguda pel vent.

Tot i que algunes vegades... el vent que bufava es feia música en mi.

Sovint sentia enveja quan veia arribar el pescador, i començava a somiar en ser canya de pescar. Però jo només era una canya buida.

Un dia d'estiu un jove pastor s'acostà a la vora del riu. Cantava i xiulava belles tonades.

Em va estirar i em va arrancar... i em va dur a l'ombra d'una alzina, prop d'un ramat d'ovelles. I amb un ganivet em va fer, a poc a poc, com ell volia.

Polí les arestes, m'obrí forats... i jo em deixava fer, sentint el seu tacte, sense por ni malfiança.

Em va acostar a la seva boca i vaig rebre el primer petó. M'acabà de polir fins a fer-me a la seva mesura. Jo només era una canya buida, però el pastor es va fixar en la meva buidor...

I quan em va dur a la boca, el seu alè va omplir la meva buidor al ritme dels seus dits.

Jo només era una pobre canya, però a les mans del meu pastor, moguda al ritme dels seus dits, ara sóc música, sóc una flauta...

Ara sóc el seu instrument!

Ara el pastor em porta sempre al sarró, amb el pa i el vi. Fins les ovelles em coneixen.

Sóc la flauta que omple de melodies els camps i les vesprades. Porto l'alegria als cors dels qui m'escolten, i somriures als infants i als pobres.

Jo només era una canya, una canya buida.

Però vaig ser escollida per transformar la meva buidor en música, la meva mort en vida!!!

Fins aquí la historieta... Ara unes petites reflexions:

- ✓ Som canyes o som flautes?
- ✓ Només estem... o fem?
- ✓ A la nostra edat, servim encara als altres... o ens servim dels altres?
- ✓ Vivim plens d'optimisme i il·lusionats o bé ens deixem portar per la tristor i l'amargura?
- ✓ Ens aïllem... o col·laborem?
- ✓ Ens deixem guiar pels pastors i pastores que trobem al nostre entorn, i que molts dells i elles són admirables, o bé enyorem els temps en que nosaltres ho érem?
- ✓ Enyorem encara aquells temps que ja han passat o vivim contents el present?
- ✓ Donem escalf als qui ens envolten o vivim en la fredor de les nostres cel·les per més plenes que estiguin de superficialitats?
- ✓ Aportem quelcom positiu en el nostre dia a dia pel bé de les nostres comunitats religioses i educatives?

I podríem continuar...

¡ FELICIDADES H. GUILLERMO, POR LOS 25 AÑOS DE “ SONS DE FARNERS ” ! GÉNESIS E HISTORIA DEL GRUPO “ SONS DE FARNERS ”

H. Virgilio García López

El pasado 10 de junio, el Hno. Guillermo nos invita a los Hnos. de la Zona a presenciar un extraordinario Concierto de Flautas de "SONS DE FARNERS" con motivo de la celebración de los 25 años de la fundación del Grupo.

En el flamante Auditòrium de Santa Coloma de Farners, lleno a rebosar, nos presenta un programa selecto y muy completo en el que no faltó la ejecución de una SARDANA compuesta expresamente para esta ocasión por el Sr. Albert Font de LA PRINCIPAL DE LA BISBAL: "*Sons de Farners "dedicada al grup de Flautes de la Salle en el seu 25è Aniversari"*". El compositor estaba presente en el acto.

Todo salió a la perfección y los pequeños artistas supieron arrancar en todo momento grandes aplausos del público.

En aras de la brevedad y teniendo en cuenta que mi objetivo va más bien a hacer un poco de historia de los inicios, dejo para otros el hecho de explicitar más el acto de las BODAS DE PLATA DEL GRUPO. Si más, tengo entendido que algunos

Saludos entre el H. Guillermo y el Sr. Albert Font, subdirector de la Principal de La Bisbal, autor de la Sardana "Sons de Farners"

componentes de "Sons de Farners" tienen idea de hacernos llegar algunos de los sentimientos que la celebración ha producido en ellos. Creo que será algo de gran interés.

No obstante, antes de pasar a la parte histórica, quiero hacer mención del contenido de las palabras dirigidas por el Gmà. Josep Guiteras, Visitador de nuestro Sector, en su breve parlamento. Trató varias veces de EXCEPCIONAL la obra realizada por el Hno. Guillermo, sobre todo teniendo en cuenta su edad: 95 años. Así lo presenta en reuniones nacionales e internacionales de Hermanos de La Salle, a la hora de ver posibilidades de actividades realizadas por Hermanos Mayores dentro de la Misión Lasaliana. El Gmà. Josep Guiteras, V. A. es un gran amigo de "Sons de Farners" y ha ayudado a darlos a conocer a HH. del Distrito ARLEP con sus actuaciones en Cambrils: SAFA y Grupos de CELTE. "Moltes gràcies, Gmà. Josep"!

Entro ya sin más preámbulos en el aspecto histórico del Grupo y lo hago rememorando la gestación y primeros pasos de "SONS DE FARNERS". En efecto, hace 25 años recibí lleno de gozo al Hno. Guillermo en La Salle- Santa Coloma. Venía de La Seu d'Urgell y llegó, como es lógico en personas que se entregan en cuerpo y alma a la misión, con un poco de "morriña"...

En el curso de nuestras primeras conversaciones, me mostró casualmente un video que le habían obsequiado en el momento de despedirse de la Comunidad y Colegio de La Seu d'Urgell. Era una serie de grabaciones de "Sons del Cadí", obra del Hno. Guillermo con alumnos de aquel Colegio. Le di a entender la satisfacción que yo tendría si un día nuestro Colegio pudiera contar con un grupo musical parecido al de La Seu d'Urgell. Animé al Hno. Guillermo a emprender la obra y me propuse ayudarle en cuanto estuviera en mi mano.

En esas conversaciones iniciales sobre el tema hablamos de que la música puede ser un vehículo idóneo para la transmisión de valores tales como: solidaridad, disciplina, respeto, sinceridad, gratitud, sana competitividad...

Se dieron los primeros pasos y muy firmes por cierto, de tal manera que a fin de curso ya tuvieron las primeras actuaciones y actividades. Así año tras año y siempre "in crescendo".

Mi sueño se hizo realidad y llegó el momento en que pude constatar que "SONS DE FARNERS", éste fue el nombre del grupo, superaba en calidad musical a "SONS DEL CADÍ".

Agradezco al Señor el hecho de que el Hno. Guillermo a sus 95 años esté en condiciones para poder realizar esta labor musical en el ámbito escolar y le pido siga manteniéndole en la misma situación de salud y dedicación personal.

A lo largo de los 25 años de "Sons de Farners", se calcula que el número de muchachos/as que se han beneficiado de este contacto con la música, se aproxima a los 850, con todo el enriquecimiento personal que ello supone. Una nota simpática en el festival del 10 de junio la dio un grupito de miembros de las primeras promociones, hoy ya adultos, presentes al acto y dispuestos a reforzar al grupo acompañándolos en algunas piezas...

Recuerdo, y con esto acabo, que el cambio de Guillermo de La Seu d'Urgell a Santa Coloma de Farners, más en broma que en serio, era calificado de SECUESTRO... Yo no lo creo así ya que nunca un secuestro ha sido ni tan largo, ni tan fructífero...

Alguns testimonis

Natàlia, Neus i Mariona, 7 anys en "SONS"

"Molta gent pot imaginar-se "SONS" com un simple grup de música on nois i noies de l'escola La Salle aprenen a tocar la flauta dolça. No és que vagin errats, doncs som un grup que toquem cançons i fem música amb aquest instrument, però a l'hora seria un error pensar que "SONS DE FARNERS" és només això.

Per a mi "SONS DE FARNERS" ha sigut, és i serà un lloc en el que m'ho passo bé i aprenc a fer música, però també ha sigut, és i serà sempre, un lloc en el que s'adquireixen valors i actituds.

Aquests valors són l'elegància en les actuacions i la senzillesa en la vida. Valors que ens ha ensenyat el Germà Guillermo amb el seu exemple i amb la seva manera de fer, de pensar i de viure. Són valors que mai oblidaré i que

clarament tindran una gran importància en la meua vida.

Moltes gràcies per tot el que has fet per a nosaltres, Guillermo".

Neus Pagès Selga

"Aquest any 2016, "SONS DE FARNERS" ha estat molt important per a mi, ja que era l'últim i l'havia d'aprofitar al màxim. A més, com aquest any "SONS DE FARNERS" ha fet 25 anys, ha estat un curs més especial per a tots. Gràcies als moments que hem passat junts tot el grup preparant la celebració i esforçant-nos el màxim perquè totes les cançons sortissin bé.

Però a mi el que més m'ha agradat d'estar a "SONS", i sobretot aquest últim any, han estat els moments que hem estat junts, assajant, fent música i rient".

Mariona

Components de l'última jornada

"Gràcies per la il·lusió que "SONS" ens ha transmès".

Eva Tomàs

"SONS DE FARNERS" ha empès moltes generacions d'alumnes. Esperem que continuï".

Sílvia

"Fa molts anys que vaig aparcar la flauta, però per molt de temps que passi el record de "SONS" no s'esvaeix i formar part de la seva història és un orgull".

Gemma

"Germà, tot i que m'hagi distanciat aquests darrers anys, "SONS DE FARNERS" ha estat per a mi una gran família".

X

"Fent "SONS DE FARNERS" m'ho estic passant molt bé. A més a més, no necessito cap càmera de fotos. La millor són els ulls".

Xènia

L'IMPERI DE LA INCOMUNICACIÓ

COMUNICACIÓ... INCOMUNICACIÓ... LA CIVILITZACIÓ DE LA INCOMUNICACIÓ

G. Ramon Font i Serra

Està molt de moda actualment tenir una tauleta tàtil, un iphone i altres estris per l'estil... dels que desconec - gràcies a Déu - els seus noms.

Evidentment són eines fantàstiques i de gran ajuda si es fan servir adequadament. Crec, però, que aquestes eines ens dominen completament.

No deixa de ser curiós que aquestes eines, creades per a comunicar-se, serveixen sovint per a impedir la comunicació.

És interessant, més aviat trist, observar com en el tren, autobús, qualsevol banc de la plaça, en els restaurants i

bars... tothom "conversa" amb aquests aparells i resten incomunicats amb les persones que els envolten.

Hi ja no diguem el que passa en l'ambient familiar. A la taula, sovint hom "s'absenta" de la conversa familiar i es dedica a jugar dia sí, dia també... amb la passivitat dels pares, la majoria dels quals, han tirat ja la tovallola. I a les nostres comunitats crec que són molts els que "s'internen" a les seves cel·les i també s'entretenen amb aquestes "cosetes"... No crec que es dediquin a resar-hi massa rosaris... I s'ha d'anar ràpid i amb el menjar quasi bé a la boca un s'havia d'aixecar... perquè les notícies esperaven...

Diuen que estem a la civilització de la comunicació, però si no vigilem esdevindrem la civilització de la incomunicació i a nivell familiar i comunitari és evident que no ens comuniquem prou. I si les comunitats són tan petites...no hi ha pas massa marge... Vivim freqüentment a freqüència, però sovint com "estrangers" els uns envers els altres.

Comunicar-se demana atenció, esforç, tacte, saber escoltar, saber dir les coses... però potser és més pràctic mantenir-se incomunicat i, pendent de la meua tauleta, m'estalvio d'escoltar "rotllos" o "d'aguantar" les converses que no m'interessen, haver d'opinar d'affers complicats, de consolar algú, o d'animar-lo, o d'escoltar les seves inquietuds...

Moltes vegades, però, les nostres converses, quan n'hi ha, són ben pobres eh...

Donar prioritat a les màquines, és una realitat, no porta massa enlloc i no s'hi adiu amb l'esperit cristià que sap que l'altre és algú, que les persones som éssers comunicatius, éssers relacionals.

Davant de tantes tauletes com hi ha, seria bo pensar en allò que digué Jesús: "El dissabte (i avui hauríem de dir la tauleta...) ha estat fet per a l'home, i no l'home per al dissabte (per a la tauleta...)"

Dedicar temps a comunicar-nos, a relacionar-nos, a escoltar-nos, a intercanviar punts de vista..., és un dels nostres deures primers, si volem ser persones madures humanament i espiritualment.

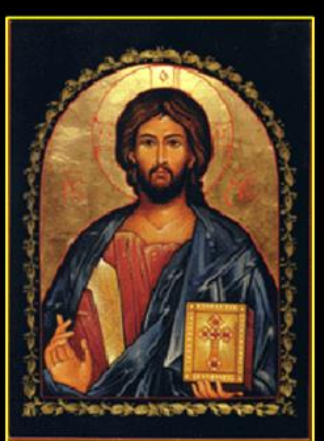

La nostra actitud amb Jesucrist

L'Evangeli ens dona la identitat cristiana

Presentació del G. Joquim Morato i Comerma d'uns textos de José Antonio Pagola

Cal viure «amb la mirada fixa en Jesús, el qui ens ha de guiar pel camí de la fe i el qui la porta a la plenitud» (Ac 12,2).

Tornar a Jesucrist

El primer i més decisiu: posar Jesucrist en el centre de la nostra fe. Tota la resta ve després. Què pot haver més necessari i urgent per als cristians que desvetllar en nosaltres la passió per la fidelitat a Jesús? Ja no basta qualsevol reforma o aggiornamento.

Necessitem tornar al que és la font i l'origen de l'Església:

l'únic que justifica la seva presència en el món. Arrelar la nostra fe en Jesucrist com l'única veritat que ens està permès de viure i caminar de manera creativa vers el futur. Recuperar l'essencial de l'Evangeli, renéixer junts amb l'Esperit de Jesús.

ENTRAR PEL CAMÍ OBERT PER JESÚS

Els cristians tenim imatges bastant diferents de Jesús. No totes coincideixen amb les que tenien del seu Mestre estimat els primers homes i dones que el conegueren de prop i el segueixen.

Si la nostra imatge de Jesús és pobre i parcial, la nostra fe serà pobre i parcial; si està distorsionada, viurem l'experiència cristiana de manera distorsionada.

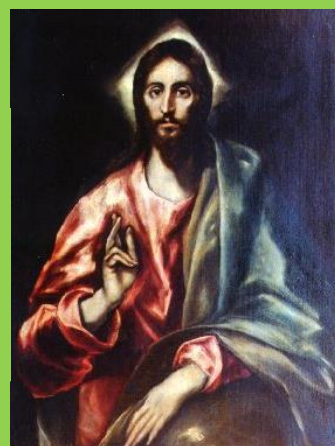

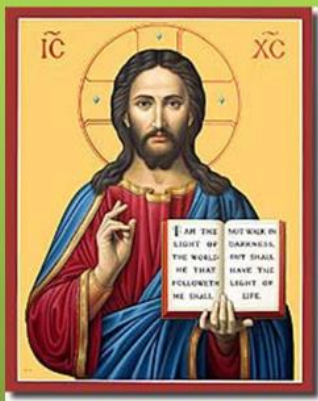
No és possible seguir un Jesús sense carn. No és possible alimentar la nostra fe només de doctrina. **Necessitem un contacte viu amb la seva persona:** conèixer millor la seva vida concreta i sintonitzar vitalment amb ell. **Necessitem captar bé el nucli del seu missatge,**

entendre millor el seu projecte del regne de Déu, deixar-nos atreure pel seu estil de vida, contagiar-nos de la seva passió per Déu i per l'ésser humà.

Què podem fer?

El camí que va fer Jesús

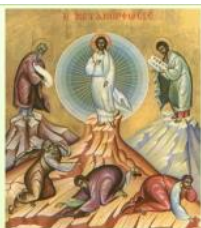

L'evangeli com a nou inici

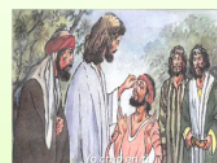

En recórrer els relats evangèlics escoltem les paraules de Jesús, no com el testament d'un venerat mestre que pertany per sempre al passat, sinó com les paraules d'algú que és viu enmig nostre, comunicant-nos «esperit i vida» Jn 6,63).

Només en els evangelis trobem la «memòria de Jesús», tal com era recordada, creguda i estimada pels seus primers seguidors i seguidors. Aquests escrits, nascuts de la seva experiència directa amb Jesús, constitueixen el camí més natural per posar-nos en contacte amb Jesús ressuscitat i amb la seva força per engendrar també avui nous deixebles i seguidors.

Els relats evangèlics, llegits, escoltats, meditats, compartits i guardats en els nostres cors i en les nostres comunitats,

ens permeten d'actualitzar l'experiència primera d'aquells que es van anar trobant amb Jesús pels camins de Galilea. Aquesta experiència ens fa viure un procés de naixement a una fe nova, no per via d'«adoctrinament» o d'«aprenentatge teòric», sinó per mitjà d'un contacte vital i transformador amb Jesús, narrat en els evangelis.

D'altra banda, recordem l'actuació de Jesús no com la història passada d'algú que va viure fa molts segles, sinó d'algú que ara mateix està amb nosaltres sanant les nostres vides, defensant la dignitat dels pobres i marginats, acollint pecadors i indesitjables, abraçant els petits, fràgils i indefensos, i cridant tothom a ser compassius com el Pare del cel.

L'EVANGELI COM A NOU INICI

El Concili Vaticà II ens ha recordat que, al llarg dels segles, l'Evangeli és en totes les èpoques el que fa viure a l'Església. Aquestes són les seves paraules: «L'Evangeli, és tostemps per a l'Església el principi de tota vida» (Lumen gentium, 20). La fe no pot néixer i ser transmesa sense la presència viva de l'Evangeli. Hem de creure més en la seva força regeneradora. **Res no pot revitalitzar avui la fe dels cristians tant com l'experiència directa i immediata de l'Evangeli.**

Hem d'entendre i configurar la comunitat cristiana com un lloc on s'acull l'Evangeli de Jesús. Un lloc humil i fràgil en aquests moments, però un lloc on es procura, sobretot, l'acollida de l'Evangeli. Hem d'instaurar temps i espais per recórrer junts els relats evangèlics. Reunir els creients, els menys creients, els poc creients i àdhuc els no creients al voltant de l'Evangeli de Jesús.

Amb els ulls fixos en Jesús, podem caminar, en els propers anys, vers un nivell nou d'existència cristiana més inspirada en ell i millor motivada per a servir al seu projecte del regne de Déu. Assenyaalem-ne alguns aspectes.

EN LA FIESTA DE SANTA TERESA DE JESÚS

PREMIÀ DE MAR TIENE UN BUEN RECUERDO

G. Jesús Linares García

El 15 de octubre, Santa Teresa de Jesús, es una fecha muy importante para los que vivieron, vivimos y vivirán en este edificio, ayer Noviciado Apostólico, hoy, col·legi La Salle. En esta fecha, 15 de octubre de 1908, tuvo lugar la

solemne bendición de todo el edificio, conjuntamente con la capilla.

Anteriormente, el 23 de julio de ese mismo año, se inauguró parte del edificio, al llegar un grupo de Novicios Menores procedentes de Lembecq-lez-Hall (Bélgica), acompañados por el H. Miguel Febres Cordero; y otros dos grupos, uno de Bujedo (Burgos) y otro de Vals (Francia). La solemne inauguración del Noviciado Apostólico y capilla fue realizada por el Obispo Auxiliar de Barcelona, Doctor Ricardo Cortés, estando presentes el Superior General de los Hermanos Gabriel Marie, el Rdo. Hermano Asistente Vivencien Aimé, el H. Visitador de Catalunya, diversos Hermanos de Barcelona y vecinos de Premià de Mar.

A partir de este día, la casa y capilla quedó bajo el patrocinio de Nuestra Señora del Puerto y de San Juan Bautista de La Salle. La construcción estuvo dirigida por el Hermano Geraldus, arquitecto, con el visto bueno del arquitecto Bassegoda. Cien obreros trabajaron activamente en nuestro edificio, desde mediados de 1907 hasta el 15 de octubre de 1908 y mientras tanto, los Hermanos vivieron en la Torre. El primer director fue el Hermano Perpetuo Víctor y, como subdirector, el H. Hadulf Jean Baptiste.

Dos años después 1910 se inauguraba nuestra Escuela de Nuestra Señora del Puerto, a orillas del Camí Ral, más tarde Nacional II; al celebrarse las Bodas de Plata, se iba a denominar dicha calzada Paseo La Salle, con la entrada a la finca y escuela, nº36.

Cien años después, muy cerca de la antigua escuela, y “apoyada” en la masía de los Hermanos”, surgía el complejo para Educación Infantil, para alumnos de tres, cuatro y cinco años. Son tres líneas de nueve unidades, que junto a la Torre, forman un conjunto unitario, sueño de unos e ilusión de todos.

Pienso, que esta mañana, en la festividad de Santa Teresa, ha de ser motivo para todos los que formamos le Comunidad Educativa, y en especial, para los que hoy celebramos la fiesta de Santa Teresa de Jesús, un momento **de acción de gracias**.

Son 106 años. Son recuerdo, un canto al Dios de la creación, un salmo de acción de gracias y un recuerdo hacia aquellos que nos precedieron en el camino de la docencia. Para todos ellos- y personal de La Salle Premià de Mar- esta mañana, te ofrecemos un álbum repleto con la palabra **GRACIAS**.

“Ciència i fe no són incompatibles”

Josep Corbella, La Vanguardia 31 juliol 2016

El físic i enginyer informàtic Josep Maria Martorell és des d'abril director adjunt del Barcelona Supercomputing Center-Centre Nacional de Supercomputació. Abans havia estat director general de Recerca de la Generalitat. (Antic alumne de La Salle Reus i també ha estat professor en el Campus Universitari La Salle).

Si no s'hagués dedicat a la recerca, que li hauria agradat ser?

Em temo que la política hagués estat la meva primera temptació.

La qualitat que més aprecia en un científic?

L'entusiasme i la visió.

La que més el disgusta?

La hipocresia.

El tret principal del seu caràcter?

Voldria pensar que l'optimisme: intento somriure sempre.

Què pensa que és cert encara que no pugui demostrar-ho?

Seré poc original: que no estem sols a l'univers.

Quina idea desitjaria que se li hagués ocorregut a vostè?

Icrea. Una idea simple i elegant amb un enorme impacte positiu.

Què necessita per concentrar-se?

Pressió temporal: em concentro millor si tinc poc temps per fer moltes coses.

Quina activitat física fa?

Aquella que decideixen les meves filles, especialment els caps de setmana.

Què voldria fer millor?

Planificar i delegar.

Com manté el cervell en forma?

Treballar amb científics de primer nivell t'ho facilita bastant.

Com li agrada relaxar-se?

M'encanta llegir còmics de ciència-ficció.

El seu error més gran?

No haver marxat a treballar a l'estranger quan en vaig tenir l'oportunitat.

Un heroi de ficció?

La coronel Jennifer Sparks, de l'univers Wildstorm.

Un personatge històric o actual a qui admiri?

Winston Churchill. El seu discurs del 13 de maig del 1940 ("sang, esforç, llàgrimes i suor") és memorable.

El mestre que més l'ha marcat?

Manolo García, el meu professor de física a La Salle Reus.

Va guiar la meva curiositat científica durant el batxillerat i em va ensenyar també que Ciència i fe no són necessàriament incompatibles.

Un llibre que l'hagi inspirat?

El zoo d'en Pitus, fa ja trenta anys. I *Cosmos* de Carl Sagan, esclar!

Un consell a un jove científic?

Busca mentors científicament brillants i humanament humils.

El que més el fascina?

Entendre nous avenços científics. És impressionant adonar-se de fins on estem arribant com a espècie.

Una frase per penjar a la paret?

Donec perficiam. (= fins aconseguir-ho)

La seva fórmula, nombre o molècula preferida?

El nombre e. Tan discret i tan present a tants llocs!

L'últim que l'ha meravellat?

El gran compromís de la nostra comunitat científica i universitària davant les dificultats més grans en dècades. Ha estat increïble.

Sortida dels Germans de Tercera Edat

Una experiència de fraternitat i de bona convivència

GG. José Luis Rodríguez González i Jaume Palom Izquierdo

Hem estat 23 Germans de Tercera Edat hem gaudit d'uns dies de repòs a La SEU D'URGELL I RODALIES de l'1 al 7 de juliol de 2016. Han estat uns dies tranquils, fraters i de bona convivència. Tots hem sabut respectar el ritme i els horaris, i el bon enteniment mutu ha estat excel·lent.

Dia primer, 1. Dv. 01.07.2016: Del Cap i Casal a Mollerussa i a La Seu d'Urgel,

L'elecció de La Seu d'Urgell i rodalies fou proposada als Germans participants a l'excursió estival de l'any passat, a Burgos. Els GG. José Luis Rodríguez i Jaume Palom coordinarem la sortida de set dies de juliol, 1 al 7, amb un primer dia d'anada el primer de juliol, Barcelona - Mollerussa - La Seu d'Urgell i un de tornada el 7.07.2016 parant a Guissona (Corporació agro-pecuària) i Montblanc (Rifacli).

El benvolgut G. Fernando Soto, del Col·legi de La Seu, ens va atendre molt bé i sobre el programa preestablert va fer les modificacions oportunes a les visites de La Seu d'Urgell i rodalia. Anà a Bujedo a l'enterrament del molt estimat G. Miguel

Ramos el dia 2.07.2016.

Puntuals, a la Plaça Bonanova, a les vuit del matí sortírem cap a la central de Ravigo, guiats pel conductor Sr. Alfonso Checa, prop de La Verneda. El trasllat per afegir noves cadires fou eficient. Una hora després entràrem al Vallès Occidental per Montcada, vorejant Sant Cugat i Rubí entràrem a la vall del Llobregat i per l' AP7 cap a empalmar amb l' AP2. Aturada tècnica a l'àrea de servei de Montblanc per recollir els Germans J. M. Sans de Cambrils i Enrique Polo i Ceferino Catalán de Reus, i enfilem cap a Les Garrigues, voregem Borges Blanques, Puiggròs (G. Chimenos), Arbeca (G. J.M. Sans), i cap a Mollerussa. A la Nufri ens esperen els GG. Pablo Enrique i Miguel Fernández de Mollerussa. Ens acompanya el Sr. Sebastià, som revestits de blanc, amb gorra inclosa, i visitem el complex que té dos quilometres de llarg. Contemplem els dos sectors de la fàbrica, fruita fresca per a les grans superfícies i sucs per a l'exportació. Els sis quarts d'hora es fan curts. I les transicions tèrmiques de calor a fred i tornada són superades amb bona nota. L'autocar aparca a l'ombra de les moreres de l'atri del Col·legi. I anem cap a la Basílica parroquial de Sant Jaume, obra de Puig i Boades (1950) amb l'espai de pregària permanent al baptisteri. Mn. Jordi celebra l'Eucaristia a la capella de la capçalera i els GG. Santiago Peribáñez, Pablo Enrique i Miguel Fernández cooperen en la celebració.

El dinar generós al menjador escolar de Mollerussa ens permet valorar el sentit d'acolliment d'aquesta casa santificada per l'estada pre-martiral de San Jaume Hilari i del Director Beat G. Cirilo. Una visita a l'escola o migdiada amb el telediari de fons ens permet sortir a les cinc cap a la capital d' Andorra: La Seu.

Sortim cap a Linyola, ens apropem cap a Balaguer i travessem Ponts, la lasal·liana d'Urgell, albirem al fons la mil·lenària Col·legiata agustiniana de Sant Pere i el nou aqüeducte del canal de les Garrigues, passem a tocar el Santuari de la Mare de Déu dels Àngels d'Oliana, l'embassament ple, els nous túnels que ens duen fins a

Coll de Nargó, Organyà i el trencant cap el Cantó, Castellciutat i al pati ens deixa l'autocar. Manca encara el G. Antoni Perera. Els Germans de València-Palma Segura i Duran donen un toc de germanor illenca i fidel.

El cel ennuvolat invita al passeig i a dos quarts de nou ens retrobem amb la comunitat de la Seu pel sopar al menjador de l'Alberg. Alguns ens assabentem que Gales jugarà amb Portugal en semifinals. Bèlgica ha dit prou. A dormir. Bona nit.

Dia segon. Db.2.07.2016: Les joies de la corona: Episcopal, La Seu, claustre i museu d'Urgell.

Ens retrobem a la capella de l'escola per l'eucaristia comunitària. L'alegria és un signe de l'evangeli. Bon esmorzar i cap al cor de la ciutat, la **Catedral** romànica iniciada el 1121 i acabada el 1195, el magnífic portal de ponent coronat amb el campanile de dos pisos, obra de Ramon Llobard i el relleus dels quatre símbols del tetramorf, manifesta el ritme d'obertures i decoració de la seva part més alta i en frontó que culmina el campanaret. És un edifici de planta basilical, amb tres naus i un transsepte molt llarg en el qual s'obren cinc absis. Una elegant galeria de tipus italianitzant recorre la part superior del creuer i la part externa i superior de l'absis central. El cimbori molt alt s'aixeca a la intersecció del creuer amb la nau principal.

Ens rep el guia, Sr. Jesús, que manifesta la pietat i erudició en la visita de l'interior de la Catedral romànica i al claustre que conserva tres galeries romàniques. Els capitells de granit són sobriament treballats seguint l'escola rossellonesa. Sobresurt la capella de Sant Miquel erigida per **Sant Ermengol Salla** el 1030. És molt interessant la capella de la Pietat del S. XVI dins del museu. Les reproduccions de la catedral i d'esglésies romàniques de la contrada del Germà **Antoni Molinos** tanquen la visita. Alguns aprofitaren el matí per recórrer la vila vella un temps emmurallada, el mercat sota les porxades, el Palau episcopal...

Al migdia dinàrem al Col·legi en una ampla taula rectangular que facilitava la sobretaula. Migdiada o televisió o passeig cercant les ombres del sol de migdia. A les cinc de la tarda anàrem cap a Castellciutat on amb el nom d'Orgel·lia fou seu de la primera diòcesi des de 516. Arrasada al 793 pels musulmans guiats per Abd Al-Malik. Conternplàrem tot passant l'antic Castell, fortalesa borbònica, on hi ha ara el Motel. Aquí va néixer el G. Daniel Cabedo, a.c.s. El G. Eduard ens portà a l'aeroport. Veiérem un helicòpter, alguna avioneta, dos avions taxis, la torre de control, i a la pista d'aterratge, 1500 m de llargada, curses de velocitat de cotxes modificats, fins i tot un bòlid de mil cavalls de potència amb motor de combustió de metà. A la tornada la majoria visita el parc olímpic del Segre, d'altres el parc de la Valira, i el claustre civil de Luis Racionero, antic alumne, ... que estava tancat i barrat.

A les vuit alguns anaren a la comunitat i a dos quarts de nou el bon sopar. Per penals Alemanya ha eliminat Itàlia. Per penals solament. Bona nit.

Dia tercer, Dg. 3.07.2016: Terres de l'abat Oliba i Sant Miguel de Cuixà al Conflent.

El matí neix emboirat. És un miratge temporal. A l'autocar en sortir de La Seu preguem els laudes que el G. Pablo Enrique ens ha preparat. S'ha enriquit amb un bonic Salm 2.6 actualitzat per un prevere de Tarragona. Recordem el martiri dels GG. Leonardo José i Dionisio Luis tot anant cap a Puigcerdà. Travessem tota la Cerdanya del sud cap al nord. Pugem a 1700m. tot esguardant les fortificacions de Vauban a Mont Louis. Baixem seguint la vall de la Têt fins a Prada del Conflent. Arribem puntuals per l'Eucaristia concelebrada pels dos monjos del monestir de Sant Miquel de Cuixà. La litúrgia en francès menys l'evangeli, i els goigs de Sant Miquel en català. El degà del Monestir, monjo nascut a Milà, ens recorda la

història i visitem a fons l'església especialment el presbiteri i els absis. Després visitem les excavacions de l'atri la meravellosa capella del Pessebre. Ens acomiadem cordialment a la porta del palau de l'abat i

travessem Prada tot contemplant el monument a Pau Casals i arribem puntuals a Vilafranca del Conflent. Dinem a una terrassa del Relais que compartim amb el soroll dels motards. Després de la sobretaula assegurem el bitllet del tren «jaune» del dimarts i visitem l'interior de les fortificacions de les muralles de Vilafranca del Conflent tot repassant aquesta vila fundada pel comte de la Cerdanya. Un passeig comunitari en fila índia, possiblement de tres kilòmetres, sense cap incident dins dels baluards. Amb sentit de l'humor algú reclama que ens retornin el preu de l'entrada. Parem a Mont Louis i prenem un refresc. A les 7 en punt som a casa. A dos quarts de nou sopem. França a la primera part ha fet quatre gols bonics a Islàndia. El capvespre refresca poc. Demà seguirem les petjades primeres de Sant Jaume Hilari: Sort, Enviny, Llessui. Bona nit.

Dia quart, DI. 04.07.2016: Petjades primeres de Sant Manel Barbal i Aigües Tortes.

El matí neix resplendent. Abans de les vuit començàvem l'esmorzar. A dos quarts de nou enfilàvem cap a Adrall i iniciàvem la pujada al port del Cantó. La pregaria de Laudes recorda Sant Jaume Hilari i Santa Isabel de Portugal, néta de Jaume el conqueridor. Preguem pels Germans difunts que ens acompanyaren altres anys com Miguel Ramos, Jesús Núñez, i especialment el Sr. Josep Escalé, pare del G. Joan. Un tractor impedia al Sr. Alfonso superar el pas cansí del pagès que va a la seva. Arribàrem a Sort i enfilàrem la pujada cap a Enviny on ens esperava Josep Escales. Eren poc després de les 10h. A dos quarts d'onze teníem l'eucaristia celebrada per Mn. Joan Pau, rector de Sort i rodalia. L'anima el G. Salvador a l'església del bateig de Sant Jaume Hilari. Després contemplem un vídeo sobre el retaule gòtic - renaixement de l'altar major, la festa de la restauració de la capella acabada la guerra i una síntesi contundent del testimoni martirial de Sant Jaume Hilari. Després pugem a les golfes restaurades i contemplem una estampa única de la muntanya pallaresa des del mirador de les golfes orientat cap el migdia. Prenem cireres collides ahir i ratafia de codony, atenció del Sr. Josep. Mn. Escales està a Barcelona pel tractament del càncer. Puntualment ens acomiadem del Sr. Escales i del Mn. Joan Pau i evoquem el castell dels comtes de Pallars on nasqueren Sant Ermengol Salla i Sant Ot Salla, popularment San Dot, bisbes

de la Seu, fills dels comtes de Pallars ara fa mil anys. A la una passada arribem a Espot-i dinem a l'Hotel Roya, família del G. Josep Maria Segú, al Cel sia.

A les tres en punt pugem en taxi a l'estany de Sant Maurici i contemplem especialment el relleu del plegament alpi, la vegetació del bosc caducifoli centre europeu i les pinedes de melis i pi negre, els prats de dalla i les avetoses així com el bosc de ribera. Cadascú camina el que les cames li permeten. Recordem el G. Fernando Soto que amb el G. José Luis planificaren tan bé aquest dia. La tornada des d'Espot fins a la Seu fou un bon repàs per valorar els tresors naturals del Pallars Sobirà i de la Muntanya de l'Alt Urgell. Ens retrobem

pel sopar i el Germà José Luis ens presenta el programa de demà amb les meravelles del tren “jaune” tot travessant el Conflent. Caldrà matinar per agafar el tren. Bona nit.

Dia cinquè, Dmt 05.07.2016: El trenet "jaune" i la vall de la Têt, Font Romeu i a Vilafranca del Conflent.

El germà sol jugava a fet i amagar de bon matí. Al migdia guanyava. Al vespre algunes nuvolades descarregaven la germana pluja sobre les muntanyes d' Andorra. S'avança l'horari a fi de no perdre el tren i

el bitllet col·lectiu més econòmic. Esmorzats sortirem deu minuts abans del previst i enfilarem cap a Puigcerdà. Als Laudes matinals felicitem el G. Josep Chimenos en el seu joïós aniversari i pregarem pel repòs etern del pare del G. Escalé i pel G. Federico García de Pont d'Inca. Gairebé sense adonar-nos érem a la Guingueta, ara Bourg Madame. Hi havia les carpes del circ. Travessarem la vila florida de Sallagosa i arribarem a temps a l'estació del trenet i prenguérem el tiquet d'anada i tornada de Font Romeu a Vilafranca del Conflent. Encara hi hagué temps de fer una passejada frescal en mig dels prats de dalla o esperar que a les deu ens agafés el trenet. Dels 1550 m. d'alçada pels

altiplans ondulats de Mont Louis per seguir la vall de la Têt fins a Vilafranca del Conflent: 7/4 d'hora de viatge tranquil tot admirant la vegetació, l'orografia, l'enginyeria atrevida de ponts, túnels ja centenaris.

Visitarem la cova fortificada per Vauban dins del complex càrstic davant mateix de la vila fortificada a una temperatura constant de 14º i molta humitat. Al Relais de Vilafranca tinguérem el dinar els 22 expedicionaris. Un darrer passeig pel nucli urbà medieval i xino-xano ens atansarem a la Gare on ens havien reservat un vagó. Alguns preferiren anar en el vagó descobert: La fotografia té les seves exigències. És una experiència nova que permet gaudir del panorama de la muntanya i de la proximitat de la varietat de la vegetació del bosc centroeuropeu, de l'estatge alpi d'avetoses, pinedes i fagedes, del castanyet, del bosc d'alzinar mediterrani i dels prats de dalla, i de les gorges i de l'erosió glacial de les geleres fòssils. A Font Romeu reprenguérem l'autocar i ens arribarem a l'estany de Puigcerdà esguardant peixos i cignes i ànecs i oques i els majestuosos avets i els gegants desmaïats i les construccions de viles de la burgesia barcelonina. Temps de repòs, sopar, passeig per la rambla. D'altres esguarden el Telediario i es fixen en el temps de demà. Bona nit.

Dia sisè, Dmc. 06.07.2016: Andorra: Fe, cultura, paisatge i gastronomia.

Ens hem llevat d'hora i alguns núvols refrescaven el matí. Després d'esmorzar deixem La Seu d'Urgell i ens enfilem seguint la Valira. Recordem el martiri del Beat G. Jacob Samuel camí d'Andorra. Resem Laudes tot recordant Santa Maria Goretti i la Mare de Déu de Meritxell.

La policia andorrana ens atura. Són germans grans de La Salle. Ens donen el vist i plau i cap a Andorra la Vella. El Germà Palom s'equivoca de camí a Escaldes-Engordany i pugem fins més enllà d'Ordino fins a l'església de Sant Martí de la Cortinada. Fem marxa enrere i com si fóssim del tour escalem des d'Ordino 1298m. fins a la collada a 2000 m, i baixem fins a Canillo, la parròquia més gran i antiga del país andorrà.

Visitem la formosa i antiga església romànica de Sant Joan de Caselles per l'arquitectura gòtica pel retaule

de Sant Joan Apòstol i amb una retrobada majestat de més de mil anys. Baixem a veure la casa de colònies que ha creat Mn. Ramon Rosell rector d'aquesta parròquia durant 53 anys i que ens presenta la directora Sra. Ester. Recorden molt allà al G: Daniel Cabedo i els seus excursionistes. Després pelegrinem a Santa Maria de MERITXELL, patrona d'Andorra i actualment basílica. Contemplem la primera capella arrasada pel foc i la nova obra de Ricard Bofill i inspirada per Mn. Ballarín. L'església de Creu grega té al creuer el presbiteri amb un altar circular. Allà amb la claror del migdia mirem a la mare de Déu de la Il·lum del *meridies*, que ens esguarda maternal, porta esclops als peus, és de la terra, i amb unes mans grans, molt grans, ens invita a acollir el perdó i la misericòrdia. Al front porta el signe de l'esguard de l'ull del Déu Pare. El text de la Missa és el propi de Madona Santa Maria de Meritxell, la visitació: Una invitació al diàleg com els dos claustres annexes un obert a Orient el judaisme, l'altre a ponent com el pati dels lleons de l'islam a Granada, en mirada oberta a la natura i a la pau. Pugem a l'estany d'Engolasters i en el camí ens sorprèn l'altiu i harmònic cloquer romànic de Sant Miquel que domina la vall de la Valira des de la seva perfecció romànica llombarda i a peu, des de la carena pelegrinem cap el restaurant Ilac i cel encerclat pel bosc de pi negre. Després d'un bon àpat i abundant, ple de germanor, el G. Fernando Soto fa possible que l'autocar ens reculli a l'altura del Ilac amb l'habilitat del Sr. Alfonso Checa. Alguns Germans poden complir amb el deure fratern de l'amistat envers els seus malalts. Arribem segons l'horari previst i cap a sopar. A la mitja part la sala de televisió queda mig buida: Portugal finalista davant dels celtes de Gales. Molt bon descans.

Dia setè, Dj: 7 de juliol: Sant Fermí. Comiat. Cooperativa de Guissona. A casa.

Alguns es lleven més d'hora. Veuen el primer "encierro pamplonica". A la pregària matinal recordem els nostres valents navarresos que ens havien acompanyat altres vegades: Alnoth Alemán Ochoa, Manuel García Jiménez i José Manuel Ruiz Amadoz. Tenim l'Eucaristia patronal del bisbe Sant Dot, al cim del Col·legi a la torre, i celebra Mn. Benigne, antic Alumne d'Oliana, el capellà de la casa i director de l'Arxiu Diocesà. Després d'esmorzar anem a recollir les maletes i les pugem a l'autocar. Fem una enquesta d'avaluació del viatge i de prospectiva. Ens acomiadem del Germà Fernando Soto, que ha preparat bona part de la sortida i preguem pel Director, G. Eduard Blasco, pendent d'operació a Barcelona. La degustació de la ratafia del G. Baró deixa al paladar un regust bo, com la ratafia de codony d'Envin i els pastissos salvadors i condalencs del cor de Catalunya: Gràcies G. Fargas... L'atenció rebuda a La Seu per REVIS ha estat excel·lent. I sortim cap a Guissona resseguint el Segre fins a Ponts i després el Llobregós fins a Gesso, ciutat lacetana, ocupada per Roma al segle XI abans de Crist i que fou municipi romà. Tenim l'àpat a l'auto-servei del menjador de la Cooperativa fundada pel Senyor Alsina, antic alumne de Bonanova. A la tarda visitem el complex agropecuari guiats pel Senyor Jordi, estones a peu, i d'altres al trenet elèctric, 16 Ha. I acomiadem primer als GG. Pablo Enrique i Miguel Fernández de Mollerussa i al Germà Àngel Ruiz el conductor.

Parem a Montblanc i acomiadem els GG. Josep Maria Sans, Enrique Polo i Ceferino Catalán del Baix Camp que els porta el G. Jesús Morer.

Compren carquinyolis Rifacil i cap a Barcelona. Gràcies al Casal i a Bonanova per l'hospitalitat. I al nostre Germà visitador Josep Guiteras per les facilitats donades. ¿Fins l'any vinent? Que la Mare de Déu del Migdia del Pirineu, Meritxell, i la Mare de Déu del Camí a Cambrils o *la Virgen del Camino nos ayuden a llegar al buen destino*. Santa Madona de Montserrat acollí-nos sota el vostre mantell blau, penyora de salut i pau. Que tinguem a la comunitat i a la família un bon estiu ni que sigui calorós.

La gratitud cordial a tots els Germans que han participat en aquesta sortida i d'una manera especial al G Enrique Polo, infermer emèrit, per la bona salut dels 23 Germans.

Entrevista al G. Isidre Aloy

G. Ramon Pascual

Ramon Pascual. Bona tarda, Germà Isidre. Com estàs de salut? Com et trobes?

Isidre Aloy. Em trobo molt bé, gràcies a Déu, cada dia millor des de que estic a la Casa Sant Josep, especialment a partir de la pneumònia del mes de gener de l'any passat.

L'equip de PAX em demana una entrevista. Per l'edat, et toca a tu. Estàs preparat?

Tothom ha pogut comprovar que parlo poc, que prefereixo escoltar... Bé, si això pot servir per alguna cosa, faré un esforç per complir la norma que ens proposava el benemèrit Germà Arcadi: "Nada pedir, nada rehusar."

La teva família és nombrosa. Explica també algun record de la teva infància.

El meu avi, Julià Aloy Coromines (1853 – 1944) fou masover de la finca Les Cots. Tingué 6 fills i 2 filles. La petita, Francesca, fou monja de clausura a Vic amb el nom de Loreto. Bon treballador i administrador, va poder comprar dues finques: Cal Capxic i El Soler, aquesta última en estat ruïnós. L'hereu, Isidre Aloy Costa (1888 – 1917) es casà amb Dolors Colillas Miralles i tingueren tres fills: Julià, Maria i Josep. La grip de 1918 fou nefasta a Les Cots. Isidre va morir el 30 d'octubre de 1918. Dolors, també atacada, va perdre per avortament el que hauria sigut el seu quart fill. L'avi Julià, acabat el temps del dol, aconsellà a l'Antoni, germà del difunt, d'acceptar la llei del levirat, prenent per esposa la viuda. Tingueren cinc fills: Martí, Joan, Isidre, Mª Dolors i Lluís. Tots

nasqueren en la casa Les Cots. Acabada la reconstrucció de l'edifici El Soler, antiga posada sobre l'antigua pista Girona - Lleida, els avis, els esposos Antoni i Dolors i els vuit fills ens instal·làrem en El Soler, abandonant Les Cots el gener de 1931. El fill gran, Julià, havent freqüentat el Col·legi de Manresa, s'incardinà aviat al seminari de Vic. El Martí, el Joan i jo mateix, després d'anar a l'escola pública de Callús, ens n'anàrem al Col·legi Llissach de Santpedor, el mes d'abril de 1934. Confesso que més d'una vegada vaig participar durant el recreo a la desfilada dels retardataris. El Joan entrà al Petit Noviciat de Mollerussa el setembre 1935. La meva germana petita va anar al col·legi de les monges a Santpedor. A casa érem molt catòlics i resàvem cada dia el sant rosari. Missa dominical, ajudes a la

parròquia, almoina als pobres. La propaganda comunista era preocupant... Ens sentíem amenaçats pels rumors de les llistes negres... Ja se sentia la persecució religiosa.

El 18 de juliol hi ha l'Alçament nacional i esclata la revolució anarquista. Tot seguit es repeteixen els escorcolls de part del comitè revolucionari. El meu pare ajuda a escapar cap a França el seu fill Julià i el rector de la parròquia. Ell sap que és perseguit però, per evitar represàlies a la família, es sacrifica. Cap el tard de l'11 d'agost, un escamot se l'enduu i, després

de martiritzar-lo exigint que delatés els dos fugitius, el seu fill i el rector de la parròquia, el maten, a uns 350 metres de casa.

Uns dies més tard, confisquen la casa, roben la collita i el tractor i imposen d'allotjar i alimentar un policia, un guàrdia d'assalt i llurs famílies.

Els tres anys de guerra vam patir força. El meu germà Josep, en ser cridat a la seva quinta, va aconseguir fugir a França, passar a l'Espanya nacional i participar a la batalla de Terol on va patir molt. El Julià, aconseguí acabar els estudis sacerdotals i tornà a casa ja ordenat sacerdot.

Quan et vas decidir a ser Germà de la Salle i qui et va portar?

El mes de maig de l'any 1936, jo estava en la segona classe, donada pel Germà Francisco Magín (Beat Antoni Tost Llaveria). Ens va exposar els avantatges de la vida religiosa. Fou en aquells moments que vaig prendre la decisió de la vocació, que encara conservo, gràcies a Déu i malgrat tot.

Acabada la guerra, el Germà Jacinto Félix (Ramon Caballol) va escriure al meu germà Joan demanant-li si volia continuar. El Joan em passa la carta. Extasiat, accepto immediatament.

La meua mare, que ja havia obtingut de Déu que el seu primer fill fos sacerdot, acceptà contenta. I es posà tot seguit a preparar tot el necessari. Calgué esperar amb tot que es celebressin els funerals pel pare.

Total que, l'11 de setembre de 1939, a les 6 de la tarda, entrava content a la casa Sagrat Cor de Cambrils.

Tens alguns records del teu temps de formació?

Em vaig adaptar tot seguit al grup. Al ser tant tímid i silenciós, el Germà Clemente em tenia molta consideració, i també el santpedorenc Germà Conrad Rovira i els altres Germans, Carles Joan Casadesús, Leovigildo Blas Román, Joan Tuyet... M'agradava molt estudiar, sobre tot les matemàtiques, les Ciències Naturals i la Física i Química. I també el solfeig.

A l'hivern de 1941 passàrem tots a la casa Sant Josep. El Germà Leovigildo Blas fou el fuster providencial per a preparar econòmicament i pràctica armaris i mobles per a tots.

Com es considerava impúdic ficar les mans a les butxaques, vaig suportar estoicament els penellons a les mans, a les orelles i, inclús, als peus.

El mes de juny de l'any 1941, els alumnes de la tercera classe férem l'examen d'Ingrés al Batxillerat. I el 1er de Juliol vàrem començar el Postulantat els 24 escollits, de 16 o 17 anys d'edat. Durant el noviciat, el col·legi de Tarragona ens va inscriure en el llibre d'escolaritat les notes del Primer Any.

A la festa de la Mare de Déu del Pilar, 24 postulants rebérem amb fervor el sant hàbit i un nom nou. Em tocà el nom de **Dionísio Luis**, en memòria del màrtir director del Col·legi Bonanova. Tan sols 21, dels 24 ingressats, vàrem acabar el noviciat. El noviciat fou per a mi un cenacle.

Quatre Germans, Casimir Félix, Joan Illa i dos més, passaren tres dies amb nosaltres, els novicis, per tal de celebrar les nocces d'or de llur professió perpètua, foren un bon exemple per a nosaltres.

El Germà Amadeo Àngel ens rebé a l'Escolasticat, amb el Germà Agustí Josep Jofresa com a sotsdirector. Tot seguit els estudis. Juny de 1943, ens presentàrem candidats lliures a l'Escola de Magisteri de Tarragona.

El juny de 1944, venen els catedràtics de l'Institut de Tarragona a examinar-nos dels cursos 2n i 3er Batxillerat. Al mes de setembre del mateix any, aprovem el 4rt curs. El juny de 1945 passem el 5è curs i el mes de

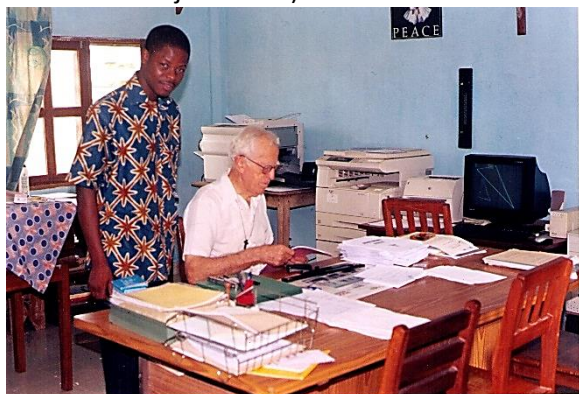
setembre, el 6è. El mes de setembre em destinen a quedar-me en l'Escolasticat, a continuar la formació i participar en el cos professoral. Laus Deo!

El 7è curs ens el certifiquen i aproven com alumnes del col·legi de Tarragona. I ens presentem a l'Examen d'Estat a Barcelona. Ja som batxillers.

Com que jo havia interromput el magisteri, l'acabo en el mes de setembre. Com a premi, passo tres dies a Benicarló, aprofitant per visitar Peníscola, en solitari.

Què voldries senyalar dels teus anys de docència?

Fins l'any 1950 treballo a l'Escolasticat. Matemàtiques, Ciències Naturals, Física i Química, Catecisme m'ocupen tot el temps. M'entreno com a organista, al principi a quatre mans amb el Germà Fermí Mas (ell la clau de Sol i jo la de Fa). També Història de l'Art i un any, al ser enviat a Roma el Germà Jofresa, el reemplaço per les classes de Grec.

Per tal que no malgastés el temps, també em vaig presentar de lliure a l'Escola de Comerç de Barcelona: Em falta aprovar dues assignatures, Taquigrafia 2 i Anglès 2.

Vaig participar en el muntatge del museu de Ciències Naturals situat en el passadís del Noviciat, o del CELTE diem ara.

L'any 1950 passo uns mesos al col·legi de Tarragona pel servei militar: dono classe als analfabets i juro bandera.

1950 – 56, estic a la Bonanova, per tal de treure una llicenciatura. Aconsellat pel Germà Leovigildo, escullo Matemàtiques i Físiques. Sóc titular de la classe de cinquè Batxillerat. No tinc el do de gents, ni autoritat suficient per aquesta classe.

El desembre atrapo una infecció pulmonària. Estreno la penicil·lina i l'estreptomicina, acabades de descobrir. Passo la convalescència a la Pobla de Lillet, al costat del meu germà Lluís i del Germà Pedro Regalado.

Al tercer trimestre em passen a la Segona Divisió. La meva dicció és obscura; exigeix un suplement d'atenció per part dels que m'han d'escoltar. Tinc gran dificultat per reconèixer els alumnes i recordar els seus noms. És un pes que hauré de suportar tota la vida.

Tot i repetint el segon curs, obtinc la llicenciatura amb penes i treballs, simultaniejant les classes en el Col·legi.

Durant aquests anys es construeix l'ampliació del Col·legi i el teatre. I s'inaugura el nou orgue.

Torno a l'Escolasticat el 1956.

Se'm concedeix la gràcia de seguir el Segon Noviciat a Bordighera, de l'octubre fins el desembre 1958. Molta oració. Renuncio el viatge a Roma per considerar-lo com un simple acte de turisme. M'envien a Salamanca per la correcció de les proves de Catecisme. De tornada, el dia d'Epifania puc assistir a missa a la catedral de Burgos i dinar a Bujedo.

Els escolàstics que, havent fet un any d'ensenyament, tornen a l'Escolasticat per completar estudis, es tornen una mica exigents. A la classe de religió, per dos cops, els increpo per les murmuracions que he pogut descobrir. Al dia següent sóc enviat a repetir el Noviciat: tres mesos i tres setmanes a Sant Martí Sesgueioles.

Final de setembre, rebo destí per al Col·legi Comtal. Quinze dies més tard cap a Reus, per assegurar les classes de Matemàtiques del curs 5è. De nou, altre vegada cap a l'Escolasticat.

El Germà Visitador, Plàcid Fermí, em demana de fer oposicions a professor auxiliar de Matemàtiques pels Instituts d'Ensenyament Mitjà. Preparo el programa. El dematí de la prova oral, el Visitador em telefona dient-me, per animar-me, que m'ha recomanat al tribunal. El meu orgull s'encén... Faig la classe de mala gana i evito presentar la bibliografia. Caldrà tornar-hi l'any següent on obtinc el 6è lloc. Trio l'Institut de Calahorra, on sóc molt ben rebut. Però, malauradament per a ells, demano tot seguit passar a la reserva.

El mes de juliol el Germà Visitador, Abraham Royuela, em proposa d'anar a Bata (Guinea Equatorial) per dos anys. Passo dos mesos a l'Escolasticat de Salamanca per fer un recolzament de matemàtiques als escolàstics i aprofito per operar-me d'una hèrnia inguinal.

A Bata em confien la direcció de l'Institut Charles Lwanga, tot nou i flamant. Encara guardo la nominació oficial. Estava en ple creixement. Quan el vaig deixar tenia 1052 alumnes servits per 45 professors.

El Germà Francesc Alert s'ocupava de l'economia i el Germà Pascual Cañete era el fidel secretari. Jo era, a més a més, Subdelegat de Protecció Escolar pel continent.

Quan Macías Nguema, usurpador del poder, va encendra la població nativa contra el blancs (sobre tot els comerciants) tots vàrem fugir, emparats per l'Estat espanyol (març de 1969).

Passo tres mesos al Congrés. El curs 1969 – 1970, estic a Salamanca, en l'Aspirantst. M'encomanen de tramitar el reconeixement del col·legi con a Centre de Formació Professional contractat.

Del mes d'agost de 1970 fins el gener del 1978, estic en el Col·legi Monseñor Steinmetz de Bohicon (Dahomey, més tard, República Popular del Bènin). Sóc secretari, professor de Física i Química, de Ciències Naturals, Religió, i, més tard, de Matemàtiques. Durant un trimestre reemplaço com a director el Germà Francesc Alert, absent per malaltia.

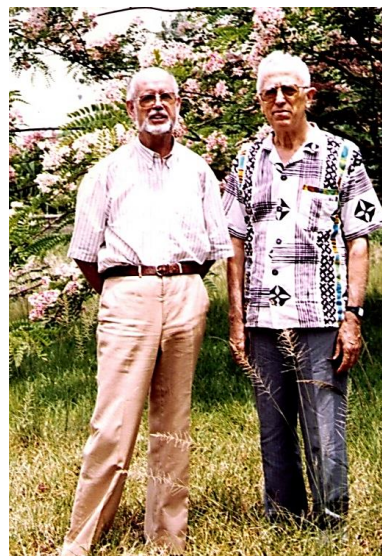
L'any 1978 l'estat s'apodera del Col·legi per fer-ne una escola de formació comunista. Passo dos trimestres a Horta.

Agost de 1978 sóc enviat a Togoville. Faig classe de Matemàtiques, Ciències Físiques en les classes de Première C i D i Terminale C i D. I també de religió. I també secretari del col·legi Saint-Augustin. Gaudeixo molt, especialment en les classes científiques. Però les crisis palúdiques es repeteixen cada trimestre. També ensenyo solfeig a un grup de mestres en classe de formació professional.

El 25 de gener 1988, després d'un mes a l'hospital d'Afagnan (Sant Joan de Déu), em retiro. Passo per l'Hospital del Rey de Madrid i em refugio a Berga, acollit pel meu germà Lluís.

El Germà Jesús Eguskiza, Visitador del Districte Central, em crida a Madrid per consultar-me sobre si accepto d'anar a l'Escola Professional de Daloa (Costa d'Ivori). Em concedeix passar uns dies a Irún per tal d'iniciar-me una mica en l'ensenyament professional.

El Germà Toni Baqueró està a Daloa organitzant els tallers d'electricitat, magnetisme, mecànica i electrònica. El Germà Olegario Peña n'és el director. Quan es retira, sóc nomenat director de la Comunitat. Em pertoca participar en l'ensenyament i pagar les factures. Participo en la catequesis d'adults de la catedral i el cor em pren com a organista.

M'ocupo del garatge d'en Ramon Garcia. Aquest senyor fou abandonat tot just nat, adoptat i li donaren un nom. Solter tota la vida, era un excel·lent mecànic, treballant en vaixells recorregué tot el món i al final s'establí a Daloa. Establí molta amistat amb els Germans buscant companyia. Quan es va trobar malament, es refugià a la ciutat de Sens, a casa de la Sra. Paulette Mazuré, una cooperant que ell havia conegut a Daloa.

Es casà amb ella per poder aprofitar la seva assegurança. Fou tractat per un càncer i morí d'un constipat el 18 de febrer 1992, deixant tots els seus béns a la seva muller Paulette.

Paulette vingué a Daloa, va intentar resoldre els problemes i vendre tot el que pogués. Finalment regalà a La Salle el garatge i tot el que hi quedava, per exemple una guillotina per tallar plaques d'acer de 5 mm d'espessor. La concessió està concedida en lloguer a un comerciant que es mort de ganes de comprar-la.

El primer de gener de 1995 sóc rellevat i em refugio a Berga. Sóc invitat al CELTE, ubicat a Majadahonda. Exercici molt adient a la meva edat.

De nou a Togoville, ara per 16 anys. Eximit de l'ensenyament, continuo com secretari del Col·legi. Segueixo fent la prestació musical, pel cor dels alumnes, a la parròquia i a la peregrinació anual al santuari Notre-Dame du Lac.

A finals de 2010 una pulmonia i noves crisis palúdiques em deixen K.O. El doctor cardióleg em prescriu dos mesos de repòs absolut. En vistes d'això dic al Germà Visitador que no puc assegurar el servei de secretari. Veient-me "trés cher", el Germà Visitador anuncia el meu retorn a la pàtria. El dissabte 19 de juny el cos professoral em dedica un homenatge. L'endemà, diumenge, a la missa parroquial, el Sr. Rector em corona "Rei de Togoville". El dilluns ja em trobo al costat del meu germanet Lluís, a la Casa Sant Josep.

Sens dubte que hauràs tingut alguna experiència agradable.

Moltes i variades. Un any van aprovar el BAC el 100 % de la classe científica. Acompanyar a l'orgue els cors a Togoville i a la basílica de Yamousoukro. Sortida comunitària a Anobon passant per Sao Paulo. Contemplar un brillant cometa un matí de la primavera de l'any 1970. L'estimació de tantes persones, etc...

Quina ha sigut la teva experiència més llarga?

L'ofici de secretari. Vaig començar l'any 1956 a l'Escolasticat. A Bata, tot sent director de l'Institut, el principal treball de secretaria era meu. I fins el 20 de juny de 2011. A Togoville hi he treballat 24 anys, en dues etapes.

Tens alguna ocupació a la Casa Sant Josep?

El Germà Visitador, Josep Guiteras, em va destinar a la Casa Sant Josep, per donar companyia al meu germanet Lluís, discapacitat i sofrent. No negaré que me'n vaig alegrar molt. El vaig poder assistir fins el moment del seu naixement per a la glòria. R.I.P. El Germà José Luis Gutiérrez, generós, em cedí els instruments i materials pel servei litúrgic musical.

Intento incardinar-me per al tarannà de cada dia, ajudar en tot el que em permeti la comunitat. Cal conservar la vitalitat mentre es pugui. Em queda temps per llegir, per cooperar en la infermeria, i també intentar participar en algunes xarxes socials per Internet. L'assistència sanitària que rebo és perfecta. Realment, estic tant en la terra un autèntic **vermut** del cel.

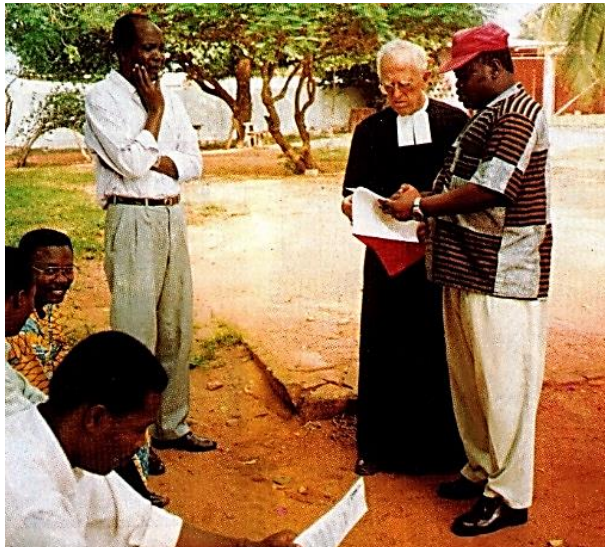
En la teva ja una mica llarga vida hauràs tingut alguna afició fora de la classe.

No és cap secret si dic que des de petit sempre m'ha agradat la música, sobretot tocar l'orgue. No he estudiat en cap conservatori. El meu nivell és d'AFICIONAT, suficient per complaure els meus oients.

En pots dir la teva última paraula?

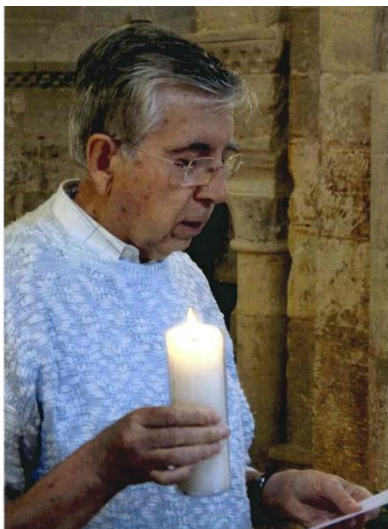
A les acaballes del meu peregrinatge, dono gràcies a Déu per la vida, pels pares que em van portar al món i per l'educació que em procuraren, per la crida a la vida religiosa i poder treballar en el Regne. I també per les meves limitacions: Una gran facilitat de paraula m'hauria fàcilment conduït a ambicionar el poder... Mentre espero i anhele la crida del Senyor, procuro descobrir Déu en cadascun dels meus germans i de les persones que em rodegen. Per últim: **Ser feliç és una opció.**

Molt agraït Germà Isidre pel teu testimoni que amb joia acollirem.

Recordando al H. Jesús Núñez

H. Virgilio García López

Renovando sus Bodas de Oro de Monasterio de Rodilla

Como decano de la comunidad de Figueres y como compañero y amigo entrañable, te querría decir, Jesús, algunas palabras que brotan de mi corazón herido y esperanzado.

Durante este trienio en Figueres, Tú, Jesús, has sido para mí un referente para integrarme en el Ampurdán y muy especialmente en la comunidad con los Hermanos y Asociados y con todo el personal de la casa.

Tu proximidad en los actos comunitarios los colmabas con tus atenciones, tu fraternidad, tus flores, el jardín, el ornato de la sacristía, de la capilla y de los locales comunitarios.

Tu forma de acompañarnos en los ágapes fraternos con el profesorado y personal de administración en los días laborables.

Tu saber acompañar a Senén especialmente en su etapa de larga enfermedad y a

nuestro H. Mariano que nos dejó de puntillas. Salúdalos de nuestra parte, cuando los reencuentres en la gloria.

En nombre propio y de la comunidad de Figueres dos palabras: GRACIAS, por tanto, y PERDÓN, por nuestras limitaciones.

Tú has sido siempre, pero más estos años, una buena imagen del Jesús misericordioso, hijo fiel y leal de la Virgen del Valle, patrona de Monasterio, de la Moreneta que visitabas cada año, de La Salut de Terrades donde implorabas SALUD para ti y los tuyos y de la Mare de Déu del Mont, Reina de l'Empordà...

Rosa d'abril, morena de la serra, de Montserrat estel, il·lumineu la catalana terra i guieu-nos cap al cel.

EL BISBE DE GIRONA

Per aquestes lletres, us encomano l'ofici de laic amb missió pastoral, que exercireu a la parròquia de Vilatenim, pel temps de tres anys.

Aquest nomenament inclou la missió canònica per a l'exercici de l'acció pastoral que té encomanada una parròquia, en col·laboració amb qui en sigui rector, excepte aquelles funcions l'exercici de les quals està reservat al ministre ordenat.

Us confio aquesta responsabilitat eclesial que, des del vostre estat laical i d'acord amb la vostra comunitat dels Germans de les Escoles Cristianes, us fa partícip de la meva sol·licitud pastoral. Demano al Senyor que us proveeixi dels seus dons i augmenti el fruit del vostre ministeri, que exercireu amb fidelitat a Ell, amb sentit d'Església i amb amor als germans que servireu.

Girona, 17 d'octubre de 2011

✠ FRANCESC PARDO I ARTIGAS,
bisbe de Girona

Germà JESÚS NÚÑEZ CABALLERO, F.S.C., de la Comunitat de Germans de les Escoles Cristianes de Figueres.

El Col·legi de Figueres al G. Jesús Núñez

Jordi Gibert i Gardell

En representació del Claustre, personal d'administració i serveis i de l'AMPA, vull agrair el do de la presència del Gmà Jesús a l'Empordà, ja per primera vegada l'any 1956. I especialment aquests darrers 10 anys que ha compartit amb tots els lasalians figuerencs per la seva companyia, suport i ajuda.

El petit hort de la casa del mossèn, el jardí botànic de l'escola, la cura de la capella, la col·laboració amb la pastoral escolar, l'organització de les trobades de zona, l'arxiu... són testimoni avui, de la seva manera de fer i de l'estima que el Gmà Jesús sentia per La Salle i l'Empordà.

La jubilació no l'havia aturat dedicant-se aquests darrers temps a ensenyar a llegir als més petits de la casa. Cosa a vegades no prou valorada però d'una importància cabdal pel bon desenvolupament dels alumnes.

També col·laborador sempre que feia falta. Implicat com a bon mestre en diversos projectes escolars. Recordo ja fa sis anys el gran èxit del musical del centenari on el Gmà Jesús encarnava a l'inici de l'obra, la figura del nostre Fundador amb un respecte infinit.

La seva bondat, religiositat, humilitat i senzillesa han calat en els cors dels figuerencs. De la mateixa manera que ho han fet els germans que l'han precedit en aquests darrers temps: Mn Pere, Marià, Senén...

Conscient fins el darrer moment, de ben segur que feia seves les paraules del cant espiritual de Joan Maragall que diuen:

***I quan arribi aquella hora de temença
en que se m'acluquin aquests ulls humans,
obriu-me'n Senyor uns altres de més grans
per contemplar la vostra faç immensa,
sia amb la mort una major naixença.***

Trobada d'antics alumnes de 8è B amb motiu del seu 25è aniversari, ara amb 39 anys. Després del dinar el G. Jesús Núñez els impartí una classe en el mateix local de llavors.

100
★ ANYS
La Salle a Balears

En memòria del G. David Domènech

G. Miquel Xancó i Roca

Estimat Gmà David: Ens has deixat de manera ràpida i silenciosa. Encara no fa dos anys que vas deixar la nostra comunitat de la Bonanova. Va ser un moment difícil. Però amb el to seriós que et caracteritzava em vas dir com a director: *fes el què hagas de fer*. I de llavors ençà has estat a la casa Sant Josep de Cambrils.

Amatent amb les persones, encara que vegades eres una mica geniüt, sabies calmar el teu ímpetu. Ordenat en les teves coses desitjaves el millor pels teus alumnes i volies fer les coses el millor possible. Encara et recordo com a subprefecte de 3ª divisió l'any 1957 quan jo vaig arribar intern a Bonanova.

Malgrat el to seriós i recte et recordem com a bona persona. Et feies de seguida amb la gent. El teu caràcter alhora era fort i dolç, i quan sorgien dificultats sabies adaptar-te i superar-les. ¿Te'n recordes d'aquell ex-alumne de 8 anys que va escriure Enrique amb dues 'r' a qui vas tornar corregida la felicitació que et va donar pel teu sant? Doncs avui es troba entre nosaltres per donar-te el seu últim comiat.

Un altre antic alumne del seminari menor encara et recorda quan anaves amb ells a collir flors per a la catifa de la Verge de Montalegre a la Conreria.

Un treballador de l'escola, encara ahir em recordava com us vareu fer amics per les xerrades que feies amb ell i el seu pare ingressat també a l'hospital de la Vall d'Hebró. Tenies especial interès pels professors i el personal de servei i t'interessaves per la seva família.

Els darrers temps, quan ja estaves afectat per la teva malaltia ensenyaves a tothom amb afecte la fotografia dels teus pares. Cuidaves amb detalls les relacions amb la teva família i els teus nebots a qui estimaves molt.

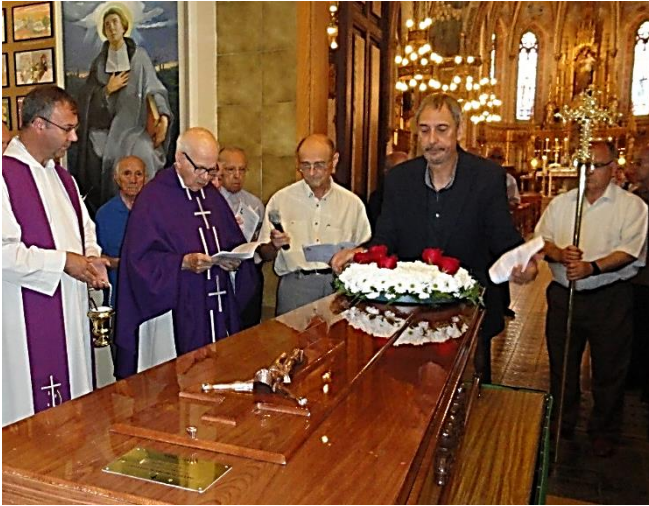
A la teva habitació tenies un pòster de la Mare Teresa de Calcuta que inspirava el teu amor als més necessitats.

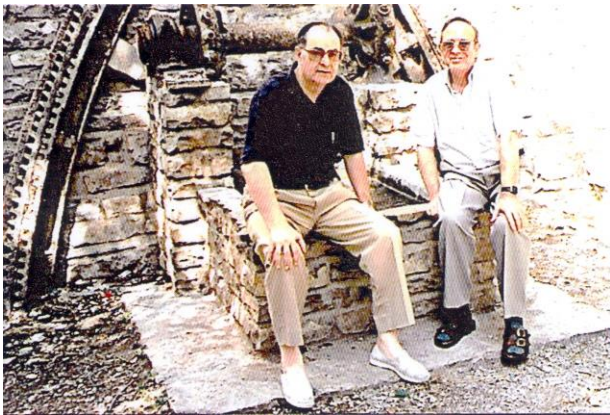
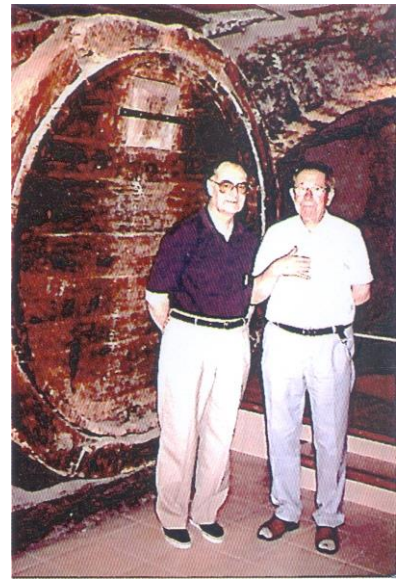
Estimaves la teva vocació de Germà de La Salle i tenies una gran devoció al Gmà. Miquel Febres Cordero, a qui el consideraves com el salvador de la teva afecció pulmonar i l'estat delicat del teu cor. Portaves sempre a la cartera una estampa amb una relíquia del Gmà. Miquel.

Els Germans et recordem puntual a les pregàries i pietós. Cada mes anaves a Montserrat a la missa conventual i a la *salve*, per expressar la teva devoció a Maria. El diumenge seguíes la missa de Montserrat que donaven per la tele. Ajudaves als Germans en els petits serveis que es presentaven.

Tot això ens ha fet venir a la memòria allò que diu la nostra Regla: *"Els Germans es comprometen en l'Institut amb tota l'originalitat de la seva persona. Conscients de les dificultats que els esperen, estan disposats a respondre, joiosament, i creativament, a les successives crides de Déu en les diferents etapes de la seva existència"*. R 32.1

Gmà. David, que al cel ens podem retrobar amb els familiars i amics, amb els Germans, professors i ex-alumnes de La Salle i amb totes les comunitats educatives on has estat.

Recordant al G. Ramon Farrés

G. Santiago Mateu i Bertran

Germà Ramon, permet que digui unes paraules sortides del cor d'un Germà que sent per a tu, admiració i gratitud. A més, aquests últims anys he tingut amb tu, una especial relació de feina i vida escolar. He pogut parlar amb tu molt i de molts temes. Tu m'escoltaves i tenies sempre paraules de confiança.

La coneixença ve de lluny. Et vaig conèixer a La Salle Reus. Aleshores jo era aspirant i en una de les visites que fèiem a La Salle Reus, ens vares passar una pel·lícula. Era amb una màquina Marín. Encara me'n recordo. La teva figura ens va quedar fixada i han passat ja uns quants anys.

La segona vegada va ser quan vaig arribar a Bonanova. Era el curs 64-65. A la sala de comunitat ens assèiem de costat. Et tenia un gran respecte i a més estudiaves Pedagogia a la Universitat. Eres molt indulgent a l'hora de jutjar les meves preparacions i actuacions

a la classe. D'aquells anys, recordo que un dia em vas convidar a pujar al Temple Expiatori del Tibidabo, amb els alumnes de la teva classe per a una hora d'adoració. I això era a la sortida de classe. Eren nois de 13 – 14 anys. La pregària era de les tradicionals de l'època. La pujada com la baixada era a peu, pels qui volien. Els altres ho feien amb el tramvia. A la baixada hi havia molta gresca i alegria. Temps eren temps.

En aquells anys, ja eres un professor molt interessat amb les millores pedagògiques a les classes. Et varen nomenar Prefecte, Coordinador d'Estudis de la secció dels petits. Va ser el temps de les fitxes i canvis de tarimes i agrupacions de taules. La teva actuació en el

col·legi La Salle Bonanova va ser la arribada d'un nou temps i nous aires. Però no tot varen ser lloances.

No me n'oblido de les revistes. Eres el responsable de les inscripcions a Vida y Luz, i altres revistes per a tot el col·legi. Amb tu, es va introduir el Cavall Fort, i en el teu temps, La Salle Bonanova era l'entitat que tenia més subscripcions d'aquesta revista. Quan et varen enviar a Cambrils, et vaig substituir en aquesta tasca.

I a l'Escolasticat de Cambrils vas començar a ser un punt de referència en el camp pedagògic de les escoles La Salle. Lideratge que continuaries a l'Escola de Magisteri i en la resta de responsabilitats que vares tenir.

Anys més tard estant a La Salle Gràcia em vas demanar que si podia ajudar a passar a net les poesies del nostre Germà Adrià. Ens veiem els dissabtes, una o dues vegades per trimestre i sempre et trobava a la biblioteca treballant.

Els anys passaren i ara en farà tres, que vaig venir a Cambrils. Veient com treballaves a la biblioteca, i veient els resultats, vaig ser

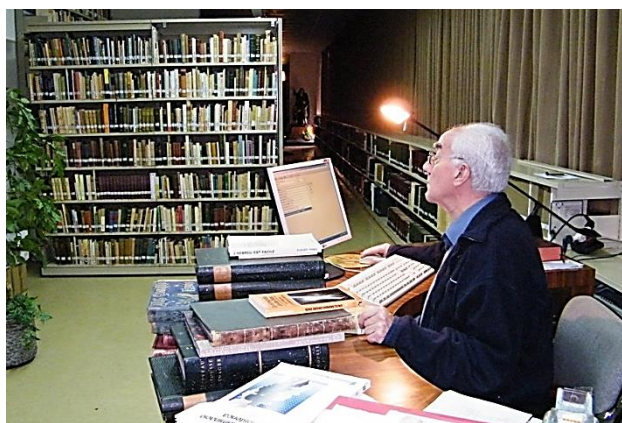

conscient de la feina que ja havies fet i del gran tresor que teníem i tenim en la biblioteca de la nostra casa Sant Josep de

Cambrils. Allò era i és el resultat de la teva tenacitat, del teu sacrifici i de les moltes hores que vares posar. Un dia em vas dir, que havies sacrificat altres aspectes de la teva vida, per tirar endavant la biblioteca. Esperem que els nous temps siguin respectuosos amb tota la teva il·lusió que hi vares posar.

He sigut testimoni en aquests tres últims anys de l'estimació, respecte i devoció que et tenien i tenen els membres de l'escola dels "Hermanos" de Cambrils. Et va tocar dirigir els nous temps i fer la unió de les escoles La Salle i Vedrunes en el Col·legi Vidal i Barraquer. En la fundació del seu Patronat i la seva posada en marxa, hi vares posar molta dedicació. Avui és una gran escola amb més de 1.000 alumnes. Escola de referència per tota la població de la vila i pobles del voltant.

Quan ja vas deixar la responsabilitat directa a l'escola, no per això vas allunyar-te del món escolar. Encara t'hi acompanyava els dimarts per la tarda, per seguir completant l'arxiu dels dossiers dels alumnes. Moltes hores

que ens passàvem, ordenant papers i fitxes. Pocs centres tenen aquest arxiu organitzat. En aquestes anades aprofitaves per fer petar la xerrada amb tot el personal de l'escola que trobaves. Seguies de prop les novetats. En les reunions del Patronat la teva veu era escoltada i respectada.

Últimament, però ja no parlaves tant. Eres molt més prudent i reflexiu. Tenies una gran respecte per tothom.

Fa unes poques setmanes, estant a l'arxiu de l'escola, em vas dir que et senties cansat. Que ja et costava aixecar les caixes amb els expedients i pujar les

escales. A la biblioteca, venies a veure les novetats, però ja et fallava l'alè per a la feina en la que tu posaves tan interès. Per a mi va ser un senyal de que estaves perdent la teva vitalitat.

Germà Ramon i acabo, et recordaré i penso que tots et recordarem, com l'home bo, prudent, respectuós, ple d'iniciatives i d'il·lusions en el camp de l'escola.

Et recordarem com un autèntic Germà de La Salle, que has donat tota la teva vida i fins a l'últim moment per l'escola. Has volgut, com deia La Salle, fer dels teus alumnes uns bons ciutadans i uns bons cristians.

Has sabut conjuminar la part pedagògica i la part espiritual en el teu actuar dintre de l'escola.

Des del cel, ara, ens estàs mirant. I ens dirigim a tu demanant que l'escola Vidal i Barraquer i totes les altres escoles, siguin la realitat d'aquella escola que tu pensaves i per la qual vas lluitar i donar la teva vida.

Germà Ramon, gràcies. Moltes gràcies.

In memoriam: Ramon Farrés, Germà de La Salle

*P. Enric Puig,
Secretari General de la Fundació Escola Cristiana a Catalunya*

El Germà de La Salle Ramon Farrés Vilaró va morir el passat 25 d'agost a la Casa Sant Josep de Cambrils, als 82 anys d'edat. Nascut a Calaf el dia de Reis del 1934, portava 65 anys de consagració religiosa com a germà de La Salle.

D'aquesta llarga trajectòria religiosa i pedagògica, en destaca la seva etapa com a Delegat d'Educació de La Salle Catalunya, durant la qual va aportar a la Institució elements de renovació i innovació pedagògica, com el PEI o la lectura eficaç, entre d'altres, i va col·laborar amb el Secretariat de l'Escola Cristiana, ara FECC, on va formar part de l'equip que l'any 1974 va rebre l'encàrrec de 'pensar' en el que aleshores calia fer per impulsar la necessària actualització de les escoles de l'Església a Catalunya. Essent delegat provincial per a les escoles de La Salle va participar molt activament en totes les iniciatives impulsades pel Secretariat de l'Escola Cristiana, començant per l'organització de les Jornades sobre l'Escola Cristiana que volem, que van justificar la redacció, publicació i divulgació del document L'escola Cristiana que volem, la llavor que, amb el pas dels anys, va donar lloc a la fundació del Consell i del Secretariat de l'Escola Cristiana (1977) per part del cardenal Jubany.

A banda, va oferir formació a diverses institucions religioses i, sobretot, assessorament i mediació per aconseguir acords de complementarietat amb La Salle, avançant-se als temps presents, en moments de gran activitat pedagògica, de profunds canvis en la legislació educativa i de presa de decisions no sempre ben compreses.

També destacà en la seva carrera professional l'etapa com a professor i director de l'Escola Universitària de Magisteri Blanquerna, on va exercir com a formador de Germans i futurs mestres.

A partir de l'any 1995, va ser l'encarregat de fer realitat el Patronat de l'escola Cardenal Vidal i Barraquer de Cambrils, un model de servei educatiu al poble i de bon funcionament, de la qual va ser president entre el 2007 i el 2014.

La seva manera de ser, la seva bonhomia i les seves bones relacions amb les autoritats educatives i els responsables pedagògics d'altres institucions religioses i civils li valgueren un gran respecte i consideració en els sectors educatiu i religiós. Déu nostre Senyor l'hagi acollit prop d'Ell.

Escola Cristiana
de Catalunya

ALTRES TESTIMONIS DEL G. RAMON FARRÉS

Sr. Francesc Recasens, Director de l'Escola Vidal i Barraquer de Cambrils

En nom del Patronat i de l'escola a la que represento, el primer que he de fer és, sens dubte, expressar el condol als familiars, als Germans de La Salle i expressar també que hem viscut moments inoblidables amb el Germà Ramon, un home que tots trobem ja a faltar, ell ha estat sens dubte motor en la creació de l'escola que avui tenim, des del seu inici, fa més de vint anys, ha dedicat temps, esforç, il·lusió, ha regalat senzillesa, humanitat, i servei als altres sempre amb la ferma creença en el projecte, sempre tant atent a les necessitats dels altres i poques vegades a les seves.

Ha estat un model a seguir, ha estat un pregoner del carisma lasalià, de l'esperit cristià, un **Mestre** amb majúscules, una persona que volia passar desapercebuda, com de puntetes però que ens ha deixat a tots una marca profunda, emocional i professional com ningú.

En aquest moment dolorós i tendre, només em resta dir que l'empremta del Germà Ramon forma part de l'ADN de la nostra escola i del nostre Patronat, que el trobarem a faltar i molt.

Germà gràcies per la confiança i l'amor que sempre ens va donar, seguirem cuidant de l'escola que vostè tant estimava, amb la mateixa cura i la mateixa il·lusió.

G. Ramon Font i Serra

Vaig conèixer al Germà Ramon Farrés a La Salle Bonanova a l'inici del curs 1964-1965. Era Professor de 3r. batxillerat i estudiava la carrera de Pedagogia juntament amb el recordat Germà Lluís Costa.

A l'acabar els estudis el van nomenar Prefecte, llavors es deia així, de la tercera Divisió o divisió dels petits, substituint al Germà Valentí Vilana, tota una institució al llarg dels catorze anys que va exercir el càrrec.

El Germà Ramon va estar al front de la Tercera Divisió només durant un curs. Temps suficient per demostrar la seva vàlua, iniciativa, creativitat, entrega, cordialitat envers tothom...

A l'acabar el curs el van destinar a Cambrils per ser Sotsdirector dels Escolàstics on va seguir posant en pràctica les seves grans qualitats al servei de la formació dels joves Germans.

A partir de la dècada dels setanta i fins els seus gairebé quinze darrers anys de la seva vida se'ls va passar a Barcelona essent una gran Mestre i educador de molts i molts mestres.

Més de quaranta anys al peu del canó organitzant, creant, dirigint, aconsellant, viatjant, formant-se... per aconseguir millores en el camp de l'educació.

Aquests darrers anys la Fundació Vidal i Barraquer i la Biblioteca Districtal ubicada a la casa Sant Josep de Cambrils l'han ocupat completament i gràcies a ell la Fundació ha anat endavant i progressant en tots els aspectes i la Biblioteca ha estat i és un èxit total.

Pertenencia a La Salle

H. Santiago Temprado Ordáz

La Pertenencia no es un lujo, sino una necesidad para todos. El Instituto de Hermanos de las Escuelas Cristianas, durante sus 338 años de trayectoria académica, se ha constituido como una de las instituciones educativas de nivel superior más importantes del mundo y ha contribuido a la profesionalización y educación de maestros y profesores, con planes y programas de estudios

orientados a consolidar su capital intelectual para afrontar con éxito su formación educativa, y ello les permita incrementar su capacidad de servicio y de investigación, que demandan los sectores público y privado.

La Salle da Identidad a todos, Hermanos, Maestros y a Alumnos, pues cree firmemente que la educación es una preparación que no sólo se limita al estudio de ciencias y la adquisición de conocimientos, sino que se extiende a una forma congruente de vivir y comportarse, por ello confía en la educación humana y cristiana, porque comulga con la actitud que hace hincapié en la dignidad y el valor de la persona; concibe al individuo como un ser racional que posee en sí mismo la capacidad para hallar la verdad y practicar el bien.

Grados de Pertenencia a La Salle: A La Salle se puede pertenecer de muchas maneras, pero hay dos grandes ejes vertebradores, que son como grados de dicha pertenencia, es decir, *Estar en La Salle* y *Ser de La Salle*.

1º.- *Estar en La Salle*, es estar presente, Estar dentro de algo que pertenece a La Salle, Trabajar, Visitar, Hablar, Escribir, Oír hablar, Tener noticias, Estar interesado, Sentir afecto, Colaborar, Prestar

algún servicio, Pensar, Recordar, Respetar, Pedir. Estar significa hallar o encontrarse. Estarse usa para formar la pasiva de un estado. Estar significa estado. Es siempre ocasional, temporal o circunstancial.

2º.- Ser de La Salle, es hacer Salle, Participar, Vivir en centros de La Salle, Ser miembro de la Sociedad, Vivir en Comunidad, Entregarse, Consagrarse, Identificarse con su Carisma y su Espiritualidad, Disfrutar, Realizarse, Encargarse, Mantener, Extender, Aportar, Padecer, Gozar, Innovar, Crear. Ser significa existir o tener lugar. Ser se usa para formar la pasiva de un proceso. Ser se usa para identificar o clasificar, es decir, para indicar quién o qué es, o para indicar a qué clase, género, especie pertenece algo. Para indicar posesión, procedencia, material, estado civil, fechas, día de la semana, hora, oficio profesión, actividad, se usa ser. Ser indica cualidad, es permanente, duradero, continuo.

El sentido de pertenencia a La Salle tiene un carisma y un estilo que es la fraternidad. Todos somos Hermanos. Los Hermanos, los Asociados, los Educadores como Maestros, Profesores y Catedráticos de nuestros centros educativos, Los niños y jóvenes, alumnos de La Salle, las Familias, el personal administrativo y de servicios, los colaboradores, los Antiguos alumnos y otros grupos que participan como Voluntarios.

Ser Hermano es peregrinar cada día, y todos los días, por un camino

hacia Dios. Un camino que no eliges, sino para el que eres elegido. No sin ti, naturalmente. Pero en el que un día te encuentras alcanzado por Quien lo ha desbrozado antes que tú y por ti. Más aún, por quien es Él mismo el Camino. Y porque Jesucristo se ha convertido, como a S. Pablo, en razón de mi vida (Flp 1, 21). Un Cristo, eso sí, enviado a cada ser humano, como compromiso de Dios con cada persona. La Salle provoca una participación de todos

los miembros de la Comunidad Educativa, con la posibilidad de intervenir fraternalmente, en el proceso que conduce a la toma de decisiones, a través de los órganos participativos que representan, que garantizan la adecuada coordinación y funcionamiento del centro educativo.

Ser Hermano, es, sencillamente, ser cristiano, seguidor e imitador de Cristo. Un Cristo impensable, si no es como servidor del hombre y muriendo por él. Un Cristo al que es imposible decir que se le sigue, si no nos sangra el corazón a chorro ante cada miseria humana.

Gracias a Dios, en el Instituto de Hermanos de las Escuelas Cristianas, en algunos de sus hombres, sigue sangrando de esa herida, como los 144 beatos mártires que dieron su vida por educar cristianamente a los Niños y Jóvenes en sus escuelas y colegios. Entra, ven y verás, lo que significa la pertenencia a La Salle.

Brindis

H. Santiago Temprado Ordáz

Gracias, Hermano Miquel Xancó y Josep Guiteras por el brindis de mi Aniversario y de mi Fiesta Onomástica.

Mi Aniversario de 88 años me invita a cantar, juntamente con Kairoi:

*Quantes coses a la vida,
que semblen omplir-ho tot,
i no són més que mentides,
que s'amaguen dins el cor.*

Y la Fe y el Coraje de Evangelizar de Santiago Apóstol, me invita a cantar:

*Et lloem, Senyor, per tantes meravelles que avui parlen de tu.
Et lloem, Senyor, per tantes alegries que m'has fet tu sentir.
Ens has donat, Senyor, el do d'aquesta crida que ens convida a seguir.
Ens has donat, Senyor, germans que fan possible viure en fraternitat.
Ens has donat, Senyor, la vida irrepetible, l'amor.*

Porque las grandes, las pequeñas y las mejores cosas de la vida, están en los sencillos detalles, y hay cosas, que aunque se repiten año tras año, siguen dándome una gran ilusión.

Por eso entono como la Virgen María, Mi Magníficat:

Magnificat, Magnificat anima mea Dominum.

3r TALLER BÍBLIC 2015-2016

LA PREGÀRIA DELS PROFETES

I EN EL NOU TESTAMENT

G. Josep Espuny i Crespo

El passat 11 de juny ens vam aplegar gairebé una trentena de Germans i Associats per compartir la tercera i darrera sessió del taller bíblic del curs. Es tractava de fer una aproximació a les principals idees sobre la pregària dels profetes, passant - la segona part – al Nou Testament.

Tot i la imatge tòpica del **PROFETA** com endevinaire del futur, allò que el constitueix com a tal no és pas això sinó el fet de ser el portaveu de Déu (i que per això necessitar “omplir-se”

d’Ell). La tasca del profeta no sempre és agradable ni ben rebuda perquè implica la defensa de la veritat davant les situacions d’opressió i mentida. Aquest rebuig que el profeta sofreix sovint, el porta a experimentar la “nit obscura” que ell identifica amb el silenci de Déu.

El profeta és qui està atent a la paraula de Déu, no la manipula ni l’acomoda als seus interessos. El seu és un missatge d’esperança, l’esperança de la fe que es manté, malgrat que es visquin situacions límit, com les que es dibuixen als llibres d’Isaïes i Jeremies, o al llibre dels Reis amb el profeta Elies. En tot cas, la pregària profètica brota sempre d’una experiència fonda de Déu, que és part de la vida i els fets de cada dia, amb els seus èxits i moments de glòria, però també amb els seus fracassos i contradiccions. La manifestació de la pregària és, en el fons, mirar el món amb ulls nous i parlar de Déu en termes familiars.

Pel que fa al **NOU TESTAMENT**, cal partir del fet que l’oració de Jesús és sempre una pregària filial, que els Evangelis remarquen especialment en moments

crucials de la seva vida, com les decisions relacionades amb la seva missió (Baptisme, confessions de fe...). El diàleg de Jesús amb Déu és familiar i proper, com en el Parnostre; a partir d’aquí té una gran varietat de matisos, pot ser pregària de lloança, d’adoració, de benedicció, celebració... També d’unitat (cap. 17 de Joan, per exemple) o de dolor i angoua, com la nit de Dijous Sant. Per això els Evangelis són, entre tantes altres coses, escola de pregària perquè en ells estan reflectides totes les possibles situacions de la vida humana posades davant de Déu. En qualsevol cas, la confiança en Jesús sempre és guaridora i porta la pau als seus seguidors,

malgrat la dificultat de les realitats que visquin.

PUNTS DE REFLEXIÓ

OBERTS A L'OPINIÓ DE CADASCÚ

G. Jaume Pujol i Bardolet

Els Salms suposen una experiència profunda

Sí, els Salms expressen l'experiència de Déu d'unes persones concretes en uns temps concrets d'acord amb la mentalitat de la seva època. Certament que hi apreciem missatges contradictoris en uns moments respecte de d'altres sobre el comportament de Déu amb aquestes persones y viceversa. Unes vegades es tracta d'un Déu bo i d'altres d'un Déu venjatiu, segons ells ho experimentaven. Però, el que és cert es que els Salms expressen la fe en Déu d'unes persones. Però també nosaltres, amb l'evolució dels temps, hem canviat les nostres certeses i el nostre comportament amb Déu i concebem el comportament de Déu amb nosaltres i la humanitat de manera diferent. Per tant, en els Salms tenim un mitjà molt adequat de sincera pregària, perquè ens unim a l'experiència de Déu dels nostres avantpassats. En la pregària no es tracta de filosofar ni de elucubrar grans teologies, sinó de viure l'experiència de Déu que ens procura pau interior, llum i força. Trobem salms fets a la nostra mida per a determinants moments i en els que ens hi sentim identificats. I en la mesura que fem nostres els Salms sentim cada vegada més la necessitat de resar els Salms.

M'embolcalles
amb cants
d'alliberament

Espiritualitat dels Salms

Santa Teresa de Jesús: "La verdad padece, pero no perece"

Aquesta afirmació de Santa Teresa de Jesús és una veritat treta de la Bíblia. "El poble que caminava en la fosca ha vist una gran llum" (Isaïes 9,1). Ja ens agradaria que la veritat aparegués sense dubtes, ni contradiccions, ni persecucions. El que és la Veritat, Jesús, va ser signe de contradicció i tant profetes i carismàtics que, després de passar pel sofriment, han enriquit el missatge de la història de la salvació. Santa Teresa va passar per grans tribulacions i poc abans de morir exclamà: "Al final muero como hija de la Iglesia" i "ya es hora esposo mío que nos veamos". Podem fer també una mirada retrospectiva sobre les grans persones significatives en l'Església. Podem veure els sofriments del Fundador al llarg del procés fundacional. Però, amb realisme situem-nos en els temps actuals tenint la impressió de caminar amb dificultats, incerteses i com a través d'un desert (cf. LG 9): són temps de penombra i potser també de foscor i sabent prendre les actituds de Jesús, dels profetes, carismàtics i del Fundador ens pot sorgir una gran llum per al futur.

La verdad padece,
pero no perece.
Santa Teresa de Jesús

De rics i de camells...

Deia un humorista català: "Fins ara la sentència evangèlica de que és més difícil la salvació d'un ric que els pas d'un camell pel forat d'una agulla, ha preocupat més als camells que als rics". I també potser els camells ho tenen més fàcil que els pobres puguin trobar l'Església. Estem en un dilema existencial: per una part, els pobres són prioritaris en l'Església, volem una Església de pobres; i per altra banda, necessitem dels rics perquè ens ajudin en els nostres projectes de missió, cosa que pot fer-nos tancar els ulls a tanta corrupció, a tantes riqueses adquirides injustament i que per les seves ajudes podem ser còmplices de tranquil·litzar llurs consciències. Es diu que les 10 primers fortunes del món tenen un patrimoni superior a la renda nacional dels 55 països més pobres; i que l'1% dels habitants dels

Estats Units disposen d'un patrimoni superior a 170 milions de nord americans; i si uns executius fa 40 anys guanyaven 20 vegades més que un treballador mitjà, avui guanyen 364 vegades més. No cal seguir. Davant d'aquest dilema, què?

Importància de la «comunitat evangelitzadora»

“No anunciarem l’Evangeli si renunciem a constituir-nos comunitat participant d’una passió per Déu i el món” (Pedro Trigo). L’evangelització no és qüestió de `persones individuals, sinó en comunitat i en Església. Però no podem evangelitzar si no ens evangelitzem cada un de nosaltres. I la Regla ens diu que ens evangelitzem i evangelitzem per la comunitat: *“La comunitat és per a cada Germà, un lloc privilegiat per evangelitzar la seva pròpia vida, desenvolupar-se humanament i discernir les necessitats educatives. Amb la seva presència i la seva participació activa, els,*

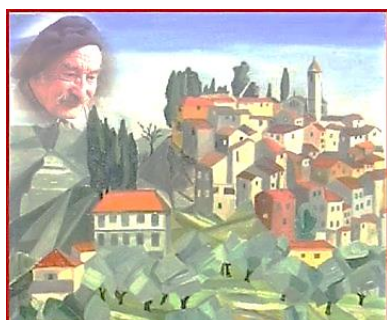
Germans construeixen una comunitat consagrada i fraterna, lliurada a la missió” (Regla 45.1). “La fraternitat ministerial és font i fruit de la missió” (Identitat i missió del religiós germà 23). La Regla també ens diu que els Germans s’inspiren en l’oració de Jesucrist “Pare que siguin u com tu i jo som un, perquè el món cregui que ens has enviat” (cf. Regla 46). Es tracta de la missió pel testimoni d’una vida comunitària en fraternitat; bon projecte per al present i futur.

“Centra’t en el que tens i no en el que et falta”

A la Contra de La Vanguardia del 24 de març passat es feia una entrevista a un jove de 28 anys, Enhamed Enhamed, que havia quedat cec als 8 anys i es deia que era el “*millor nadador paralímpic de la història*”. A través de l’olor, el tacte i el so el seu cervell escenificava el que havia vist abans dels 8 anys, encara que no són imatges reals. Ell es plantejà la seva vida dient-se que la ceguesa li significava una adaptació més. Li van dir: “assenyala’t un objectiu i posa’l per escrit”. Així ho feu posant-hi tota la seva força de voluntat. Va començar a aprendre a nedar. Va decidir deixar de ser víctima. Es va encarar amb la timidesa i la por dient-se: “les pors ens menen a

una vida insípida; jo encararé les pors; si em quedo quiet em redueixo”. I prengué com a lema: “*Centra’t en el que tens i no el que et falta!*”. No és l’únic cas que amb algunes limitacions i disminucions físiques han reeixit en la vida. A mi, aquesta pàgina de la Contra em recordà de seguida una de les reflexions que ens feia als petits novicis l’any 1945 el G. Eusebio Arraya (encara ho recordem en les reunions de tanda), en la que ens parlà dels grups de “*Coeurs vaillants*” francesos que tenien com lema “*À coeur vaillant rien d’impossible*”. Ens significava la importància de la força de voluntat. En aquest relat de la Contra en tenim un exemple ben reeixit.

El futur del Cristianisme... de l’Institut...

Diu Marcel Légaut: *El futur del cristianisme depèn del naixement de comunitats espirituals*”. Podem aplicar-ho també al futur de l’Institut? La comunitat espiritual s’entén com la que escolta la Paraula de Déu, l’escruta, la discerneix en fraternitat amb altres germans aplicant-la a la vida. Per això la importància de les reunions i dels projectes comunitaris. I com diu el Papa Francesc: “*La vida consagrada consisteix en una adhesió*

personal a Crist... busqueu-lo constantment, que Ell ocupi el centre de la vostra vida... que us sigui «memòria vivent» per una manera de ser i actuar de Jesús, com a Verb encarnat davant del Pare i davant dels germans». Entra de ple en la «mística del seguiment»

A partir del Concili Vaticà II s'ha anat aplicant com inherents a la vida consagrada els conceptes de «PROFECIA» I «CARISMA». Vegem de concretar-los.

Sentit PROFÈTIC de la Vida Consagrada

El Papa Francesc insisteix en aquesta funció de la vida consagrada: encara més, arriba a dir que mentre la radicalitat és per tots els cristians, *“la nota que caracteritza la vida consagrada és la profecia”* (II, 2).

En la teologia i la pastoral de l'Església la paraula «profecia» ha provocat de vegades desconcerts. Per a nosaltres, religiosos, és una característica “inherent a la vida consagrada com a tal” (VC 84).

Així és definida la profecia en la vida consagrada: *“La veritable profecia neix de Déu, de l'amistat amb Ell, de l'escolta atenta de la seva Paraula en els diverses circumstàncies de la història. El profeta*

sent cremar en el cor la passió per la santedat de Déu i, després d'haver-ne acollit en el diàleg per la pregària la paraula la proclama amb la vida, amb els llavis i amb els gestos, tot fent-se portaveu de Déu contra el mal i el pecat. El testimoniatge profètic reclama la recerca apassionada i constant de la voluntat de Déu, la generosa i imprescindible comunió eclesial, l'exercici del discerniment espiritual i l'amor per la veritat. Aquesta s'expressa també amb la denúncia del que és contrari al voler diví i amb l'exploració de nous camins per aplicar l'evangeli en la història, amb vista al Regne de Déu” (VC 84).

El CARISMA en la Vida consagrada

“El carisma és el foc de l'Esperit que ha de portar novetat i creativitat a l'Església. És a dir, ha d'estar al servei de l'anunci i de l'encarnació de l'Evangelí” (Bruno Secondin)

“El carisma dels Fundadors es revela com una experiència de l'Esperit transmesa als propis deixebles per ser per ells viscuda, custodiada, profunditzada i desenvolupada constantment en sintonia amb el Cos de Crist en perenne creixement... És necessari que la identitat de cada Institut sigui assegurada de tal manera que pugui evitar-se el perill de la imprecisió amb que els religiosos sense tenir prou en compte la manera d'actuar pròpia de la seva índole, s'insereixin en la vida de l'Església de manera vaga i imprecisa” (MR 11).

“Tot carisma autèntic porta una certa càrrega de genuïna novetat en la vida espiritual de l'Església, així com de peculiar efectivitat, que pot resultar tal vegada incòmoda, i inclús crear situacions difícils, donat que no sempre és fàcil i immediat el reconeixement de la provenença de l'Esperit... Requereix verificar constantment la pròpia fidelitat al Senyor, la docilitat a l'Esperit, l'atenció a les circumstàncies i la visió cauta dels signes dels temps, la voluntat d'inserció a l'Església, la consciència de la subordinació a la jerarquia, l'audàcia en les iniciatives, la constància en l'entrega, la humilitat en suportar els contratemps. L'exacte equació entre carisma genuí i perspectiva de novetat i sofriment interior, suposa una connexió constant entre carisma i creu; i és precisament la creu, sense justificar els motius immediats de la incomprensió, resulta summament útil en el moment de discernir l'autenticitat de la nostra vocació” (MR 12).

La Samaritana va poder omplir la gerra buida al costat d'un bon pou... Com?...

El Missatge del Sínode sobre l'evangelització escenifica la nostra situació com la de la Samaritana: ens trobem a la vora d'un «gran pou d'aigua», però amb la «gerra buida» i no sabem com omplir-la. La Samaritana pogué omplir la guerra quan es va relacionar amb Jesús. Això ens cal avui a l'Església, a totes les institucions religioses i a tot el món: «amb el contacte amb Jesús omplir la gerra buida».

No podem negar, com digué Gian Carlo Gardin, antic Secretari de la Congregació de Religiosos: «Potser la vida consagrada avui pot donar una imatge desmotivada i cansada». Per una banda sembla que reproduïm la «icona jove ric», que vol i no s'atreveix; i el que ens convé és fer nostra la «icona de Nicodem» a qui el Senyor li diu: «Convé néixer de nou». Certament que ens convé «néixer de nou».

La REGLA ens parla de ser «SIGNE» i dels «SIGNES DELS TEMPS»

Tots sabem la importància que la Teologia bíblica atorga a l'expressió «SIGNE», que ve ja de Jesucrist, quan digué als apòstols «encara no sabeu distingir els «signes dels temps»? (Mt 16,3). També ens ho pot dir avui a tots nosaltres, tot invitant-nos a un acurat discerniment. Jesucrist és el «GRAN SIGNE DELS TEMPS». Doncs bé, la Regla cita 17 vegades la paraula «SIGNE» i 2 vegades «SIGNES DELS TEMPS» aplicant-los a cada Germà, a la Comunitat, a la Fraternitat, a la Consagració, a l'Associació entre els Germans i amb els laics, a l'escola i als pobres, sempre amb finalitat de Regne. L'escola lasal·liana ha de ser «signe» significant (R 1). S'ha de ser «SIGNE PROFÈTIC» del Regne (R 1). A més el lliurament als pobres ens ha de ser un «signe particular» (R 11). «Els Germans hem d'aprendre a discernir

en tot esdeveniment, en tota persona i particularment en els pobres, un signe i una crida de l'Esperit» (R 6). «El testimoniatge de la vida consagrada, viscuda en comunitat és un signe i un instrument en el pla de Déu» (R 15). «Els Germans tenen en compte els signes dels temps, les crides de l'Evangeli i de l'Església, i les orientacions de l'Institut» (R 18,1). «Els Germans són conscients que la seva comunitat és un «signe profètic, però fràgil» (R 48 1). «La fraternitat evangèlica és signe de la presència del Senyor» (R 53). «En el desenvolupament de l'associació amb els homes i dones que caminen amb ells (els Germans), i que es reconeixen avui com a fills i filles de Joan Baptista de La Salle, els Germans veuen un signe dels temps que els omple d'esperança». «La crida a ser germans entre ells i a viure la fraternitat com a signe per a tots els educadors lasal·lians» (R 157). «Els Germans estan convençuts que la seva fraternitat, viscuda en comunitat i en el ministeri educatiu, com a religiosos laïcals, és un signe profètic per a l'Església i per al món. Per això, consideren el seu compromís amb la pastoral vocacional de Germans una font de vitalitat i penyora de futur» (R 159). Déu n'hi do! Bon projecte! En fi,

La fraternitat dels Germans és «signe» per a tots els educadors lasal·lians (R 157)

Jesucrist, «signe dels temps» dóna tot el sentit, la força i l'empenta al signe discernit i posat en acció.

Un dilema: «QUIN FUTUR TÉ L'INSTITUT» – «QUIN INSTITUT PER AL FUTUR?»

La primera part del dilema s'esgota, ja ho veiem, i la segona part és l'adequada. Amb el mateix carisma lasal·lià ens pertoca correspondre i posar la nostra part en el procés instituent de futur. És el procés de refundació amb el mateix esperit i carisma fundacional. La Regla recentment aprovada ens marca la pauta per a la identitat lasal·liana per als nostres temps i per al futur. Ens cal llegir-la, rellegir-la i encarnar-la en la nostra vida i en la nostra pràctica... Els Associats i Col·laboradors formen també part de l'Institut de futur.

Altres reflexions...

Un nou curs a l'horitzó...

G. Ramon Font i Serra

Quan aquest PAX ens arribi ja haurem començat el curs. Desitjo, ben de cor, que sigui per a tots molt feliç i ple d'èxits personals, professionals i comunitaris.

Tot el que segueix està escrit en plenes vacances estiuenques, on es disposa de força temps per fer una mica de tot. Bé els que estem jubilats, i som la gran majoria, disposem sempre de temps per fer una mica de tot no?

Estiu, més temps per llegir, reflexionar... N'arriba molta d'informació, la llegim tota? Se'ns fa interessant, propera?

A continuació algunes reflexions estiuenques per compartir amb tots vosaltres.

A vegades ens arriben del centre del Districte llargues circulars, molt espirituals i engrescadores... però ens aniria bé, penso jo, que fossin una mica més planeres, més curtetes... no?

"Tres en uno". De tres comunitats: Sant Gervasi, Casa Provincial, Universitat, se n'ha fet una... Em sembla bé, res a dir.

Però, quan algunes comunitats es tanquen, altres disminueixen, em crida l'atenció que es vulgui obrir una nova comunitat anomenada "Pastoral". Em pregunto: On es fa l'autèntica Pastoral? A les escoles, no? Per tant, ens cal tocar més de peus a terra i estar dintre de les comunitats educatives i treballar de valent, viure el dia a dia enmig dels mestres, essent propers, donant exemple...

"Bous i esquelles". No recordo qui era que deia, ja fa uns quants anys, que hem de treballar amb els bous que tenim, és a dir, amb el personal que tenim.

Ja hi començava a haver-hi dificultats, res a veure, però amb les d'ara.

Realment som pocs i grans, cada vegada més grans... Però mentre hi ha vida hi ha esperança i no hem de desanimar-nos, ni ser pessimistes. A aquestes alçades de la nostra vida hem d'estar contents d'haver-la dedicat al servei dels altres i seguir treballant, en la mesura de les nostres forces, pel bé de tots.

En quan al futur, Déu dirà... Ens cal confiar i d'una manera o altra el bé es farà.

Ah! i que les nostres esquelles - és a dir la nostra música - no desafini gaire... Posem boniques cançons a les nostres vides, posem bona melodia, és a dir: optimisme i il·lusió i lluny les queixes, el rancor...

"Els canvis". Cada vegada som menys i cada vegada i han menys canvis. Recordeu aquelles llargues llistes que sortien en temps del G. Plácido? No hi havia diàleg i tothom anava allà on l'enviaven...

Després, amb la democràcia, vingueren les consultes i més o menys conformats anàvem allà on l'obediència ens manava.

Ara, em sembla que encara que siguem pocs i que segueixen les consultes, el Provincial s'ha de trobar amb problemes a l'hora de canviar algú. Perquè... alguns són inamovibles... S'està tant bé allà on ens trobem, tant arrelats, que ens costa marxar, oi?

Tenim el niuet tan ben acondicionat, les amistats tan properes, els nostres estris i eines tan ben col·locats... que fàcilment diem "no" quan ens diuen d'anar a un altre lloc...

I això que, en un moment solemne de les nostres vides, vàrem dir: "a qualsevol lloc a que sigui enviat, per fer..."

Reflexionem: Quants anys fa que estic a la mateixa comunitat? Per què uns es mouen tant i altres no?

Tots fem vot d'estabilitat, però potser també el fem el de "comoditat".

Per què ens queixem?

Quan era molt jovenet vaig estar en una comunitat on hi havia un Germà, Déu el tingui a la glòria, que sempre es queixava, mai estava content... Un altre, en un moment determinat, va dir: "Aquest necessitaria una dona, quatre fills i sense punts."

Realment ens queixem per banades, per tonteries, però ens queixem: Que si aquest fa això, que si l'altre fa el que li dóna la gana, que si el de més enllà ganduleja, que si els superiors...

I sovint passa que els que més es queixen solen ser els que treballen menys... Normal... Disposen de tant de temps...

No ens queixem, no hi tenim cap dret a queixar-nos. Mirem com viu molta gent que està a prop nostre i com vivim nosaltres...

Innovar.

Paraula aquesta molt de moda. Sí, es parla molt avui d'innovar pedagògicament tots els centres educatius amb diversos mètodes, sistemes...

Acabo de llegir a catalunyareligio.cat: "Barcelona, capital de la innovació educativa".

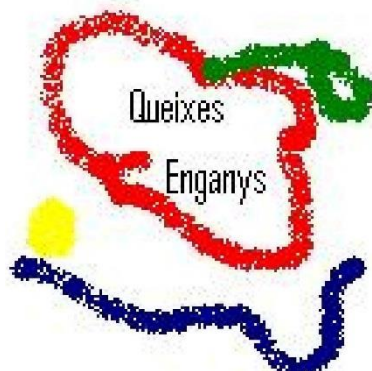
Hi participen centres públics, privats concertats i privats. Entre els participants hi han els jesuïtes de Casp i l'escola Sadako i el centre privat CreaNova de Sant Cugat. No consta que La Salle hi fos present i encara que, de fet, hi hagi interès per la creativitat pedagògica, sempre és bo aprendre els uns dels altres.

Sovint llegeixo que els escolapis, salesians, vedrunes... promouen cursets, sessions, expliquen noves maneres d'actuar, tenen noves iniciatives, proposen nous mètodes... per anar progressant, actualitzant i posant al dia els diversos sistemes educatius dels centres.

Em sembla que la nostra congregació, dedicada únicament a l'educació, hauria d'excel·lir més en innovacions educatives interessants a nivell districte i sectorial. Oi?

És qüestió de líders amb empena, il·lusió i formació per crear, tirar endavant i engegar tants i tants projectes educatius que, se'ns dubte, han de millorar tot el col·lectiu educatiu. No ens adormim... Hi ha molta competència...

Com diu la cançó: "cal anar endavant sense perdre el pas." Això costa, però val la pena. La cançó segueix amb "cal regar la terra amb la suor del dur treball." Si l'esforç se'ns fa feixuc moltes vegades, però només l'esforç ens portarà lluny...! Però, al final i com també diu la cançó: "naixeran flors a cada instant." És a dir, les nostres escoles s'ompliran de nens i nenes, de joves, de rialles... I què maques són les nostres escoles quan, totes elles estan plenes, des de P3 fins a on es pugui... Quina gran equivocació va ser treure els petitons d'algunes escoles...

Hem començat el curs...

plantant dos arbres al pati. Ja està. Hem tornat a començar. Cares noves. Les cares antigues han crescut. Això ja no hi ha qui ho aturi! Ens ajudarem els uns als altres a mirar més enllà. No ens quedem amb la superficialitat, la banalitat. Els nostres arbres tenen arrels i viuen gràcies a elles per més que no les veiem. Descobrim-les en els altres!

La Salle Cassà rep el guardó Josep Dalmàs

El premi Josep Dalmàs reconeix la tasca d'una entitat cassanenca.

El Col·legi La Salle va rebre l'onze de setembre el XII guardó Josep Dalmàs pels seus 135 anys d'ensenyament al municipi.

L'entrega del premi es va fer en el marc d'homenatge a l'alcalde Josep Dalmàs, darrer batlle cassanenc de la República al qual cada onze de setembre se li fa aquest record.

L'alcalde Martí Vallès, va explicar que el guardó era enguany pel col·legi La Salle Cassà pel "paper transcendental que ha tingut al municipi al llarg de la seva història". El Director del centre escolar, Miquel Casagran, acompanyat d'altres membres de la comunitat

educativa, va agrair el reconeixement i va recordar que el mateix alcalde Dalmàs havia estudiat a La Salle Cassà, igual que molts altres cassanencs.

Bé, aquí m'aturo... *Continuarà.*

LA COMUNITAT DE FIGUERES RECORDA ALS GG. SENÉN ÁLVAREZ I JESÚS NÚÑEZ

GG. Virgilio López i Jaume Palom

En aquest curs 2015-16 la comunitat de Figueres, ha perdut a dos dels seus membres GG. Senén Álvarez i Jesús Núñez. Això afecta, i molt, a la dinàmica i essència de la nostra vida comunitària. I més encara, si tenim en compte que el 20 de 4 març de 2014, de forma inesperada, ens deixà el G. Marià Aceves també de la nostra comunitat.

Seguint el ja tradicional ENCUESTRO DE HERMANOS LEONESES, ens vam reunir el divendres cinc d'agost a l'església parroquial de Magaz de Cepeda, poble nadiu del

G. Senén, un nombrós grup de Germans acompanyats de la família i de la bona gent del poble. Plegats vam tenir una fervorosa eucaristia en record del G. Senén i, acabada la Missa, anàrem al cementiri del poble i, davant de la seva tomba, resàrem un respons. Tant a la parròquia com al cementiri el Sr. Rector ens va acostar a la persona del G. Senén, molt conegut i estimat entre els Germans lleonesos, ja que acostumava a assistir-hi altres anys.

Després tinguérem la visita cultural a la catedral d'Astorga i al seu museu i al palau episcopal de Gaudí. Un Germà de la comunitat d'Astorga en feu la guia documentada i amena.

Al migdia tinguérem l'àpat de germanor. En tots els actes ens acompanyà el Sr. César Álvarez, germà del G. Senén. La sobretaula fou animada i acompanyada de cafè o infusions.

En camí vers la casa del G. Senén

Finalment, fórem rebuts molt fraternalment al Col·legi nou d'Astorga. A la sala polivalent tinguérem una reunió comunitària d'intercanvis sobre l'Institut i les nostres activitats. Un generós refresc i berenar culminaren la trobada general.

Cal agrair al G. Saturnino Fernández i equip col·laborador, les moltes atencions que tingueren amb nosaltres. Fórem acollits per continuar la reunió a la taula del jardí que havia fet el G. Senén a Quintanafon, on viu el seu germà. Encara visitàrem algunes finques conreuades a la ribera del Río Tuelto

pel Sr. César i també la bodega on havia tingut lloc fa alguns anys una trobada de Germans.

Aquesta jornada enfortí els Germans presents i de forma especial a la família Álvarez Prieto en constatar el record i la fraternitat lasal·liana de Figueres i els lasal·lians lleonesos.

Després visitàrem Monasterio de Rodilla, bressol del nostre Germà Jesús. Una religiosa, cosina seva, ens acompanyà a la parròquia que honora la memòria de dos beats Germans màrtirs i on el Germà Jesús acompanyava els cants a l'orgue. Feia una setmana que hi celebrà el poble la Missa funeral pel G. Jesús. Vam veure la casa on va viure i morir la seva santa mare i l'escola on ell inicià els estudis primaris. Després, un familiar ens acompanyà amb el seu 4 x 4 a veure les cases nadiues dels seus pares al barri de dalt i pregàrem en la formosa església romànica del monestir i cantàrem plegats a la Mare de Déu "mientras recorres la vida tú nunca solo estás, contigo por el camino Santa María va..." Sota les restes poderoses del seu castell veiérem les

Beat G. Arraya

restes arqueològiques. A més reconeguèrem a la seva cosina, germana del Germans Arraya, un màrtir i l'altre visitador a l'Equador, i veièrem l'hort de la família a tocar d'una formosa freixeneda.

A dinar ens acolli a Bujedo el germà Luis Miguel Fernández Renedo i pregàrem a la tomba del G. Miguel Ramos. El G. Virgilio tingué el goig de retrobar-se amb el G. Secundino Fernández, missioner i company de promoció.

El dissabte sis d'agost tornàvem a Figueres els Germans Virgilio García i Jaume Palom. Des de Quintanafon (León) ens acomiadàrem del Sr. César Álvarez i ens aturàrem primer a la parròquia de Villa Sandino, on fou batejat el G. Valeriano de la comunitat de Bonanova.

A sopar ens esperava l'hospitalitat fraterna del Casal dels Màrtirs de Veciana i el diumenge seguíem el compromís assumit pel G. Jesús de la celebració dominical a la parròquia romànica de Sant Joan Baptista de Vilatenim.

Foren unes jornades fraternes i lasal·lianes que enfortiren els nostres cors.

Creu Processional de
Magaz de Cepeda

Tomba on reposa el G. Senén Álvarez

A la Catedral d'Astorga

Palau Episcopal d'Astorga (Gaudí)

El GUIA: H. Javier d'Astorga

El Museu d'Astorga

LA LLAR

D'UNA AMISTAT

GRÀCIES, CAMBRILS!

*Passen els anys de compartida història.
Fets puntuals viscuts amb il·lusió.
Sovint parlem d'Amics, ("las viejas glorias"),
i els recordem presents en nostres cors.*

*Junts celebrem records de la infantesa,
gaudint plegats de nobles amistats
en un entorn de plàcida dolcesa,
i d'un Cambrils que sempre ens ha estimat.*

*Sentim l'orgull de ser germans de "Pare".
Portem molt dins l'empremta del mestratge
que ens fa seguir les traces del Camí.*

*Toquem el cim. L'edat ja no perdona.
Panteix el cor... El temps llunyà no torna.
(però) Encesa està la flama de l'esperit.*

Ignasi Romeu
30 de maig 2016
(Després de la trobada de Reus)

"Paraules d'amor,
senzilles i tendres.
No en sabíem més.
Teníem quinze anys"

ARRELS D'UNA AMISTAT

Ignasi Romeu, 28 maig 2016

Vivíem contents
compartint vida i casa.
Cambrils la gran llar
i lloc d'acampada.
Gaudíem d'amics
companys de viatge,
amics de camí
que l'atzar triava.
Menjàvem plegats
en taules germanes,
llegint els grans Sants
que atents escoltàvem:
Vestíem igual,
tots amb bata llarga;
semblàvem bessons,
fills de pare i mare.
-Herència de lluny,
de la vella França-.
Pregàvem devots
sense entendre-hi massa.
(el nostre llatí
era minso encara).
Dormíem a prop
a prop l'un de l'altre,
"rosari" a les mans,
revista esperada.
"No en sabíem més.
Teníem quinze anys,..."
Jugàvem a jocs
bastant divertits,
(per alguns no massa)
el joc "del Pastor"
tocava la gaita.
Treballs manuals

netejan la casa,
cuidant dels jardins
o pelant patates.
Però érem feliços, i ...
recordem Cambrils
com "la pròpia casa".
Aquí comença
"l'Amistat més llarga".

I... l'estimem de cor,
no sols de paraula.
I... els Mestres bons
que ens feien de pares.
"L'amistat avui,
amb goig els admira,
i prega per ells,
-són part de la vida-,
Gràcies, Germans!
Amics, Gràcies!
Nostre amor perdura...
Les flors d'aquells anys
són fruita madura
.....
També recordem:
el mar i les platges,
la brisa més suau
i la marinada...
I aquells banyadors
de llarga distància.
Banyadors moderns,
banyadors de marca
(protecció solar
per a pells delicades).

Dijous tarda: "Las Delicias"
Futbol total
i en les quatre categories:
atletes complets,
atletes formats.
Jugadors de classe,
jugadors de nom,
internacionals de fama.

Divendres:
El jorn més auster
amb cursa d'obstacles.
Advertiments punyents,
(per a molts "pedregada")
Abundants retrets
que tocaven la gaita.
Però ESTIMEM CAMBRILS!

Han passat els anys,
I amb ells els vuitanta...
No ens manca il·lusió.
volem celebrar-ho!
units, fent camí,
mirarem sempre enlaire
per junts compartir
la Casa del Pare.

Volem memorar:
Paraules i fets,
finals dels quaranta.
Records i amistat
de llarga durada.
"No en sabíem més,
tot just despertàvem"

SAVIESA DE VIDA...

Aportació del G. Antonio Domínguez Domínguez

“L’ideal seria tenir el cor en el cap i el cervell en el pit. Així pensariem amb amor i estimariem amb saviesa.” (Mafalda)

No és necessari dir tot el que es pensa, però sí és necessari pensar tot el que es diu”. (Quino)

“A la terra hi ha tot el suficient per a satisfer les necessitats de tots, però no tant com per satisfer l’avarícia d’alguns”. (Mahatma Gandhi)

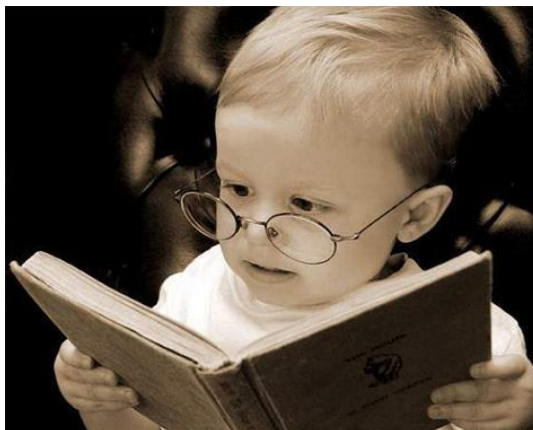
“Valora el que tens, supera el que et dol i lluita pel que vols”

“La preocupació és com un balanci, et manté ocupat però no et porta a cap part”.

“Qui viu de l’orgull mort en solitud”

“Un ancià porta el seu cel·lular a reparar. L’amo de la botiga li diu: Senyor, aquest cel·lular està danyat. L’ancià, amb llàgrimes als ulls li respon, no està danyat sinó que els meus fills no em truquen.”

“No tinguis por de l’enemic que t’ataca, tingues por del fals amic que t’abraça.”

“LLIÇÓ DE KARMA:

- Quan un ocell està viu, es menja les formigues, però quan està mort són les formigues que es mengen l’ocell.
- El temps i les circumstàncies poden canviar en qualsevol moment.
- No subestimis o menyspreïs a ningú en la vida.
- Pot ser que avui siguis poderós, però recorda que el temps és més poderós que tu.
- Es necessita només un arbre per fer un milió de llumins, però només un llumí per cremar un milió d’arbres.
- Sigues bo i fes el bé.”

“La ignorància de les masses és la principal força dels governants.”

“Humiliar a algú no et fa més orgullós ni més fort, ni més poderós, sinó que et fa més miserable.”

“L’educació no és la resposta a la pregunta, sinó que és el mitjà per trobar la resposta a totes les preguntes.” (William Allin)

“Canvia les teves fulles però mai no perdís les Arrels. Canvia d’opinió, però no perdís els principis.”

“Cada dia quan llevís el teu cos del llit, no oblidis d’aixecar també l’entusiasme per la VIDA.”

“LA VIDA M’HA ENSENYAT:

- que la gent és amable, si jo també sóc amable,
- que les persones estan tristes, si jo estic trist,
- que tots m’estimen, si jo els estimo,
- que tots són dolents, si jo els odio,
- que hi ha cares somrients, si jo els somric,
- que hi ha cares amargues, si jo estic amargat,
- que el món és feliç, si jo sóc feliç,

- que la gent està enutjada, si jo sóc un enutjós,

- que les persones són agraïdes, si jo sóc agraït.” (Mahatma Gandhi)

“La mort pregunta a la vida: Perquè a mi tots m’odien i a tu t’estimen tots? La vida li respon: Perquè jo sóc una bella mentida i tu una trista realitat.”

“El temps és molt lent pels qui esperen, molt ràpid pels qui temen, molt llarg pels qui sofreixen, molt curt pels qui gaudeixen, però per a quins estimen, el temps és l’eternitat.” (William Shakespeare)

“La humilitat obre portes, la prepotència les tanca.”

“Per tenir enemics no cal declarar una guerra; només cal dir el què es pensa.” (Martin Luther King)

“No busquis amb qui dormir, buscar amb qui valgui la pena despertar.”

“Guardar rancúnia és prendre un carbó en brasa... Qui es crema ets tu...”

“Valora més dues mans que t’abracen en els teus moments de tristor, que mil mans que aplaudeixen els teus èxits.”

“Si et donessin un llibre amb la història de la teva vida escrita, llegiries el final?”

“APRENDRE DELS NENS:

▪ Els nens són SORPRENENTS, reconeix-los;	▪ UN REGAL, atresora’ls;
▪ CREÏBLES, confia en ells;	▪ ALEGRES, estima’ls;
▪ INFANTILS, permetre’ls-hi;	▪ MÀGICS, vola amb ells;
▪ DIVINS, honora’ls;	▪ NOBLES, estima’ls;
▪ ENERGÈTICS, alimenta’ls;	▪ DE MENT OBERTA, respecta’ls;
▪ FAL·LIBLES, abraça’ls;	▪ ESTIMATS, valora’ls.”

“Un dia despertaràs i ja no hi haurà més temps per fer les coses que sempre has volgut fer, fes-les ara.” (Paulo Coelho)

“Saps perquè el parabrises és més gran que el retrovisor? Perquè el camí que tens davant, és més important que el que deixes darrere.”

LA VIDA ÉS:

La Pasqua és la festa de la vida. Així ho expressava la santa Teresa de Calcuta:

▪ La vida és una oportunitat, aprofita-la.	▪ La vida és un misteri, desvetlla’l.
▪ La vida és bellesa, admira-la.	▪ La vida és una promesa, aconsegueix-la.
▪ La vida és beatitud, assaboreix-la.	▪ La vida és tristor, supera-la.
▪ La vida és un somni, fes-lo realitat.	▪ La vida és un himne, accepta’l.
▪ La vida és un repte, afronta’l.	▪ La vida és una tragèdia, domina-la.
▪ La vida és un deure, aconsegueix-lo.	▪ La vida és una aventura, viu-la.
▪ La vida és un joc, juga’l.	▪ La vida és felicitat, mereix-la.
▪ La vida és preciosa, cuida-la.	▪ La vida és la vida, defensa-la.”
▪ La vida és amor, gaudeix-la.	

“En els boscos els animals no embruten, els homes sí. Us manem de comportar-vos com els animals.”

“La vida és curta, somriu a qui et critica i sigues feliç amb el teu entorn.”

EL MEU DOPATGE ÉS JESÚS

G. Ramon Font i Serra

"El meu dopatge és Jesús. Ell em dóna força." Així responia l'atleta etiop Almaz Ayanaa a les sospites de dopatge de les seves companyes després de guanyar la cursa olímpica dels 10 Kms. Sí! Jesús li dóna força a ella i a tots nosaltres i això fa que lluitem, superem les dificultats, tirem endavant, progressem...

Escrivint això penso en tres bons Germans del Sector, molt amics meus, que celebren aquest any les seves noces d'or: Joan Farrés, Hermelando Martínez, Jaume Prat. Cinquanta anys de servei al bon Déu i a La Salle. Cal felicitar-los i unir-nos, ben cordialment, a la seva acció de gràcies al Senyor!

Hem celebrat la bonica festa de l'Assumpció de la Mare de Déu. El títol d'on trec aquestes reflexions es titula: "No són paraules de cap profeta agressiu ni de cap guerriller violent. L'Assumpció.

Breus resums del que diu l'articulista: Una festa que és el ressò de l'anunci pasqual. Crist ha ressuscitat, també Maria ha estat ressuscitada per Déu. Maria que va patir junt a la creu la injustícia i el dolor de perdre el seu fill comparteix avui la vida gloriosa del Ressuscitat i ens convida a caminar per la vida amb esperança.

Maria és la mare de la nostra esperança. Però és, sobretot, Mare d'esperança pels més pobres i crucificats d'aquest món perquè Déu és el Déu dels pobres.

"El Déu que derrota els poderosos i enalteix els humils, el que omple de béns els famolencs i als rics els acomiada amb les mans buides." Aquestes paraules no són de cap profeta agressiu ni de cap guerriller violent, sinó que han brollat de la tendresa, netedat i goig que bateguen en el cor de Maria. Tant de bo bateguin també en el nostre i caminem amb senzillesa, entrega i generositat com Maria!

"Raza de víboras y sepulcros blanqueados: los fariseos de hoy." Així titula el seu escrit Sor Lucía Caram. El resumeixo molt breument amb les seves mateixes paraules afegint algun comentari:

Jesús se queja de aquellos hombres de leyes, "aduaneros de la fe", amargados y resentidos, que siempre estaban pendientes de ponerle la zancadilla... Hombres que en algún momento habían gozado de poder y privilegios... Personajes que, acomodados en las trincheras de su egoísta y egocéntrico bienestar y de la letra muerta, se creían con derecho de juzgar y condenar.

Han passat més de dos mil anys i aquests personatges segueixen presents, per desgràcia, en el nostre món i en el nostre entorn.

Hoy escribo ya cansada y triste de que llevemos tantos años soportando la beligerancia, el sarcasmo y la acidez de personajes, que hasta la llegada de Francisco, parece que tenían padrinos que legitimaban su patente de corso para insultar, descalificar, denunciar. Esos "lobos" con la llegada de Francisco disimularon una temporada, pero ya se les vuelve a ver el plumero y llenan las páginas digitales sembrando la duda, metiendo cizaña, poniendo todo en tela de juicio y cuando algo no les gusta, acusando al Papa de ambigüedad.

De vegades trobem gent que acostumada a manar i a imposar els seus criteris no acceptant que d'altres en puguin tenir de diferents i fins i tot de millors. La crítica àcida i corrosiva és el seu mecanisme de defensa.

Llevamos unas semanas en las que dinamitan a Osoro, Omella, Taltavull y a otros pastores. Se les ve furiosos por la impotencia de no poder manejarles, de no poder imponer sus criterios. Vomitan por cielo, tierra y aire porque les incomoda compartir la mesa con aquellos a los que estos pastores se acercan - como lo hacía Jesús - los que no cuentan...

Tenim els Superiors que tenim, fan el que poden i els temps que els toca i ens toca viure son difícils... Però sempre surten veus desqualificant-los. Què farien ells en el seu lloc??? "Liberanos Domine!" Pobrets de nosaltres!!!

Ha de ser trist estar obsessionat pel poder i intentar recuperar-lo al preu que sigui... Però amb la desqualificació, l'odi i la rancúnia no el recuperaran mai. Que així sigui!

Truquitos para la salud

Argelia Pérez

1.- Un vaso de jugo de naranja diario aumenta al doble (o más) el hierro en el cuerpo.

2.- Verter media cucharadita de canela en el café, siquiera una vez al día mantiene bajo el colesterol y establece los niveles de azúcar en la sangre.

3.- El pan integral tiene casi cuatro veces más fibra, tres veces más zinc y casi dos veces el hierro del pan blanco. Además, los que comen pan blanco aumentan medio centímetro de cintura por año, dicen las estadísticas. Ah!, y cómanse las cortezas, que contienen ocho veces más pronylsina, que anima a las enzimas a combatir el cáncer del colon.

4.- Mastique los vegetales durante mucho más tiempo. Esto aumenta la cantidad de químicos anti-cancerígenos liberados en el cuerpo. El masticar libera sinigrina. Y cuánto menos se cocinen los vegetales mejor efecto preventivo tienen.

5.- El futuro es la naranja. Reduce el riesgo de cáncer de pulmón. Quienes las comen habitualmente tienen 30% menos posibilidad de contraer la enfermedad. Mejor aún: tome jugo de mandarina y cómase cada vez aunque sea un pedacito de cáscara.

6.- Coma tan colorido como el arco iris. Si come una variedad de rojo, naranja, amarillo, verde, púrpura y blanco en frutas y vegetales, tendrá la mejor mezcla de antioxidantes vitaminas y minerales que existe.

7.- Limpie regularmente su cepillo de dientes. El contacto de los gérmenes en el vasito de los cepillos puede ser fatal. Los cepillos por sí mismos pueden esparcir gripes y resfriados. Hay que limpiarlos cuatro veces a la semana, sobre todo después de enfermedades, y mantenerlos separados de otros cepillos.

8.- Haga rompecabezas, crucigramas o sudokus, o aprenda un idioma, alguna habilidad nueva o lea un libro y memorice párrafos. Estimular su mente lo anima a formar nuevos caminos mentales y fortifica la memoria. Una persona de 50 años activa mentalmente tiene mejor memoria que una persona de la mitad de su edad que no la ejercita.

9.- Las personas que mastican chicle tienen más posibilidad de sufrir arteriosclerosis, pues se hacen más estrechos los vasos sanguíneos, lo cual precede a ataques del corazón.

10.- Ríase. 100 a 200 carcajadas equivalen a 10 minutos de jogging. Baja el estrés y despierta células naturales de defensa y muchos anticuerpos.

11.- No pele con anticipación los vegetales o frutas, éstos se deben cortar y pelar justo antes de que se los quiera comer. Preparar comida fresca con poca anticipación aumenta niveles de nutrientes contra el cáncer.

12.- Llame por teléfono a su madre, a familiares o a amigos, si los tiene lejos. El 90% de las personas que no mantienen cercanía afectiva con sus seres queridos, amigos o familiares desarrollaban alta presión, alcoholismo o enfermedades cardíacas en edad temprana.

13.- Disfrute de una taza de té. El té común contiene menos niveles de antioxidantes que el té verde. Con beber tan solo una taza diaria de té verde se disminuye el riesgo de enfermedades coronarias. Beber té también aumenta la vida luego de ataques al corazón.

14.- Busque una mascota. Las personas que no tienen animales domésticos tienen más estrés y visitan más al doctor que los otros. Las mascotas lo hacen sentir a uno optimista y relajado, y eso baja la tensión en la sangre. Los perros son mejores, pero aun los peces dorados funcionan bien para este propósito.

15.- Póngale tomate al sándwich. O tenga un vaso de jugo de tomate a mano, o póngale salsa de tomate a las tostadas. Una porción de tomate por día baja un 30% el riesgo de enfermedades coronarias.

16.- Reorganice la nevera. Las verduras en cualquier lugar de su nevera pierden sustancias nutritivas debido a que la luz artificial del equipo destruye los flavonoides de los vegetales, sustancias que combaten el cáncer. Por eso es mejor usar los cajones de abajo.

17.- Coma como pajarito. Por ejemplo: la semilla de girasol y las semillas de 'sésamo' en las ensaladas y cereales son nutrientes y antioxidantes naturales. Y comer nueces entre horas reduce el riesgo de diabetes.

18.- Coma chocolate. Dos barras por semana extienden un año de vida. El chocolate amargo es fuente de hierro, magnesio y potasio.

19.- Piense positivamente. La gente optimista puede vivir hasta 12 años más y mejor que los negativos, a quienes además les da gripe mucho más fácilmente.

20.- Vuélvase espiritual. Los verdaderos creyentes y aquellos que priorizan el 'ser' sobre el 'tener', tienen 35% más probabilidad de vivir mejor y más tiempo. Mantén una buena relación con Dios.

Les facultats mentals en la vellesa

Varis autors

D'un Proverbi irlandès:

**“Mai no lamentis que t'estàs fent vell,
perquè a molts se'ls ha negat aquest privilegi”**

Massa vegades es relaciona la vellesa amb la pèrdua de facultats mentals. Però els especialistes en el funcionament del cervell, com *Tony Buzan*, asseguren que no hi ha motiu perquè sigui així.

- **Les monges de Markato:**

“Una ment mandrosa és el taller dels diable”

En el seu manual “*El teu cervell més jove*”, *Tony Buzan* posa com exemple la longevitat de la comunitat de monges d'un recòndit lloc de Minnesota (EE. UU.) nomenat *Mankato*. Des de temps interessa als investigadors de l'envelliment cerebral, doncs moltes vegades aquestes monges superen els 90 anys i hi ha també unes quantes centenàries, la majoria d'elles amb una sorprenent agilitat mental.

Una monja d'aquesta comunitat, *Marcella Zachman*, fou portada a la revista *Life* perquè impartí classes fins els 97 anys. Una altra, *Mary Esther Boor*, no es jubilà del seu treball fins els 97 anys.

El professor *David Snowdon*, de la Universitat de Kentucky, va investigar perquè entre aquestes dones hi ha un índex de demència senil i altres malalties mentals molt inferior a la mitjana. La resposta és que les monges de *Mankato* fan tot el possible per a mantenir la ment ocupada en la seva vida quotidiana.

Competeixen en concursos, resolen passatemps i mantenen debats, a més d'escriure en les llurs publicacions, dirigir seminaris i donar classes. Segons *Snowdon*, l'estímul diari revitalitza els connectors del cervell que trenen tendència a atrofiar-se amb l'edat, fent que es ramifiquin i creïn nous estímuls.

Estudiosos del cervell humà han demostrat que la xarxa neuronal del cervell mai no és la mateixa, ja que, depenent de la nostra activitat, enfortim unes connexions al mateix temps que en debilitem d'altres. Cada experiència encén el seu propi patró de neurones pel que el mapa cerebral canvia constantment.

Aquesta és la bona notícia: doncs el bon estat dels circuits del cervell depèn del que fem amb ell, podem evitar la pèrdua de facultats mentals tonificant la nostra matèria gris amb reptes i estímuls de qualitat.

- **La regla de les 10.000 hores**

“Es tarda molt temps per arribar a ser jove” (Pablo Picasso)

En un llibre del que se n'ha parlat molt recentment, *Fuera de sèrie*, *Malcom Gladwell* postula la regla de les 10.000 hores. Segons les estadístiques recollides per l'autor, és el temps que necessita aplicar-se a una mateixa activitat qualsevol persona per arribar a ser-ne un expert.

Contràriament al que es creu, el cervell d'un geni no és diferent d'algú comú i corrent, tal com es comprovà en la dissecció del d'*Einstein*. Tots tenim més talent per a unes disciplines que per a unes altres, però el que distingeix a una persona brillant de la resta són aquestes 10.000 hores que s'ha dedicat a una mateixa cosa, sigui el violí, la informàtica o la gestió d'un negoci.

Aquesta regla també s'aplica al rendiment del cervell. Segons els neuròlegs, quan el mantenim ocupat a través de la lectura, la creació artística o el joc, augmenta la dita memòria automàtica, que és la que ens permet fer coses sense pensar en elles.

És el cas de l'escaquista que, en els primers compassos de la partida, mou les seves peces sense cavil·lar. O el de un pianista de nivell que interpreta una complexa partitura mentre parla amb algú. El seu esforç i

constància els han procurat una assegurança de vida per a les seves facultats intel·lectuals que operen inclús sense que intervingui la consciència.

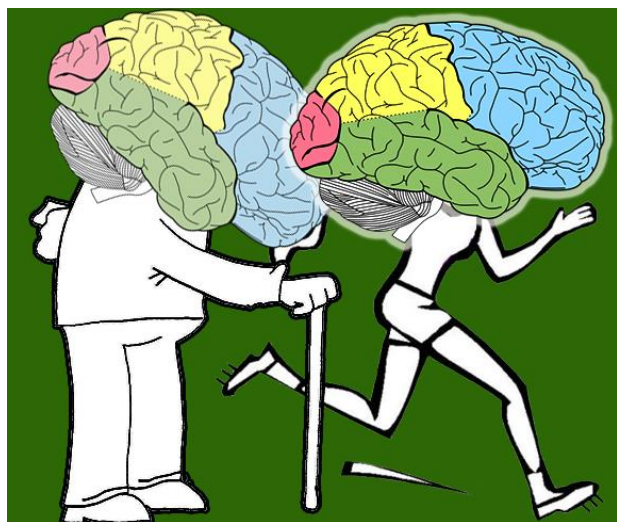
Alguns exemples de que l'agilitat mental no està renyida amb l'edat foren *Miquel Àngel Buonarrotti*, que va fer les seves millors obres dels 60 als 89 anys, fins l'últim dia de la seva vida. *Goethe* va acabar l'obra mestra de *Fauto* als 82 anys. El seu secret tingué dos ingredients bàsics: treball i il·lusió.

• Les 7 claus d'un cervell jove

"Envellir és un mal vici que no es poden permetre les persones molt ocupades" (André Maurois)

Com que no tot el món té temps o ganes d'escriure novel·les o tocar el violí, veurem ara les claus per a mantenir el cervell jove en qualsevol edat.

Segons el divulgador *William Speed*, hi ha set coses que tothom hauria de fer perquè el seu centre d'operacions no debiliti el seu rendiment:

1. **EXERCICI.** Segons els especialistes en teràpies antiedat, el millor tonificant del cervell són les sabatilles d'esport, doncs milloren el ritme cardíac i, per tant, la circulació de la sang. Un cervell ben irrigat manté en bon estat les connexions entre les neurones, que són essencials per al pensament. Per tant, l'exercici suau subministra més sang i oxigen al nostre teixit cerebral, evitant que es deteriori.

2. **BONA ALIMENTACIÓ.** El consum d'aliments rics en antioxidants, fruites i verdures, llegums, fruits secs, tè verd, no solament ajuda a prevenir el càncer sinó que neutralitza els temuts radicals lliures que envelleixen el cervell. Una dieta massa grassa, a més, pot derivar en pressió arterial alta, diabetis, obesitat o colesterol, que dificulten el reg sanguini també en el cervell.

3. **APRENDRE SEMPRE.** Encara que la nostra matèria gris comença a envellir als 30 anys, un aprenentatge constant permet mantenir l'agilitat. Per això hem de procurar a la ment exercici i nous desafiaments.
4. **MANTENIR LA CALMA.** *Jeansok Kim*, un investigador de la Universitat de Washington, assegura que *"l'estrès pot danyar els processos cognitius com l'aprenentatge i la memòria"*. En especial, l'estrès crònic debilita la regió del cervell nomenada l'hipocamp, on es forma i consolida la memòria.
5. **DORMIR SUFICIENT.** Un estudi fet en Harvard amb estudiants de matemàtiques demostrà que un bon descans nocturn duplicava la capacitat dels participants per resoldre els problemes plantejats el

dia abans. Això es deu a que, mentre dormim, el cervell es manté actiu i té temps de sintetitzar el que ha après amb anterioritat. L'expressió *"vaig a consultar-ho amb el coixí"* té, per tant, molt sentit.

6. **RIURE.** L'humor estimula la generació de dopamina, una hormona i neurotransmissor que ens fa "sentir-nos bé". El riure ajuda a relativitzar les nostres preocupacions i amb això evitem l'ancoratge de la nostra ment.
7. **APROFITAR L'EXPERIÈNCIA.** El bo de fer-se gran és que atresorem un arxiu amb milions de situacions que ens proporcionen criteri.

Aquesta informació podem aprofitar-la per afrontar problemes –nostres o d'altres persones- pels que una persona jove no està preparada.

• Jocs per al cervell

"Els éssers humans no deixen de jugar perquè envelleixen, sinó que envelleixen perquè deixen de jugar" (Oliver Wendell Holmes).

A les farmàcies es venen sofisticats complements vitamínics per nodrir el nostre múscul pensant, i les botigues de productes naturals recomanen *ginseng* per a la vitalitat i *ginkgo biloba* per a reforçar la memòria. No obstant, la majoria dels especialistes coincideixen en que el joc és el protector número 1 de les facultats mentals.

El terapeuta *Amber Henmsley* aconsella incorporar a la nostra rutina alguna d'aquestes activitats per a mantenir ben lubricada la xarxa neuronal:

- Jocs de taula com els escacs, les dames, el dominó o les cartes incloent els solitaris.
- Trencaclosques, meccanos o altres jocs de construcció.
- Encreuats, sudokus o qualsevol altre passatemps.

Pels qui s'avorreixen en aquesta classe de passatemps. Aprendre un idioma és una excel·lent manera d'engreixar tots els nostres circuits cerebrals, doncs implica exercitar la memòria, entendre noves estructures i sintetitzar regles gramaticals.

Per suposat, dues activitats com llegir i escriure també resulten una gimnàstica mental de primer ordre, igual que aprendre a tocar un instrument musical.

Una actitud optimista serà el complement imprescindible perquè el nostre cervell sigui generador de creativitat en lloc d'un pou de lamentacions.

Alimentar la curiositat i celebrar cada dia que passem en el món és tot el que fa falta per no retirar-nos mai del costat assolellat de la vida.

Com diu un proverbi irlandès, "Mai no lamentis que t'estàs fent vell, perquè a molts se'ls ha negat aquest privilegi".

L'única forma de mantenir-se jove mentalment és no deixar mai de jugar. Independentment de l'edat, hem de viure com si estiguéssim posant a prova el món, és a dir, seguir essent infants. Quan observem grans artistes com *Matisse*, *Picasso* o *Miró*, entenem que, en essència, van seguir fent el mateix que en la seva infància: jugar, divertir-se, imposar-se nous reptes.

Mantenir la il·lusió cada dia i no renunciar als valors de la infància és l'elixir de la joventut.

Quan comences a pensar com un vell ja hem perdut la batalla. Per això, és bo que els avis estiguin prop dels nés i els vegin jugar i imaginar. *Els nens són els nostres millors mestres (Gerard Rosés, pintor).*

El generalat del G. PHILIPPE

1838-1874 (36 anys)

Tret de les «*decisions capitulars*» de les publicacions de l'Institut

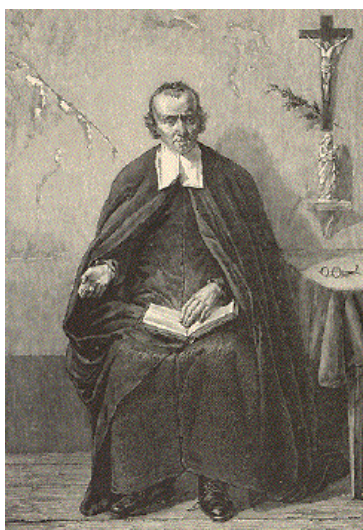
El llarg generalat del G. Philippe va transcórrer al llarg de 7 Capítols generals (del 17 al 23). Va escriure 387 Circulars. L'Institut es va estendre en 20 noves nacions d'Europa, Àsia, Àfrica i Amèrica

El nombre de Germans augmentà de 2.317 a 10.235.

Fou un generalat de gran activitat. Aquí només transcrivim, de manera succinta, les «decisions capitulars» del generalat del G. Philippe.

Per a més informació podeu consultar “Estudios Lasalianos n. 9, Henri Bédel, El siglo XIX 1805-1875”.

NOTA. Tractant-se d'un generalat tan extens s'ha preferit donar-lo a conèixer a través dels 7 Capítols generals tinguts, en comptes de fer una relació de les Circulars i publicacions com s'ha publicat en cada un dels anteriors Superiors Generals. Potser algunes informacions ens poden semblar estranyes, però formen part de la història del nostre Institut en coherència amb els temps viscuts en cada època. En alguna altra ocasió es podran donar a conèixer alguns continguts de les circulars i recomanacions del G. Philippe.

17è CAPÍTOL GENERAL, a París, 39 Capitulans durant 5 dies, del 21 al 25 de novembre de 1838.

Germans a l'Institut 2317. El 1841 l'Institut s'obre a Turquia.

El G. Philippe fou elegit Superior general el 21 de novembre de 1838 i reelegits els Assistents Éloi, Abdon, Jan-Chrisostome, Calixte i Nicola. Nou Assistent Benoît.

Ingresà a l'Institut fent el noviciat als 17 anys el 1809, elegit Assistent el 1830 i Superior general el 1838, a l'edat de 46 anys.

18è CAPÍTOL GENERAL, a París, 44 Capitulants durant 15 dies, del 2 al 16 de febrer de 1844. Germans a l'Institut 4376. L'Institut s'estén a USA (1845), Egipte (1847), Alemanya (1850), Penang i Singapur (1852). Hi ha 4.376 alumnes.

L'Institut té 432 centres. El G. Superior obté un Rescripte del Papa Gregori XVI per poder tenir dos Assistents més.

El 12 de febrer de 1844 presenten la dimissió els GG. Assistents: Éloi, Abdon, Jean-Chrisostome i Benoît. Només s'acceptà la dimissió del G. Jean-Chrisostome per estar afectat de ceguesa.

A proposta del G. Superior fou acceptada per unanimitat la pròrroga per 10 anys de 5 GG. Assistents.

Foren elegits 3 nous Assistents: Jurson (Visitador de París), Amos (Visitador de Bèlgica) i Anthelme (Visitador del Piemont).

En l'espai de 23 sessions s'aprova una nova edició de la Regla de Govern contenint diversos punts de disciplina.

Decisions preses:

- Es crea una Comissió per reemplaçar un G. Assistent difunt i el Règim és reconegut jutge de les circumstàncies on aquesta Comissió esdevingui necessària.
- Seran considerades "Cases principals" les escoles normals per a la formació de mestres, petits noviciats si compten al menys amb 7 Germans.
- Cal regular la relació dels Germans amb llurs antics alumnes.
- El G. Superior general autoritza elaborar un «coutumier» (catàleg de costums) en les cases que permetrà permetrà d'obrir.
- El Capítol tolera que els alumnes, que no poden tornar a casa seva a migdia, puguin quedar-se a l'escola, però hauran d'estar sotmesos a vigilància, i no es podran quedar el matins i vespres.
- Després de l'oració del vespre afegir la invocació "Santíssima Verge, protectora de la nostra Congregació, pregueu per nosaltres que recorrem a Vós".
- A l'oració del matí, després del Memorare afegir les invocacions "Cor Jesu Sacratissimum..." i "Cor Mariae immaculatum..." per recomanar l'Institut i tots els seus membres a la seva protecció.
- Per utilitzar paraigües es necessita permís del G. Superior general. Demanar-lo a la Procura general i que sigui conforme amb la modèstia.
- Hi ha tolerància per donar llet o sopa a l'esmorzar, doncs alguns Germans estan fatigats.
- Que hi hagi Confessor extraordinari cada tres mesos.
- Cap G. Director no ha d'imprimir res sense permís del G. Superior general.
- Prohibició d'utilitzar el segell de l'Institut; només el pot utilitzar el Règim.
- No comprar res dels viatjants.
- Enviar al G. Superior general còpia del catàleg de llibres de la biblioteca de la comunitat. Cal el permís del G. Superior per comprar nous llibres. En la primera carta donaran compte dels llibres comprats en cas imprevist. Igualment per les biblioteques dels pensionats.
- Subvenció per a les escoles normals per a la formació de mestres: augment de 3 Fr. per a una comunitat de 5 Germans o menys; 8 Fr. per a les comunitats més nombroses.
- El Capítol autoritza posar una tauleta davant del seient del Germà per facilitar la correcció de l'escriptura dels alumnes, sense perdre de vista els alumnes.
- Elaborar un «Coutumier» per la guia dels Germans en els establiments de correcció. El G. Superior podrà tractar aquest assumpte amb el Govern.
- Es disposarà d'un imprès per enviar els comptes de la Casa al Règim, signat pel G. Director, el G. Subdirector i altres Germans.

Al final del Capítol, el 15 de febrer de 1844, el Capitulants pelegrinaren dejuns a la tomba de Sant Joan B. de La Salle, a Rouen.

Se celebra una COMISSIÓ GENERAL a París amb 33 Germans, 15 desembre 1849.

Dimiteix l'Assistent G. Benoît per malalt i és acceptada la seva dimissió. Nous Assistents: Théotique (Director de Passy) i Péloguin (Visitador de Lió).

Decisions preses:

- El G. Superior general assenyala un reglament pels Germans que fan classe el vespre en vista als exercicis comunitaris.
- El G. Procurador general dóna compte detallat del vestuari; diu que les despeses sobrepassen els ingressos. Es fa una proposta d'augmentar la contribució, però el G. Superior general fa un acte de fe en la Providència.

- El G. Procurador informa sobre la causa de beatificació de sant Joan B. de La Salle. Aquí els ingressos excedeixen les despeses. El G. Superior general proposa la supressió de la contribució per aquest motiu. Igualment per la “Caixa dels ancians, malalts i altres necessitats”. Es constata una bona administració.
- Hi haurà tres claus per la Caixa de “Dipòsit pels ancians, malalts i altres necessitats generals del Districte”.
- Es reafirma que va contra l’obediència fer imprimir qualsevol text sense prèvia autorització.

19è CAPÍTOL GENERAL, a París, 54 Capitulants durant 18 dies, del 16 de juny al 2 de juliol del 1853. Germans a l’Institut 5.723. L’Institut s’obre a Algèria (1853). Hi ha 5.723 alumnes.

GG. Assistents: Abdon, Calixte, Nicolas, Jurson, Amos, Anthelme i Péloguin. El G. Jurson va ser escoltat el 6è dia i substituït pel G. Firmilien, Visitador d’Avinyó.

Decisions preses:

- L’oració dels divendres a la tarda serà el Viacrucis.
- Reglamentació de pregàries pels Germans difunts.
- Precisions pels capítols de vots.
- Que a cada grup de recreació hi hagi un G. President de grup.
- Es demana que l’estudi de catecisme sigui abans de sopar, a les 17,30 h., lectura espiritual a les 18 h. i l’oració a les 18,30 h.
- L’advertència de defectes a les 20,15; prendre un temps de la recreació si és necessari.
- Es decideix la disminució de la contribució a les despeses generals de l’Institut. Que s’ajudi als noviciats. Els donatius seran consignats en un registre, revisat pel G. Superior general.
- Dormitori comú: hi podrà haver cel·les donant a un corredor o vestibul comú, tant com sigui possible, porta vidrada, un sol llit i sense tancar-se amb clau.
- Mobles senzills per tot arreu. Daurats (dorures) només a la capella.
- Els Germans es podem emportar la maquineta d’afaitar d’una casa a l’altra.
- La sotana cada 16 mesos; el manteu cada 6 anys. Hi ha un augment de contribució de 6,80 Fr. El personal del noviciat està exempt.
- Alguns Germans varen demanar la revisió de la Guia de les Escoles, però el Capítol no ho ha cregut necessari. EL G. Superior General en farà algunes modificacions.
- Indicacions per les oracions de les classes.
- No ensenyar música instrumental a l’escola, excepte en cassos especials. Si és necessari, no l’ensenyaran els Germans.
- Impulsar el cant gregorià sense detriment del catecisme i de les pregàries.
- Reconeixement dels Pensionats.
- Preocupació per la salut del G. Superior.
- Escola Normal per a la formació de mestres a París amb Germans de tots els Districtes.
- Reemplaçar el res perpetu del rosari a l’escola per una desena al final del matí.
- Es crea l’obediència de prodirector.
- S’elabora el llibre d’assumpes d’examen particular.

20è CAPÍTOL GENERAL a París, 54 Capitulants durant 13 dies, del 2 al 14 de març de 1854. L’Institut s’estén a Tunísia (1854) i a Anglaterra (1855).

Objectiu important: Estudiar la qüestió e la GRATUÏTAT a causa d'una llei promulgada.

El Capítol es manté en la fidelitat a la Regla.

A més de la festa de Sant Josep se celebrarà la festa del Patrocini de Sant Josep amb Missa per a la comunitat.

21è CAPÍTOL GENERAL a París, 54 Capitulants durant 16 dies, del 10 al 25 de juliol 1858.
L'Institut s'estén a Grècia (1858), Àustria (1859), Maurici (1859), Indostan (1859) i Birmània (1860).

Es rep un Rescripte del Papa Pius IX per poder tenir 10 Assistents. Assistents elegits: Mamert (Visitador de Lió), Baudune (Visitador de París), Judore (Visitador d'Algèria) i Jean-Olympe (Visitador de Besançon).

Decisions preses:

- Des del 1 de juny al 1 d'octubre, per motius de salut, es faran els Exercicis abans del passeig.
- Nova edició del llibre dels Exercicis de pietat.
- Els nostres capellans podran beneir i imposar l'Escapulari de la Immaculada.
- El Capítol confirma el dret de tots els Germans professors d'escola d'expressar convenientment llurs opinions en les assemblees generals. Però, estan prohibits els escrits en forma de circular, limitant-se a proposar alguns principis o opinions. Els infractors tindran 10 anys de privació de veu activa i passiva.
- Es constata un excedent en vestuari.
- El Capítol es manifesta preocupat per la perseverança dels Germans; instrueix les mesures de Pius IX en favor de la perseverança: vots anuals, triennals i perpetus; al menys dos anys en comunitat abans dels vots anuals i amb edat de 18 anys. Els vots triennals després de dos anys de vots anuals i 5 anys de comunitat. La professió perpètua després de dos triennis amb edat de 28 anys i 8 anys de comunitat.
- Els GG. Directors no han de llegir les cartes entre els inferiors i els GG. Visitadors.
- Modificació pels sufragis pels difunts.
- Nombre de diputats al Capítol: França 36 (18 Germans Grans i 18 Directors). Fora de França: on hi ha tres cases, 1 diputat entre els Directors o entre els GG. Grans; on hi ha 10 cases, 1 diputat entre els Directors o entre els GG. Grans i 1 diputat designat pel G. Superior; 40 cases, 2 diputats i un designat pel G. Superior.
- Apartar els Germans quan són motiu d'escàndol i de caiguda per d'altres, després d'haver emprat tots els mitjans de caritat, prudència i justícia (2/3 de vots).
- Es constata el bon resultat dels joves que freqüenten les nostres escoles els diumenges... ens han aportat vocacions.

22è CAPÍTOL GENERAL a París amb 62 Capitulants durant 19 dies, del 4 al 22 de setembre de 1861.
Germans a l'Institut 8.600. L'Institut s'estén a Romania (1861), Equador (1863), Madagascar (1866), Vietnam (1866), Mònaco (1866). Hi ha 8.600 alumnes.

Es demana un Rescripte al Papa Pius IX per poder augmentar el nombre de diputats al Capítol.

Assistents elegits: Facile i Agapet.

Decisions preses:

- L'objectiu principal de la convocatòria del Capítol és el tema de la GRATUÏTAT. S'hi fan 16 sessions. L'Institut no podia, sense comprometre la seva existència, sostreure's a l'obligació de la Circular ministerial del 27 de maig, concernent la retribució escolar sobre els alumnes reputats com rics. Per aquest motiu es prengué aquesta **decisió**:

"Els Germans es conformaran a les disposicions de la Circular ministerial del 27 de maig de 1861, sobre la retribució escolar, esperant que puguem reprendre els usos que aquesta Circular ens

obliga a derogar. Els centres procuraran la llista dels alumnes a les autoritats que les demanin, però s'abstindran de tota intervenció directe i personal en la imposició de la percepció de la dita retribució escolar, si és exigida, d'alguns alumnes”.

- Els Germans es poden beneficiar dels indults de les diòcesis sobre l'abstinència i el dejuni.
- Estudi del catecisme després de l'oració de la tarda, de 18,30 h. a 19 h.
- Els dies de passeig es podrà estudiar la Història sagrada o la Història de l'Església.
- Es recorda la indulgència plenària de la Porciúncula el 2 d'agost i hi haurà Comunió de Regla.
- Quan els alumnes no puguin tenir la Missa resaran tres desenes de rosari.
- Sanció de privació de veu activa i passiva als Germans que imprimeixin escrits sense autorització.
- Els GG. Directors hauran d'enviar els comptes trimestrals de la seva casa els mesos de gener, abril, juliol i octubre.

La situació política no ha permès reunir-se en Capítol l'any 1871, com corresponia. S'ha hagut d'esperar al 1873.

23è CAPÍTOL GENERAL a París amb 71 Capitulants durant 23 dies, del 14 al 2 de juliol de 1873, Germans a l'Institut 10.235. Hi ha 10.235 alumnes

El G. Philippe dimiteix, però el Capítol refusa acceptar la dimissió.

GG. Assistents reelegits: Calixte, Firmilien, Mamert, Judore, Jean-Olympe i Agapet.

GG. Assistent elegits: Irlide, Exupérien, Patrick, Renaux.

Descisions preses:

- Consagració de l'Institut al Sagrat Cor de Jesús; el Capítol General ho fa en el moment de la clausura, en totes les comunitats es farà el dia de la festa del Sagrat Cor i a la clausura del recés anual recitada públicament pel president de recés.
- Afegir “Benedicamis Domino...” i “Fidelium animae...” després del “Agimus tibi gratias...”
- El G. Director indicarà el misteri de rosari (o el farà indicar). Finalitat de la sexta desena de rosari.
- Abans de les lletanies de la Mare de Déu dir “Posem-nos sota la protecció de la Verge Maria i preguem-la pels nostres parents i benefactors vius”.
- A la tarda en comptes del “Memorare” resar “Oremus pro Pontifice nostro N...”
- Cap modificació en l'hàbit religiós. Només pels malalts, costums de nacions i qüestions de clima.
- Sobre la pobresa:
 - No emprar rellotges sense permís del G. Director. El Règim i els GG. Visitadors en poden fer servir en concepte de les seves funcions, però només per aquest temps.
 - La cel·les, que hauran d'estar tancades, hauran de tenir una clau general. També els armaris.
 - Els sacs de viatge han de ser segons la pobresa.
 - Les peticions de compres extraordinàries en els viatges s'han de demanar al Règim per mitjà del G. Director o Visitador.
 - Hi ha d'haver un reglament en funció dels estudis, temps de vacances i diumenges.
 - El G. Philippe morí el 7 de gener de 1874, als 82 anys d'edat.

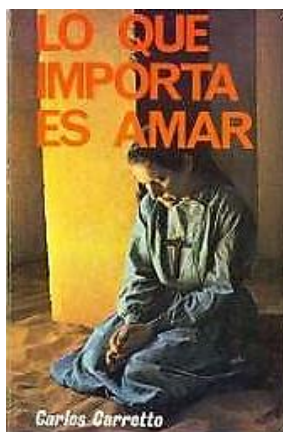
En l'àmbit escolar, respecte de la gratuïtat, el conjunt quedà marcat per les tensions de l'Institut a França amb els representants de l'Estat, sempre imbuints de la concepció burgesa, segons la qual la instrucció és un bé públic que s'havia de pagar. Els Germans volien mantenir la gratuïtat escolar sense fer accepció de persones i seguiren negant-se a percebre contribució dels seus alumnes. Però, finalment van haver d'accedir. I va resultar que no solament en les esferes dirigents, sinó també en els mitjans catòlics, on hi trobaven recolzament, es refusà l'ensenyança gratuïta i obligatòria.

NOTAS SOBRE MIS LECTURAS

G. José Antonio Panero Andrés

Se agradece al H. José Antonio Panero el compartir con nosotros sus lecturas, que también nos pueden servir a todos nosotros de lectura espiritual. Todos los Hermanos podemos participar en esta iniciativa en la que nos podemos sentir enriquecidos.

CARRETTO Carlo. Lo que importa es amar. Ediciones San Pablo

En el A.T. el primer mandamiento decía: *“Amarás a tu prójimo como a ti mismo”*, y Jesús dice: *“Amarás a tu prójimo como Yo lo he amado”*.

El hombre prefiere como Elías, permanecer sentado (1 Re. 19,4), incluso, morir en seguida, echándose, exhausto de fuerzas, al pie de un enebro, y no tener que emprender de nuevo la marcha, *“pues no soy mejor que mis padres”*, decía el profeta.

En la relación con lo trascendente entramos en el dominio de la fe, y la fe es oscura, y con frecuencia dolorosa. Nada es más cierto que la existencia de Dios, y nada es más oscuro. Nada es más claro, razonable y palpable que la creación del cosmos por parte de Dios, y nada es más misterioso. Nada es más evidente que la eternidad del alma, y no hay tinieblas más dolorosas que el momento de la muerte. Todo razonamiento, aún el más sutil, no cambia esta realidad.

Ni siquiera el milagro nos exime de vivir de fe, de caminar en la fe. Muchos vieron la multiplicación de los panes, y pocos creyeron en Jesús, y a la primera dificultad en el discurso sobre la Eucaristía, lo abandonaron. (Jn. 6,66). Muchos vieron la resurrección de Lázaro, mas pocos creyeron en Cristo. Y algunos decidieron matarlo porque aquel milagro estorbaba sus planes.

¡Qué cierto es que Dios crea en nosotros el querer y el ser, la sed y el agua para apagarla!

Pronto o tarde, Dios nos pedirá como a Abraham la respuesta a su amor, y nos colocará desnudos en el altar del sacrificio. Será el momento más importante de nuestra existencia. Sin la fe no hay respuesta al por qué de la vida.

Hay una historia que explica bien cómo andan las cosas sobre el amor. San Cristóbal, ese gigante pagano, convertido en un ermitaño, tiene dificultad para orar, para sentir a Dios en la oración. No resiste horas y horas recitando salmos, se inquieta, y pregunta a su maestro: *¿Cuándo me vas a hacer ver el rostro de Dios?*

Le facilita la tarea con un programa más humano. *“Ponte aquí en este río peligroso, y con tu fuerza de gigante, traslada a la otra orilla a los peregrinos que quieren pasar”*. El rostro de Dios es todavía oscuro para ti, en la fe desnuda. Lo encontrarás más fácilmente en el rostro de los hombres a quienes servirás. Empezó a servir a los hombres, hasta que un día que pasó a Jesús bajo las apariencias de un niño. Entonces el pagano, se hizo Cristóbal (cristóforo), y descubrió el rostro de Jesús.

Como siempre, en la Biblia, toda la verdad está escondida bajo los signos de la palabra. Como el sueño de Adán, es como un éxtasis en el que el hombre ve. Ama y quiere a la criatura que busca y que Dios mismo le ofrece, Eva que le ayudará a realizarse. El matrimonio hace al hombre padre, y a la mujer madre, y el milagro es tan sublime que deberíamos hablar de él de rodillas.

En la mano del obrero está la mano de Dios, que quiere el pan para sus hijos.

Si los antiguos hebreos tenían la tentación de fabricarse ídolos, también el peligro está en nosotros, que nos gusta llevar la medallita, colgada del cuello, o la estampa en la cartera, y ponerla en lugar de Dios.

El hombre quiere evitar el esfuerzo de pensar en Dios más allá del tiempo y del espacio, en su trascendencia. Encuentra más cómodo prestarle un rostro más barato, que se pueda tocar, y que tenga muchos poderes mágicos para la enfermedad o cuando seamos pobres.

Cuanto más decae la fe en un pueblo, la fe auténtica, fuerte, iluminada, más aumentan las tiendas donde se venden santitos, medallas y estatuas. Cuántos camioneros que viven como si Dios no los viera, y que llevan en el parabrisas, como amuleto, la imagen de Santa Rita o de San Antonio, o San Cristóbal.

Y si quitáis la alegoría de los santos, pronto aparecerá la foto de los jugadores de su equipo, el de una estrella del cine, o de un cantante. El alma no pudiendo estar sin Dios, se busca sustitutos aunque sean de cuarta categoría.

“No hay nada nuevo bajo el sol” decían los antiguos. Tenían razón: el único capaz de tener cosas nuevas es Jesús. *Amar al prójimo como amó Él.* Lo define como un mandamiento. *“Amad a vuestros enemigos. Haced bien a los que os aborrecen. Al que te pega en una mejilla ponle la otra. Al que te quita el manto no le niegues la túnica.* (Lc. 6,27-30)

La humanidad no ha tenido que esperar a Ghandi para inventar lo no violencia. Era demasiado pronto lo bestias que son los hombres o, mejor aún. Gorilas con ametralladora, como diría Thomas Merton.

¿Quién es capaz de tomar en serio a Jesús? Se empieza por pensar: *Lo dijo por decir. Hay que tomarlo en sentido figurado.* Y a fuerza de tomarlo en sentido figurado, hemos llegado a dos guerras mundiales, por armas bendecidas por varias religiones. Apenas se insinúa la objeción de conciencia, se desencadena el clamor y lo que es más triste, se encarcela a quienes no quieren empuñar las armas, como aquel joven austriaco que prefirió dejarse condenar a muerte antes que alistarse con Hitler.

No se pierde nada con alistar a esos jóvenes a construir pueblos destruidos por terremotos, dar clase a los analfabetos, servir a los leprosos o a los ancianos.

Es cierto que tenemos **derecho** a defendernos, pero no el **deber**, y podemos renunciar a esta orilla de nuestro campo para ofrecérsela al amor, al diálogo, a los hombres.

Amor como el de Jesús, que ahogado por las congojas de la muerte, dirigió al cielo la última de sus oraciones. ¡**Padre, perdónalos!**

Dolores Aleixandre. La ciencia y Dios

En la prisión de los nazis, Dietrich Bonhoeffer reflexionó sobre la relación de Dios y la Ciencia.

El mundo funciona sin la hipótesis de Dios. Pero si contemplamos la relación del mundo con Dios, descubrimos que la fe en Dios es una ayuda para convivir humanamente en este mundo.

Si el hombre no reconoce Dios alguno por encima de sí mismo, estará inclinado a buscarse otros dioses como el dinero, el poder, la sexualidad, el éxito.

Puede ser, dijo una vez Karl Rahner, que la humanidad olvide a Dios, y que el hombre se *“retrocultive a la condición de animal ingenioso”*.

Un industrial refirió que durante unos 15 años, había abandonado la Iglesia y dejado de ocuparse de Dios. En medio de la intranquilidad en que vivía, una persona conocida le dijo: Acabarás en un psiquiátrico. Acudió a un monasterio, donde se sintió tan tocado, que supo que Dios estaba allí y le hablaba.

Podemos confiar que Dios mismo viene a la memoria cuando le necesitamos. Puede darse a través de una palabra, de un acontecimiento familiar, escuchando los medios de comunicación, cuando nos ha alcanzado el dolor o una desgracia material.

Dios no ayuda sólo a los que creen en Él. *“Hace salir su sol y caer la lluvia sobre justos y pecadores”*

En el barco *“Cabo Quilates”* se encontraba preso el P. Matías Lumberras. Un jefe a quien llamaban *“Muela”*, era su verdugo. Un día, Muela, le preguntó: Oye, cura, si un día diese vuelta la tortilla, y tú fueras el mandamás y yo me encontrara en tus manos, ¿qué harías? ***Yo te perdonaría, como te perdono ya ahora.*** El

hombre no preguntó más. Ya llevaba materia para meditar. Y dicen que desde entonces no volvió a atormentarlo, y hasta le dio algún cigarrillo.

Fuera la culpa de Muela o de otros, el sacerdote fue asesinado. Acabada la contienda, Muela fue a la cárcel, descubierto por el sargento Maidagán, quien fue atormentado en el Cabo Quilates. Vino a la cárcel un sacerdote, habló con Muela, y el hasta entonces tan terrible, no sólo se confesó, sino que públicamente reconoció la justicia de su sentencia. Pidió que viniera el sargento Maidagán. Muela le preguntó: ¿me perdonas? *“No pienses más en ello”*, le contestó el sargento. Muela le abrazó y lo besó. Caminando hacia la ejecución, con admirable serenidad descubrió el secreto de su salvación: *“Aquel sacerdote santo que me perdonó y que rezó por mí”*.

André Frossard, como su padre, fue diputado y Ministro del Partido comunista francés, y educado en un ateísmo total. Cuenta él mismo: *“Éramos ateos perfectos. Dios no existía. En casa nadie nos hablaba de Él. No necesito decir que no estaba bautizado”*. No buscaba a Dios. Se lo encontró. Dios le buscaba a él. Cuenta así su conversión: *“Dios existe, yo me lo encontré. Y fue así: Habiendo entrado en una iglesia, a las cinco de la tarde, en busca de un amigo, entré allí ateo, y escéptico más que ateo, y volví a salir unos minutos más tarde, católico, apostólico y romano, arrollado por una ola de alegría inagotable. Nada me preparaba a lo que me ha sucedido. La caridad divina tiene sus actos gratuitos. No he hecho papel alguno en mi propia conversión”*. Mi familia me llamó. Creyó oportuno hacerme examinar por un médico amigo, ateo y buen socialista.

“Esta certidumbre de que después de la muerte está Dios, supondrá, os lo aseguro, una gran sorpresa para muchos. Se darán cuenta, con el mismo asombro que yo experimenté el día de mi conversión, y que todavía me dura, que hay otro mundo, un universo espiritual hecho de una luz esencial. Descubrirán que eran fundadas las experiencias cristianas, incluso las más “locas”, para dar una justa idea de la prodigalidad divina. ¿Cómo puede ser eso? No lo sé, lo ignoro del todo, pero sé que lo que digo es verdad”.

Murió en París en 1995 a los 80 años, tras haber sido uno de los intelectuales católicos franceses más influyentes en su país en el siglo XX.

Si bien la Ciencia a fines del siglo pasado, parecía abocada a un rabioso determinismo materialista, con el darwinismo y las teorías de Hegel, los descubrimientos iniciados por Einstein y Heisenberg, entre otros, la han llevado por vías completamente opuestas. Hoy día, afirma el científico español Miguel Masierra, la Ciencia sirve en bandeja *“los argumentos para las básicas del cristianismo”*.

Valiosos testimonios han expuesto de manera clara, su creencia en la existencia de Dios:

- Decía Marconi, el inventor de la telegrafía sin hilos, y premio Nobel en 1909: *“Lo declaro con orgullo, soy creyente. Creo en el poder de la oración. Y creo no sólo como católico, sino también como científico”*.
- Max Plank, profesor de Física en la Universidad de Berlín, premio Nobel en 1921, hace esta afirmación: *“Dios está para el creyente, en el principio de sus discursos, y para el científico, en el término de los mismos”*.
- El gran astrónomo Newton, buscaba en medio de las Constelaciones, **al Gran Matemático**, que tan exactamente combina todo, y exclamaba con el profeta David: *Coeli enarrant gloriam Dei*.
- Los ateos Bayle, Diderot, d’Alembert y Rousseau afirman: *“Los que tienen talento creen en Dios, y los que tiene virtud, más”*. Y otro del gremio, Voltaire, a quien le preguntaron sobre la existencia de Dios, les respondió. *“Yo creeré que Dios no existe, cuando me demostréis que puede existir un reloj sin relojero”*.

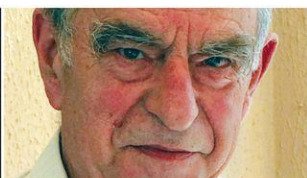
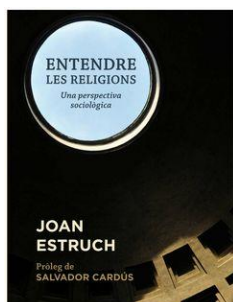
Cuentan que un joven preguntó a un maestro espiritual: *¿Cómo sabré que Dios es necesario para mi vida?* – El hombre espiritual le dijo: ¡*Acércate!* Le cogió la cabeza y se la sumergió dentro de un recipiente con agua, y se la mantuvo un buen rato. El joven notó la falta de aire, y forcejeaba para salir de aquel medio torturador. – El maestro le dijo: *“Cuando Dios te sea tan necesario como el aire que necesitabas para espirar, es entonces, cuando entenderás la importancia de Dios para tu vida”*

Como decía Santa Teresa de Ávila: *“Quien a Dios tiene, nada le falta. Sólo Dios basta”*.

LECTURES ÚTILS

G. Jaume Pujol i Bardolet

ESTRUCH, Joan. Entendre les religions. Una perspectiva sociològica. Editorial Mediterrànea 2015

"El fonamentalisme és sobretot un moviment de reacció contra la modernitat, la secularització, el pluralisme i la privatització. No és un fenomen residual i té probabilitats de créixer".

Constatem la diversitat de religions que ens envolten però potser no les entenem prou. Aquest llibre, avalat per una introducció de Salvador Cardús, ens proporciona elements de coneixement començant per la precisió de termes a l'interior d'un procés de sociologia de les religions. Analitza l'evolució de les religions a través de Marx, Weber, Durkheim i Freud que, tot havent estat uns grans crítics de la religió, també han ajudat a una purificació dels continguts i comportaments religiosos. L'autor defineix la secularització en aquest ambient plurireligiós, els aspectes de desmonopolització de

la religió, les relacions Església i Estat en les diferents religions i la situació religiosa en un món d'avui que sembla desencantat. Dóna una visió del pluralisme religiós a Catalunya. Interessant també el concepte de fonamentalisme en les religions monoteistes, diferent de tradicionalisme, precisant els aspectes corresponents en el fonamentalisme catòlic, protestant, jueu, islàmic i heterodox. Hi ha unes diferències entre el catolicisme que està centralitzat en una autoritat, el Papa, i les altres religions que són grups sense un cap visible que les regeixi, com és el cas en els protestants, islàmics, heterodoxos. I afegeix unes precisions sobre el fonamentalisme islàmic a Catalunya. Certament que es tracta d'un llibre que ens fa situar en el món d'avui. Segons Estruch no hi ha disminució ni amenaça d'extinció de la religiositat, sinó allunyament de teories doctrinàries i canvi de comportaments religiosos. "El món continua essent tan religiós com sempre". Tot plegat et fa entrar en un coneixement de la situació del procés de l'ecumenisme que tots desitgem.

MAGDA HERAS – IGNASI FOSSAS. Correspondència. Descobrint la pregària dels salmistes. Publ. Abadia de Montserrat 2016

Correspondència
SETEMBRE 2012 – AGOST 2014
Descobrint la pregària
dels salmistes
■ MAGDA HERAS – IGNASI FOSSAS

Els protagonistes són dues persones concretes. Magda Heras, important cardiòloga catalana i de renom internacional i el P. Ignasi Fossas llicenciat en medicina i actual Prior de Montserrat. Ella conjuntament amb el seu marit estan plenament dedicats a la seva professió. Certament la primera protagonista d'aquest llibre és Magda Heras, que des de setembre 2012 està afectada de càncer, que li fa canviar el sentit de la seva vida. El procés que experimenta Magda fa que vulgui unir-se a Déu per la pregària. Però diu que no sap com. Magda recorre sobretot al P. Ignasi Fossas per aprendre a resar i aquest li serveix de brúixola. Hi ha un llarg epistolari i visites amb el P. Ignasi Fossas i amb alguns monjos de Montserrat, entre ells el P. Hilari Ragué. Magda no rep una formació magisterial sobre pregària sinó intercanvis en pla d'amistat. En tota aquest procés hi ha somriures, llàgrimes i interrogants. El P. Fossas, en primer lloc, li assenyalava el res

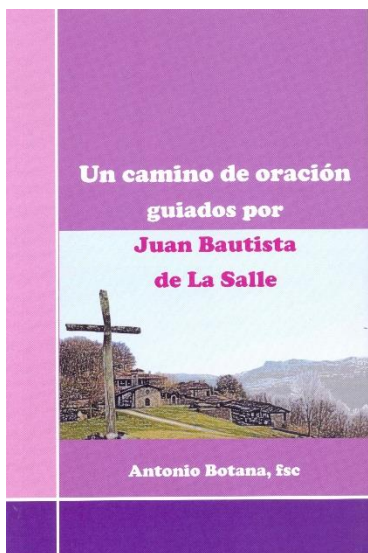
de Parenostre tres vegades al dia: matí, migdia i vespre. Li aconsella de llegir el comentari sobre el Parenostre que es troba en la 4a part del Catecisme de l'Església Catòlica. I li ofereix de descobrir els salms. Magda va descobrint progressivament sentir-se identificada en diversos salms com fets a mida per determinats moments seus. En el procés de dos anys de quimioteràpies, radioteràpies, i anàlisis freqüents de TAC sent la seva vida com xuclada per les expressions dels diferents salmistes. Ha fet un autèntic descobriment dels salms que li procuren pau, doncs parlen de la seva vida i dels sentiments que li sorgeixen en la seva vida. Tan és així que s'ha fet un quadre dels 150 salms resats al llarg del mes, repartits entre el despertar, matí, migdia i vespre. Crec que aquest llibre ens pot ajudar a trobar el sentit dels salms en els quals experimentem a Déu en les diferents situacions de la vida.

ROCA TRESCENTS, Josep. La Terra i els humans d'aquí mig segle. Voliana Edicions, 225 pàgines.

Des d'un temps ençà se'ns està alertant sobre la delicada salut del nostre planeta. Ara, amb aquest llibre, que val la pena llegir, se'ns ho precisa. Des de pressupòsits científics l'autor intenta descriure el futur del nostre planeta i dels humans, tenint en compte les tendències que, d'una manera accelerada, es fan evidents en el curs dels nostres temps. Passa per la demografia i estructures urbanes, l'evolució del clima i medi ambient, les situacions de capitalisme i democràcia arreu del planeta, la influència de l'era de la ciència i la tecnologia que segueixen una cursa de contínues novetats i de com es regiran els pobles de la terra en el futur. "Els desajustos del món actual, agreujats per la superpoblació que espera el planeta, l'espoli dels recursos naturals, el canvi climàtic i els dramàtics desequilibris econòmics i socials que hem generat porten a una situació inviable, explosiva i terminal en un termini de ben poques dècades". Sembla que "vetllar pel futur del planeta i per les properes generacions cau fora de les ambicions i dels interessos dels poders fàctics globals, que han posat sempre per damunt les ambicions pròpies i el benefici immediat. No hi ha programes polítics de «*decreixement global*» en bé del planeta i dels humans d'ara i de futur, tot són programes de creixement que perjudiquen el nostre planeta. Afirmar que "amb aquestes premisses el destí de la comunitat humana i del seu habitatge és, si més no, inquietant". I en un darrer capítol fa una descripció de "darreres perspectives". Pregunta si el segle XXI serà el darrer segle de l'espècie humana o, en tot cas, constituirà un perill greu en molts aspectes, aclarint que no resulta tranquil·litzador prendre consciència del futur. A finals del segle XXI és previsible una població de 10.000 milions d'habitants, el que suposa un pastís amb més gent a repartir i amb menys recursos naturals. En no pocs aspectes el futur del planeta ja està encarat, marcat, força configurat i, en alguns casos fins i tot, clarament definit. Hem tancat i anem tancant massa finestres a l'esperança, fins i tot amb la idea de creixement, progrés i benestar. Ens queda el repte de «*viure harmònicament amb la natura*» per no deixar a les noves generacions un món contaminat i exhaurit, sinó amb una situació de «*creixement sostenible*».

BOTANA, Antonio, Un camino de oración guiados por Juan Bautista de La Salle, Ediciones. La Salle 2016

Aquest llibre sembla coronar i donar més continuïtat al procés seguit a l'ARLEP i al nostre SECTOR per l'HARA i la INTERIORITAT. Per aquest motiu es veu molt oportú per donar continuïtat a aquest procés endegat i recolzar el lema de 2016-2017 sobre LA TRANSCENDÈNCIA. "Mireu més enllà, no apagueu l'esperit". És precisament el Fundador qui parla a través de les 168 pàgines d'aquesta obra, sigui pel Mètode d'Oració mental (EMO), sigui per les seves meditacions. Alguns pocs textos d'altres mestres d'espiritualitat se'ns mostren emmarcats, de manera que el gran gruix del llibre el constitueix el missatge del Fundador sobre l'oració, de la que en manifestà una autèntica preocupació. De manera que aquest llibre ens pot ajudar a reciclar la nostra oració perquè no es limiti a una mera "fidelitat als resos". Al llarg de les seves pàgines el Fundador ens recorda que *orar es emprendre un camí vers la voluntat de Déu -vers un horitzó-, un temps de recés, una experiència de vida, contribueix a cohesionar la comunitat, entrar en un ecosistema d'interioritat, una relació d'amor, esperar que Déu passi encara que es retardi, obrir-se a la presència de Déu i celebrar-la, contemplació de Déu, entrar en el misteri de Crist i deixar-se evangelitzar per Ell, deixar que l'Esperit ori en el nostre interior, agrair i oferir-se com instrument de la mà de Déu*. Totes aquestes expressions venen referendades per textos molt concrets del Fundador. Aquest llibre està previst per ser llegit i meditat, al mateix temps, en petites dosis. I s'adreça, com diu l'autor "en especial als qui se senten en sintonia amb el carisma lasal·lià, vinculat a un ministeri eclesial d'educació cristiana d'infants i joves, sobretot dels menys afortunats". Per tant, per a Germans, d'una manera especial, que ens pot ajudar a reciclar la nostra oració i també pels Associats que hi podran adquirir més informació i consciència de l'espiritualitat lasal·liana.

ALTRES LECTURES POSSIBLES...

LINKS D'INTERÈS...

L'últim dia de Pompeia

Document històric valuós". L'últim dia de Pompeia", una excel·lent animació feta pel Museu de Melbourne, Austràlia. Presenta pas a pas, l'erupció del Vesuvi i la paulatina destrucció de la ciutat de Pompeia. Els fets van succeir el 25 d'agost de l'any 79 a. J.

https://www.youtube.com/embed/dY_3ggKg0Bc

La Sagrada Família el 2026

http://www.youtube.com/watch_popup?v=RcDmloG3tXU

La verdadera novedad de "Amoris Laetitia"

Buscando claridad para la aplicación pastoral de la exhortación de Francisco

http://www.periodistadigital.com/religion/opinion/2016/04/21/la-verdadera-novedad-de-amoris-laetitia.shtml#.VyUkZgN_Z6g.gmail

«Evangelií Gaudium» en la Vida Consagrada. Siete pasos hacia la «conversión pastoral»

José Cristo Rey García Paredes

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PbWt6dV96LWhDdmc>

San Juan B. de La Salle conoce, interpreta, transforma

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PVmJsRDRIV0tjaFk>

Museo entomológico del H. Mateo Esteban en La Salle Bonanova

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PaGxITlhCckdGZVE>

Stabat Mater dolorosa – H. Saturnino Lorenzo (Salor)

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PQ0VBTEdmOWVuM2M>

Presentació digital del G. Joaquim Morató del text de J.A. Pagola "Cal viure amb la mirada fixa en Jesús"

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PWkRBZUtUeHJ1Rms>

Pagola, José A. ¿Es posible otra Iglesia? Iniciar la reacción desde las comunidades cristianas

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PVmJqekZPQ1BuOGM>

Entrevista a Maria del Mar Albajar, Abadessa de Montserrat

https://www.youtube.com/watch?v=1LfwEo_VZgc

Reportatge del Monestir de Sant Benet

https://youtu.be/JEAmR_Px6hA

Localitzador de cognoms

<http://www.mapadeapellidos.eu/index.php?sur=+&s=Buscar>

¿Cuántas palabras decimos cada día?

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PbjZ0Z3ZkbzMzRzQ>

¡¡La bellesa del Val d'Aran!!

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PNVZ2ekFtQIJFU1k>

Vocabulari de la vida

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PNXgyQ2JVRUNNdDA>

Elle était si belle Syrie avant la guerre...

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PazZsaEpBbFZIMU0>

Trece líneas para vivir (Gabriel García Márquez)

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PRFkwdkNURGpKSnM>

El Nord der l'Índia

https://www.youtube.com/watch_popup?v=o_24LPjOIHI&list=PL_VFIQR7BSNQTVSG8Ua6rFtS-tyxVenA2

Dos nens prodigi

http://www.youtube.com/watch_popup?v=Rs_egZrzhY

Idomeni, la vergonya d'Europa

<https://www.youtube.com/watch?v=LuPOLp0p3IE&feature=youtu.be>

Només l'amor dóna pau interior

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PZ1ZnRXY1dDJuaW8>

El valor de la persona humana

<https://drive.google.com/open?id=0BwjoVqx2c81PM05tMXA3emdiTk0>

Anècdotes Lasal·lianes

G. Ricard Serra i Feu

Anècdota nº 35:

El Germà Arcadi Xargayó era el conserge de la Salle Figueres els anys 60. Quan havia de cridar algun Germà (per una visita o una trucada telefònica) emprava tocs de la campana del pati. Al Director li corresponia un toc, dos al Prodirector, etc. fins a 20 i escaig (el total de membres de la Comunitat). Com que jo era el segon més jove, tenia un munt de tocs. Sort que em cridaven molt poc! Una de les vegades que el total de campanades va arribar al meu nº vaig baixar al rebedor amb il·lusió, però sense pressa. Doncs, ah renoi!, el Germà Arcadi em va renyar:

“A una bona senyora no se la fa esperar!”

Vaig comentar el fet a un Germà, el qual em va dir que el Germà Arcadi tenia l'obsessió de complaure les **bones senyores**. Es veu que fins i tot havia arribat al súmmum de retirar un ram de flors de l'altar de la Immaculada per obsequiar una **bona senyora** a la porteria. El Germà José Caveró, comentant el fet, afirmava:

“Me parece que entre la Virgen, Nuestra Señora, y las buenas señoras de la portería, el Hno. Arcadi no tiene clara la noción de prioridad”.

Anècdota nº 36:

Fins a finals dels anys 50 del s. XX el solideu es va considerar peça obligatòria de l'hàbit dels Germans de les Escoles Cristianes (abans de desaparèixer va viure un curt període d'ús facultatiu)

Els Superiors insistien molt en l'obligació de portar-lo, davant del creixent nombre de Germans que n'anaven prescindint.

L'estiu del 55 van venir a ajudar al nostre Noviciat de Pont d'Inca els Germans Cosme Vial i Tuyet. Els dos eren calbs i no portaven solideu. Perquè no ens escandalitzéssim, el Germà Director Arcadi ens va dir que tenien permís per no portar solideu, ja que els hi relliscava en ser calbs. Però al cap d'una setmana, un bon dia els dos van aparèixer amb solideu. Els novicis vam riure molt i dèiem:

“Potser els hi han posat una xinxeta per tal que no els rellisqui”

Explicaven que algun Germà Visitador, per tal d'avergonyir algun Germà que se li presentava sense solideu, li deia abans de començar a parlar:

“¡Cúbrase, Carísimo!” Evidentment, el pobre Germà no sabia què fer ni què dir.

Al nostre Noviciat se'ns parlava sense exageració de l'obligació de portar solideo. Però el sùmmum de l'exageració ens va venir per part d'un altre Germà (diferent dels dos esmentats abans) que va venir a ajudar al Noviciat. Ens va dir aquesta monstruositat (jo no me la vaig empassar; no sé si ho va fer algun dels novicis):

“Carísimos, el solideo es parte esencial del Santo Hábito. Es como la tapadera del fervor. De modo que, si algún Hermano se destapa prescindiendo de él, por allí se le evapora todo el fervor religioso, de modo similar a como una botella de bebida gaseosa, si pierde el tapón, pierde todo el gas.”

Anècdota nº 37:

Era el curs 59-60 a La Salle Figueres. El Germà Director Felicià (Pelai Nonell) estava construint un nou pavelló enganxat a l'anterior edifici, que havia de servir de gimnàs, de laboratoris i d'altres funcions. Malgrat que, pel segon despreniment de retina del Gmà Director, va haver de passar moltes setmanes a Barcelona (el substituïa el Germà Prodirector Sixto Vicente), les obres continuaven. Un dia de reunió comunitària, després de la setmanal advertència personal de

defectes, un Germà va preguntar al Director com seguïen les obres. El Germà Nonell, abans de donar detalls, va començar així pel broc gros:

–“Hermanos, las obras siguen muy bien. Sólo tenemos un problema: que en esta Comunidad hay demasiados arquitectos.”

**En esta comunidad
hay demasiados
arquitectos**

Es referia al fet que el Director estava cansat de sentir crítiques dels Germans a les obres. Que si hi havia poques finestres (el Director ho justificava per la tramuntana), que si les obres anaven massa lentes, que si els espais s'aprofitaven poc, etc. etc. La rèplica en veu baixa del Germà José Caverio va ser:

–“¡Hay que ver cómo dispara el Director! Esto es más que una indirecta, esto es una directa de lo más directo.”

Anècdota nº 38:

Mossèn Espina era el capellà del Noviciat de Sant Martí Sesgueioles. Sempre li costava acabar les

homilies. Hi donava voltes i més voltes abans d'encertar la frase final. Si veia que el Germà Visitador Plácido era present a la missa, encara es posava més nerviós. Expliquen que un dia d'aquests va estar tan nerviós durant tota la missa, que, arribat el moment de dir “Ecce Agnus Dei”, es va equivocar i va dir:

–“Ecce Ancilla Domini”

Diu que, entusiasmats i bromistes els novicis, van exclamar:

–“¡Ocasión única, no nos la perdamos: hoy podemos comulgar a la Virgen!”

SI DIOS QUIERE

G. Lluís Diumenge i Pujol

CINE

Direcció: Edoardo Maria Falcone.

Guió: Edoardo Maria Falcone y Marco Martani.

Música: Carlo Virzì.

Fotografia: Tomasso Borgstrom.

Intèrprets: Marco Giallini, Alessandro Gassman,

Laura Morante, Ilaria Spada,

Edoardo Pesce, Enriko Oetiker.

Estreno: Barcelona, juny 2016.

Duració: 87 minuts.

PREMI DONATELLO A LA MILLOR ÒPERA PRIMA

Edgardo M. FALCONE treballa amb naturalitat temes de pregon contingut: ciència i fe; prejudicis sobre la religió i l'Església; el sentit de la vida. Ofereix una història original, amb diàlegs realistes, entorn de la transcendència.

Tomasso. Cardióleg famós, ateu i liberal, és el patriarca d'una família benestant. *Clara*, la seva muller, viu refugiada en l'alcohol per amagar la infelicitat. *Blanca*, primogènita immadura, passa el dia asseguda en el sofà. Està casada amb *Gianni*, especulador immobiliari. *Andrea* és el fill predilecte. Estudiant de medicina sembla predestinat a seguir les empremtes del pare. Un dia convoca tota la família per donar-los a conèixer el seu projecte de futur.

Abans de que la notícia sotraguegi els fonaments de la

llar, el realitzador aprofita la incertesa generada, per explotar hàbilment l'ambigüitat del moment. *Andrea* ha decidit abandonar la carrera per ingressar en el seminari. "He descobert Jesús, la persona que dona sentit a la meua vida".

Tomasso vol esbrinar què li ha passat al seu fill. Comença a veure-hi clar quan la filla li recrimina que, als seus set anys, l'obligava a escoltar *Maurice André*, el clàssic trompetista francès, quan ella adorava *Gigi d'Alessio*, romàntic cantant napolità.

El pare cerca l'origen d'aquesta vocació tan cridanera. Descobreix la persona de *D. Pietro*, sacerdot carismàtic i molt proper. Amb un gran poder de seducció davant dels joves amb els seus comentaris sobre la Paraula de Déu. Pensa, en un primer moment, que sigui un farsant. Però la relació entre dues persones de personalitat i creences contraposades, portarà a un desenllaç insospitat. *Tomasso* se sent portat a un replantejament de la seva escala de valors, mentre minva el seu ego. Coneix l'itinerari existencial del capellà, l'ajuda en la restauració de la seva església i l'acompanya en la soledat contemplativa, el lloc on va descobrir la grandesa de Déu.

Clara, per la seva banda, lluita per reconquerir la llibertat tot fent memòria d'un passat pletòric d'ideals i d'indignació davant la injustícia. *Blanca* comença a omplir el seu buit. Per primera vegada troba interès en alguna cosa. Llegeix l'evangelí de Mateu i se sent atreta per la vida de Jesús.

En síntesi, comèdia italiana que fa riure i planteja el problema del canvi personal. Amb un estil obert, descobreix certs prejudicis cristians. Presenta encertadament la fe com camí de donació i felicitat. Fa palès el contrast entre el món creient i l'ateu.

Podríem destacar com seqüències antològiques l'escenificació d'una família pobre al límit de la misèria i la contemplació d'una pera quan cau de l'arbre. Quina serà la voluntat de Déu? Mort o salvació? Final obert de *Si Dios quiere*. Podem canviar i canviem. De la incomunicació familiar a una vida plena. La pel·lícula parla de la necessitat que cadascú té de **mirar més enllà**.

Tota una referència amb el lema del present curs en les nostres escoles. **Hem d'anar més lluny, més lluny de l'avui per crear un demà de justícia i amor.**

ESTEM EN PROCÉS...

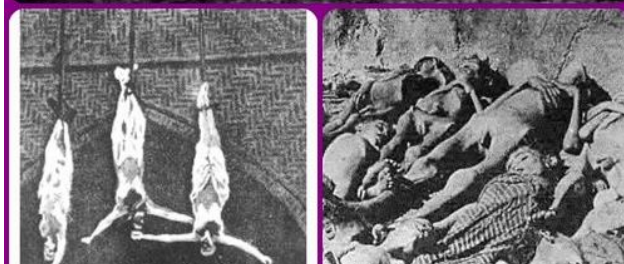

MILLION ARMENIANS KILLED OR IN EXILE

American Committee on Relief
Says Victims of Turks Are
Steadily Increasing.

POLICY OF EXTERMINATION

More Atrocities Detailed In Support
of Charge That Turkey Is
Acting Deliberately.

SUMARI

<u>EDITORIAL, Consell de Direcció</u>	<u>3</u>
<u>Un nou sant lasal·lià: Germà Salomó Leclercq, Nicolas Senèze, Diari La Croix</u>	<u>4</u>
<u>Lema 2016.2017: Mira + Enllà, “No apagueu l’Esperit</u>	<u>9</u>
<u>Hacia el año 2021, G. Superior i Consell General</u>	<u>11</u>
<u>El Fundador, ahir, avui i sempre: “Què hem de «ser» i què hem de «fer»”, G. Jaume Pujol i B.</u>	<u>15</u>
<u>El Papa a los jóvenes, Cracòvia</u>	<u>18</u>
<u>Francisco Schönborn i la respuesta sobre la comunión a los divorciados vueltos a casar</u>	<u>20</u>
<u>Exhortación del Papa sobre la familia. Las mejores frases de «la alegría del amor»</u>	<u>21</u>
<u>La reforma de la Iglesia, un movimiento hacia el futuro, Francisco J. Caballero, C. SS. R.</u>	<u>28</u>
<u>Elaboració del cens de persones sense sostre a Barcelona, Fundació Arrels</u>	<u>30</u>
<u>Davant la situació de les persones immigrants i refugiades a Europa, Grup de seglars i rectors...</u>	<u>32</u>
<u>El síndrome del postnazismo y nuestra responsabilidad individual en la tragedia de Siria, Sor María Guadalupe, misionera</u>	<u>35</u>
<u>Reflexions sobre l’Església a Europa, Antoni Matabosch a Qüestions de Vida Cristiana</u>	<u>37</u>
<u>El Teólogo español citado por el Papa publica “La humanidad de Jesús” (Trotta)</u>	<u>39</u>
<u>La Iglesia es para mí un lugar habitable. Si fuere perfecta no sería mi hogar, Pablo d’Ors</u>	<u>43</u>
<u>Entrevista a Enric Puig, Secretari General de la Fundació Escola Cristiana, Jordi Llisterrí</u>	<u>45</u>
<u>Des-concertats, Josep Martí Blanc</u>	<u>47</u>
<u>Fer justícia injustament, José Ignacio González Faus</u>	<u>48</u>
<u>El educar transmite saberes, suscita sentido, posibilita libertades, contagia esperanzas, Olegario González de Cardedal</u>	<u>50</u>
<u>Conversiones del Islam al Cristianismo, Cameron Doody</u>	<u>53</u>
<u>Salm 51, “Déu meu, creeu en mi un cor ben pur”, G. Ramon Grau</u>	<u>55</u>
<u>La ayuda o el acompañamiento individual en el duelo, G. Miquel Xancó i Roca</u>	<u>59</u>
<u>Proyecto Fratelli, Dios es muy bueno, H. Andrés Porras</u>	<u>62</u>
<u>De ayer y de hoy, GG. Severino Blanco i Laurentino Fernández</u>	<u>65</u>
<u>Història d’una flauta, G. Ramon Font i Serra</u>	<u>68</u>
<u>Los 25 años de “Sons de Farners”, G. Virgilio García López</u>	<u>69</u>
<u>L’imperi de la incomunicació, G. Ramon Font i Serra</u>	<u>73</u>
<u>La nostra actitud amb Jesucrist, Presentació del G. Joaquim Morató d’un text de José A. Pagola</u>	<u>74</u>

<u>En la fiesta de Santa Teresa de Jesús, Premià de Mar tiene un buen recuerdo, G. Jesús Linares García</u>	<u>76</u>
<u>Ciència i fe no són incompatibles, Josep Corbella, La Vanguardia</u>	<u>77</u>
<u>Sortida dels GG. de Tercera Edat: una experiència de fraternitat i convivència,</u> <u>GG. José Luis Rodríguez i Jaume Palom</u>	<u>78</u>
<u>Entrevista al G. Isidre Aloy, G. Ramon Pascual i Reverter</u>	<u>83</u>
<u>Recordando al H. Jesús Núñez, G. Virgilio García López i Sr. Jordi Gibert</u>	<u>89</u>
<u>El Col·legi de Fuigueres al G. Jesús Núñez, Sr. Jordi Gibert</u>	<u>91</u>
<u>En memòria del G. David Domènech, G. Miquel Xancó i Roca</u>	<u>93</u>
<u>Recordant al G. Ramon Farrés, GG. Santiago Mateu, Ramon Font i Sr. Francesc Recasens</u>	<u>96</u>
<u>Pertenencia a La Salle, G. Santiago Temprado Ordíaz</u>	<u>101</u>
<u>Brindis, G. Santiago Temprado Ordíaz</u>	<u>103</u>
<u>3r. Taller Bíblic 2015-2016: la pregària dels profetes i en el Nou Testament, G. Josep Espuny i Crespo</u>	<u>104</u>
<u>Punts de reflexió, G. Jaume Pujol i Bardolet</u>	<u>105</u>
<u>Altres reflexions... Un nou curs a l'horitzó, G. Ramon Font i Serra</u>	<u>109</u>
<u>La Comunitat de Figueres recorda als Gertmans Senén Álvarez i Jesús Núñez,</u> <u>GG. Virgilio García i Jaume Palom</u>	<u>112</u>
<u>La llar d'una amistat, Sr. Ignasi Romeu</u>	<u>114</u>
<u>Arrels d'una amistat, Sr. Ignasi Romeu</u>	<u>115</u>
<u>Saviesa de vida, Aportació del G. Antonio Domínguez Domínguez</u>	<u>116</u>
<u>El meu dopatge és Jesús, G. Ramon Font i Serra</u>	<u>118</u>
<u>Truquitos para la salud, Argelia Pérez</u>	<u>119</u>
<u>Les facultats mentals en la vellesa, Varis autors</u>	<u>121</u>
<u>El generalat del G. Philippe 1838-1875 (36 anys), De les decisions capitulars</u>	<u>124</u>
<u>Notas sobre mis lecturas, G. José Antonio Panero Andrés</u>	<u>129</u>
<u>Lectures útils, G. Jaume Pujol i Bardolet</u>	<u>132</u>
<u>Altres lectures possibles... Links d'interès</u>	<u>134</u>
<u>Anècdotes lasal·lianes, G. Ricard Serra i Feu</u>	<u>136</u>
<u>Cine. "Si Dios quiere", G. Lluís Diumenge</u>	<u>138</u>
<u>Estem en procés...</u>	<u>140</u>
<u>El genocidi armeni</u>	<u>141</u>

